LAVANGUARDIA .cat

Fundada el 1881 per Don Carlos i Don Bartolomé Godó

DIJOUS, 30 DE MAIG DEL 2024. NÚMERO 51.276

WWW.LAVANGUARDIA.CAT · 2 EUROS

Entrevista a Jens Stoltenberg, secretari general de l'OTAN

"Ucraina té dret a atacar objectius militars a Rússia"

El cap de l'OTAN declara a 'La Vanguardia' que Espanya té un paper clau en el suport a Kíiv

Jens Stoltenberg

INTERNACIONAL / P. 3 I 4

Palestina, l'Aràbia Saudita, Jordània i Qa-Pedro Sánchez el reconeixement de l'Estar, a més de Turquia i l'Organització per a tat palestí per part d'Espanya. La Moncloa la Cooperació Islàmica, van agrair ahir a va reclamar a alguns d'aquests països que

reconeguin l'Estat d'Israel, però va admetre que el pas és impensable mentre hi hagi guerra a Gaza. POLÍTICA / P. 12

L'amnistia s'aprova avui i l'aplicació ja queda en mans dels jutges

Després del tortuós pas pel Senat, on es va demorar més del que estava previst a causa del PP, la llei d'Amnistia s'aprovarà avui definitivament al Congrés. Una vegada publicada al BOE, seran els jutges els que hauran de decidir sobre la seva aplicació a més de 300 afectats, entre ells l'expresident de la Generalitat Carles Puigdemont. POLÍTICA / P. 9

El sector digital europeu s'activa contra l'extrema dreta

ECONOMIA / P. 48 I EDITORIAL

Hansi Flick: "La meva filosofia també és l'atac i la possessió"

ESPORTS / P. 43

BARCELONA

El carril bici de Via Augusta, en qüestió pel poc ús que se'n fa

VIURE / P.27, 28 I EDITORIAL

CONCERT DE L'ANY

Apoteosi al Bernabéu: arriba l'era del Taylorcè

CULTURA / P. 37

Una història amb final feliç

Jordi Juan Director

n tria l'ofici de periodista per provar de denunciar les injustícies i mirar d'influir perquè la societat evolucioni una mica millor. Per això quan aconseguim fer una mediació per resoldre una arbitrarietat, tenim la sensació que fem la nostra feina, més enllà d'intentar explicar tan bé com podem aquesta realitat etèria que en diem actualitat. Fa uns dies, una família va decidir fer servir el servei de la secció de cartes al director de La Vanguardia per donar a conèixer a l'opinió pública l'anòmala situació que tenien amb un petit en adopció.

Resulta que la parella havia acollit un nen nounat per tenir-lo a casa seva durant sis mesos en un servei que organitza l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció (ICAA). Ja ho havien fet anteriorment amb set nadons més, però, en aquest cas, la durada del termini va superar els sis mesos del que s'anomena acolliment d'urgència i es va estendre fins als tres anys. Ara, ja acostumats a conviure amb el petit, s'havien trobat amb el fet que la burocràcia de l'Administració els demanava que el nen havia d'anar amb uns altres pares.

En vista d'aquesta situació desesperada, van decidir posar el cas en mans d'un advocat i recórrer a La Vanguardia. La carta podria perfectament haver sortit publicada a l'espai Cartes dels Lectors, però les hàbils gestores de la secció d'Opinió del nostre diari van creure amb bon criteri que la història mereixia un bon article i així ho van fer saber a la redactora en cap de Societat, Susana Quadrado, que va encarregar el tema a un periodista amb gran experiència i sensibilitat com Javier Ricou.

La notícia va aparèixer ahir en la nostra edició de paper i digital i, al cap de poques hores, la Generalitat es posava en contacte amb la família i amb la nostra redacció per anunciar que frenava, de moment, l'adopció del nen per l'altra família i es plantejava una solució al problema.

Sembla que la història tindrà un final feliç per a tothom i que l'Administració ha sabut reaccionar de manera ràpida. I la nostra redacció es pot sentir també satisfeta, però, sobretot, convençuda de la seva gran utilitat.

Hui Zheng

L'activitat física reforça la immunitat contra els virus i pot ser útil tant per prevenir infeccions com per accelerar-ne la curació, segons una investigació dirigida per Hui Zheng. / P. 22

Mariano Jabonero Secretari general de l'OEI

L'Organització d'Estats Iberoamericans per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (OEI) ha estat reconeguda amb el premi Princesa d'Astúries de Cooperació Internacional 2024. / P. 23

Taylor Swift Cantant

L'artista nord-americana va fer ahir el primer dels seus dos concerts a Madrid, en què va congregar unes 65.000 persones en un generós recital que va superar les tres hores de durada. / P. 37

Cayetana Álvarez Diputada del Partit Popular

La diputada va dir de l'actual Govern central que "no hi ha modalitat del crim que no hagin afavorit: malversadors, sediciosos, agressors sexuals, terroristes i ara també Hamàs". / P. 5

ÍNDEX

NTERNACIONAL	3
OLÍTICA	9
PINIÓ	16
OCIETAT	20
VECROLÒGIQUES	25
IURE	27
CULTURA	37
SPORTS	43
CONOMIA	48

LA IMATGE

Mística i espectacle. Una motociclista experimentada mostra la seva traça al denominat mur de la mort d'un dels santuaris sufís al Panjab pakistanès, que recuperen l'activitat després d'anys de violència gihadista

PEL FORAT DEL PANY

La libido dels italians

cies culturals de la generació del baby boom ha estat la capacitat dels italians per a la seducció. Es troba en la cinematografia, en la literatura i, també, en la persona de Silvio Berlusconi, l'home que va canviar la política d'aquell país i va obrir la porta a mutacions que han convertit Itàlia en una mena de laboratori d'Europa.

Tot i això, aquesta llegenda no ha blindat Itàlia de la caiguda de la natalitat i del seu envelliment, com es va poder veure en la pandèmia, quan la morta-

na de les referèn- litat va precedir la d'Espanya en el temps i en intensitat. Itàlia és un dels països d'Europa amb una natalitat més baixa, com explicava ahir Anna Buj, corresponsal de La Vanguardia a Roma i autora del llibre Laboratori Itàlia (Pòrtic) en l'acte de presentació a Barcelona. En això també el país transalpí va al seu aire, amb una Giorgia Meloni embarcada en una política de protecció a la família i de desincentivació de l'avortament que és als antípodes de les polítiques progressistes del nord d'Europa. El futur dirà qui té raó.

PENSEM QUE...

Concerts

ble dels megaconcerts de grans estrelles internacionals en un context postcovid en què hi ha ganes de ser-hi i compartir sembla només comparable al creixement de les dificultats els organitzadors d'aquests megaesdeveniments posen a la premsa. Si els dos concerts que celebra Taylor Swift segurament no són els campions dels obstacles -alguns artistes exigeixen fins i tot aprovar les imatges dels fotògrafs en els escassos minuts que tenen disponibles a l'inici

l creixement impara- del concert-, sens dubte no han posat les coses fàcils: els periodistes ahir no van poder entrar els seus ordinadors ni tauletes al Bernabéu. La crònica, doncs, per telèfon mòbil. Unes condicions, un control excessiu, que amb certa freqüència intenta convertir la premsa en un terminal més dels departaments de màrqueting d'uns esdeveniments amb ingressos astronòmics. Una situació que ha de canviar: la informació i la crítica són essencials, no només per a la societat sinó per als mateixos artistes, fins i tot amb la reputació de Taylor Swift.

Internacional

Jens Stoltenberg, secretari general de l'OTAN

"Ucraina té dret a atacar objectius militars a Rússia"

El secretari general de l'OTAN, Jens Stoltenberg, durant una visita a Roma el 8 de maig

REMO CASILLI / REUTERS

ENTREVISTA

BEATRIZ NAVARRO
Brussel·les Corresponsa

i fa un any els aliats d'Ucraïna esperaven impacients que arribés el bon temps i, amb això, la contraofensiva del seu exèrcit, aquest any les perspectives són pitjors. La pregunta ara és si Ucraïna serà capaç de revertir la tendència dels últims mesos, en què Rússia ha recuperat posicions al llarg de tota la línia del front, incloent-hi enclavaments pels quals Kíiv va pagar un altíssim preu fa només un any. "Les guerres són, per definició, imprevisibles", però "hem d'estar preparats per a més atacs i que els russos continuïn guanyant terreny", pagant un alt preu, admet el secretari general de l'OTAN, Jens Stoltenberg. Però "Ucraïna ha de prevaler" i, en aquesta fase de la guerra, els aliats han de prendre decisions que li permetin exercir el seu dret a l'autodefensa, argumenta en una entrevista amb La Vanguardia.

La guerra està canviant. El front s'ha acostat a la frontera i tant vostè com Volodímir Zelenski han demanat que s'aixequin les restriccions que alguns països posen a l'ús de les seves armes. França ara hi està d'acord i Alemanya s'obre a la idea, però els EUA no s'han mogut.

Parlem de decisions nacionals. Alguns aliats no han imposat cap restricció o sanció, d'altres sí. No hem d'oblidar que aquesta és

66

Camp de batalla Hem d'estar preparats perquè els russos continuïn guanyant territori"

Nous acords

"Espanya té un paper clau en el suport dels aliats a Ucraïna"

una guerra d'agressió. Rússia va envair Ucraïna violant flagrantment el dret internacional i, d'acord amb aquest, els ucraïnesos tenen dret a defensar-se. Això implica atacar objectius militars legítims a Rússia. Com s'està veient a Khàrkiv, on estan tenint lloc els combats més intensos, la línia del front i la de la frontera són pràcticament la mateixa. Si els russos tenen total llibertat per reunir tropes i per atacar des del seu territori però els ucraïnesos no poden respondre, és molt difícil exercir l'autodefensa.

No veu risc d'escalada?

El dret a l'autodefensa està consagrat a la Carta de les Nacions Unides. Com es pot exercir sense atacar els llocs des d'on es llancen els atacs? Alguns aliats en realitat no han imposat mai restriccions, com el Regne Unit amb els míssils de creuer, de manera que això és una cosa que ja s'està produint. En una guerra no hi ha decisions que no comportin riscos, però el més gran de tots seria que Vladímir Putin prevalgués. Seria una situació molt perillosa per a Ucraïna i per a nosaltres. Kíiv té dret a defensar-se, i nosaltres, a ajudar-los a exercir aquest dret, també amb atacs a objectius militars legítims a Rússia.

Què li semblen els acords firmats per Espanya i Ucraïna?

Són decisions molt importants. Des del principi de la guerra, Espanya i el president Pedro Sánchez han estat molt clars en el seu suport a Ucraïna. Celebro l'acord de seguretat entre Espanya i Ucraïna i l'anunci de 1.000 milions d'euros en ajuda que inclou míssils Patriot i tancs de

66

Enviament de tropes

Les decisions d'un aliat afecten els altres, és important coordinar-nos

Enfocament incremental

"Ja hi haurà temps per treure lliçons, ara el que importa és que arribin les armes a Ucraïna" combat Leopard. Són equips molt importants i demostren el paper clau que Espanya està tenint en el suport a Ucraïna.

La seva aprovació ha estat polèmica dins la coalició.

Són procediments nacionals, i no és el meu paper donar consells, hi ha moltes diferències entre els països sobre com es decideix. Però les contribucions d'Espanya des de l'inici de la guerra han estat molt importants i formen part de l'esforç conjunt dels aliats.

Putin ha dit que l'aixecament d'aquestes restriccions podria tenir "greus conseqüències", va assenyalar "els països petits i densament poblats" i va recórrer a atacs personals per suggerir que vostè està mentalment trastornat. És un senyal del mal que faria aquesta decisió?

Des del principi de la guerra, el president Putin ens ha amenaçat per intentar intimidar-nos i evitar que donem suport a Ucraïna. No ho ha aconseguit. Al principi, va dir que qualsevol tipus de suport a Ucraïna tindria greus conseqüències. Des d'aleshores, hem donat un nivell de suport sense precedents i alguns aliats no han imposat cap tipus de restriccions a l'ús de la seva ajuda.

Des que va començar la guerra, l'OTAN ha superat constantment els límits que s'ha anat posant sobre el tipus d'ajuda que pot enviar sense portar a una escalada. Es pot guanyar una guerra amb un enfocament incremental?

Ja hi haurà temps per estudiar i analitzar la guerra i treure'n lliçons. Ara l'important és mobilitzar suport per a Ucraïna. La guerra ha evolucionat. Al principi era molt important facilitarlos armes lleugeres antitancs, com els Javelin, per aturar la guerra i els vehicles armats que intentaven prendre Kiiv. Després va fer falta facilitar-los arti-Îleria més pesada i sistemes de defensa aèria més avançats... Sempre es pot parlar de si no es podia haver lliurat abans, però el més important ara és assegurarnos que els donem les armes que necessiten per prevaler com més aviat millor.

Alguns països bàltics diuen que estan disposats a enviar tropes a Ucraïna. Emmanuel Macron no ho ha descartat, posant en pràctica l'ambigüitat estratègica...

És important que els aliats de l'OTAN es consultin entre si sobre totes aquestes qüestions. La

Continua a la pàgina següent

Guerra al cor d'Europa

En la roda de premsa amb Scholz, Macron va ensenyar un mapa sobre els atacs russos a Khàrkiv

Macron: "No podem enviar armes i que no es defensin"

París permet a Kíiv atacar les bases russes que llancen míssils

EUSEBIO VAL

París. Corresponsal

Està caient un altre tabú en el suport occidental a Ucraïna. Emmanuel Macron va dir dimarts que Kíiv té permís per atacar amb armes franceses el territori rus quan es tracti de "neutralitzar" les bases des de les quals es llancen míssils, com passa amb l'ofensiva actual de l'exèrcit de Putin contra la regió de Khàrkiv.

L'important anunci va arribar arran d'una pregunta a una roda de premsa amb el canceller alemany, Olaf Scholz, en un castell proper a Berlín. "No volem escalada", es va avançar Macron, tot i que després va puntualitzar que "Rússia ha adaptat una mica les seves pràctiques" atacant Ucraïna des del seu territori, però molt a prop de la frontera. El francès estava preparat, doncs, i en un fet insòlit va treure un mapa i el va ensenyar als periodistes.

L'argumentació de Macron va ser clara: "Com hem d'explicar als ucraïnesos que cal protegir Khàrkiv si se'ls diu que no poden atacar

el lloc des d'on els llancen els míssils? Seria dir-los que us enviem armes i no us podeu defensar". El cap d'Estat francès va matisar que França no autoritzarà que es facin servir les seves armes contra "infraestructures civils" o altres objectius militars. Kíiv no té, doncs, carta blanca.

Scholz, que mirava de reüll Ma-

Els EUA continuen vetant el seu armament; Polònia i Finlàndia no posen límits, i Putin amenaça

cron, va ser més vague i va recordar que Alemanya ja ha donat blindats, míssils Patriot i altre material. Va insistir que mai hi ha hagut limitacions a l'autodefensa d'Ucraïna i que les armes alemanyes poden fer-se servir, com fins ara, "en el marc del dret internacional". No va concretar més.

Washington va trigar poc a reaccionar, mitjançant John Kirby,

portaveu del Consell de Seguretat Nacional. "La nostra posició no ha canviat", va indicar. Els Estats Units "ni impulsen ni permeten" l'ús de les seves armes per atacar territori rus. Fa uns dies, però, el secretari d'Estat, Antony Blinken, va ser més ambigu. Finlàndia i Polònia, membres de l'OTAN, van fer saber que no posen cap restricció a Ucraïna amb les armes que li subministren.

Abans que parlés Macron a Alemanya, Putin ja havia llançat una dura advertència. Des de l'Uzbekistan el líder rus va prevenir de "les consequències greus" d'atacar Rússia amb armes donades pels aliats d'Ucraïna. "Els petits països en particular han de pensar a què juguen", va afirmar, i va recordar que tenen "un territori petit i molt dens", potser en una amenaça velada de represàlia nu-

Després de saltar abans el tabú dels tancs o dels míssils de mitjà abast, ara s'esquerda el de no atacar Rússia. També es torna a parlar dels caces F-16 i es pot estar a d'anunciar l'enviament d'instructors militars.

Investigada una trama russa a la ultradreta del Parlament Europeu

BRUSSEL·LES Agències

La policia judicial de Brussel·les va fer una sèrie d'escorcolls ahir a la casa i a les oficines del Parlament Europeu d'un assistent de l'eurodiputat neerlandès Marcel de Graaff, del partit ultradretà Partit per la Llibertat de Geert Wilders. El mateix escorcoll el va fer la policia francesa a la seu de l'Eurocambra a Estrasburg. Tot i que el comunicat emès per les autoritats no especificava la identitat de l'investigat, el mateix diputat europeu va anunciar que

es tracta de Guillerme Pradoura, exassistent també del Front Nacional de Marine Le Pen i d'AfD (Alternativa per a Alemanya), tots dos afiliats a la coalició ultradretana Identitat i Democràcia (ID).

Segons la Fiscalia belga, la investigació s'emmarca en un cas d'"ingerència, rupció passiva i pertinença a una organització criminal, i es relaciona amb indicis d'interferència russa, mitjançant la qual es van posar en contacte amb membres del Parlament Europeu i

se'ls va pagar per promoure propaganda russa a través del lloc web de notícies txec Voice of Europe. Hi ha indicis que l'empleat del Parlament Europeu en qüestió va exercir un paper important en això".

De Graaff es va desmarcar de les acusacions que planen sobre Pradoura, i va negar tenir "cap participació en cap de les anomenades operacions de desinformació russes". La investigació té lloc dues setmanes abans de les eleccions europees. L'eurodiputat va assenyalar que "sembla que està dirigida principalment contra l'AfD per temor d'un bon resultat elec-

toral". Fa poc més d'un mes el primer ministre belga, Alexander de Croo, va dir que el servei d'intel·ligència del seu país havia confirmat l'existència d'una xarxa que pretén "ajudar a elegir més candidats prorussos al Parlament Europeu i reforçar una determinada narrativa prorussa en aquesta institució".

Voice of Europe és un web de propaganda a favor del Kremlin sota l'aparença d'informació eurocrítica. Aquesta mateixa setmana la UE va imposar sancions al canal i a dos empresaris vinculats, Víktor Medvedtxuk i

Marcel de Graaff

Artem Martxevski, i va ampliar les sancions imposades pel Govern txec, ja que l'empresa té seu a Praga. Fa unes setmanes el mitjà nord-americà Politico Europe, amb seu a Brussel·les, va reportar que en mig centenar de vídeos del canal Voice of Europe a YouTube hi apareixien entrevistes a 16 eurodiputats, tots ells adscrits als grups europeus d'extrema dreta Conservadors i Reformistes Europeus (ECR) i ID. Diputats dels partits que els formen van escriure comentaris vídeos. Marcel de Graaff deia: "Espero que Ucraïna perdi la guerra".

"Hem d'entendre el patró que hi ha rere les accions russes" que Europa perquè "hi ha un bonic oceà" entre els dos conti-

Ve de la pàgina anterior

força de l'OTAN és que un atac a un aliat és un atac a tots, un per a tots i tots per a un. Però l'altra cara de la moneda és que el que fa un aliat afecta tots els altres. Per tant, en aquestes qüestions ens hem de consultar.

Han augmentat els actes de sabotatges presumptament comesos per Rússia a Europa, interferències en els sistemes de navegació, qüestionament de

fronteres. Creu que Rússia posa a prova el llindar de resposta de l'OTAN?

Són incidents molt diferents, però hem de ser capaços d'unir els punts i veure el patró que hi ha darrere. Hi ha hagut detencions a diversos països, com el Regne Unit, Polònia i Alemanya; vam tenir l'assassinat d'un ciutadà rus a Espanya... Hem de ser conscients de les tàctiques russes i veure que proven de soscavar la nostra unitat. Hem de reaccionar nacionalment, però també col·lectivament compartint informació. No hem de subestimar la seva voluntat de fer servir tàctiques encobertes. L'OTAN ha de ser capaç d'enfrontar-se a amenaces militars, però també a actes de sabotatge. desinformació i ciberatacs. Necessitem eines diferents i les te-

Això inclou invocar l'article V de defensa col·lectiva?

Veiem atacs híbrids o ciberatacs

gairebé diàriament, no podem invocar l'article V cada vegada que en veiem un. Això ho farem quan vegem un atac tan greu, tan coordinat i amb tantes ramificacions que realment tingui sentit. Però ens reservem el privilegi de decidir exactament quan s'arriba al límit de l'article V. No compartirem mai exactament amb els nostres adversaris potencials quan l'invocarem.

Donald Trump ha dit que els **EUA** necessiten l'OTAN menys nents". Comparteix aquesta idea?

És evident que l'OTAN és bona per a Europa, hem ajudat a mantenir la pau al continent durant 75 anys. Però també és bona per als EUA. Cap altra gran potència té més de 30 amics i aliats, com els EUA a l'OTAN. En un món amb submarins nuclears, ciberatacs i míssils intercontinentals, amb un oceà no n'hi ha prou per protegir-te. Per això mantenir l'OTAN és bo per a la seguretat no només d'Europa sinó també d'Amèrica del Nord.

Crisi a l'Orient Mitjà

Els EUA consideren que Israel no ha traspassat cap línia vermella a Rafah

Tel-Aviv va fer servir bombes dels Estats Units en l'atac al camp de desplaçats

JAVIER DE LA SOTILLA Washington. Servei especia

El bombardeig d'un camp de desplaçats i l'entrada de tancs i vehicles blindats al centre de la ciutat de Rafah no constitueixen una "invasió a gran escala", segons l'Administració de Joe Biden, per tant no veu necessitat de canviar la política d'enviament d'armes a Israel. El president, que el mes passat va bloquejar un carregament amb 3.500 bombes en vigílies de l'ofensiva militar de Tel-Aviv, va anunciar que retindria més trameses si l'exèrcit entrava als "centres de població" de Rafah, on aproximadament un milió de civils, molts d'ells desplaçats des del nord, continuen amuntegats en una greu situació humanitària.

El portaveu de Seguretat Nacional de la Casa Blanca, John

Kirby, va qualificar les imatges de la ciutat en ruïnes de "colpidores" i "horribles", i va assegurar que "no s'hauria de perdre cap vida innocent com a resultat d'aquest conflicte". A la pregunta de si l'operació militar havia traspassat la línia vermella establerta per l'Administració, Kirby va respondre que "no hi ha canvis en la política" dels EUA cap a Israel.

"No donem ni donarem suport a una operació terrestre d'envergadura a Rafah", va assegurar. "El president va dir que, si això passava, podria ferli prendre decisions diferents en termes de suport. De moment no hem vist que hagi passat. No els hem vist entrar a Rafah amb gaires unitats, un gran nombre de tropes, en columnes i formacions en cap maniobra coordinada contra múltiples objectius sobre el terreny", va dir Kirby.

Israel afirma que l'ofensiva a

Imatge per satèl·lit del moll humanitari afectat pel mal temps a Gaza

El mal temps fa malbé el moll humanitari dels EUA a la platja de Gaza: es portarà a Israel per reparar-lo

Rafah és necessària per aconseguir la victòria i assegura que els líders de Hamàs estan amagats en aquesta ciutat al sud de Gaza, utilitzant la població civil d'escuts humans. Benjamin Netanyahu va definir el bombardeig al camp de refugiats com un "tràgic incident", però va continuar bombardejant la ciutat els dies posteriors amb atacs aeris i trets de tancs, malgrat l'ordre de detenció del Tribunal Internacional de Justícia i la condemna internacional.

En aquell atac, en què van morir almenys 45 persones, Israel hauria fet servir armament subministrat pels EUA, segons una verificació de l'evidència gràfica de *The New York Times*. Concretament, entre les ruïnes de Rafah s'hi han trobat restes de bombes GBU-39, de fabricació americana, un tipus d'arma menys mortal que les bombes

de 900 quilos que va retenir el mes passat l'Administració de Biden.

D'altra banda, el moll temporal construït pels Estats Units a Gaza que ha estat portant ajuda humanitària als palestins durant menys de dues setmanes serà retirat per ser reparat després de patir danys pel mal temps i el mar agitat, ha informat el Pentàgon dimarts. El moll serà enviat a la ciutat d'Ashdod, al sud d'Israel, on el Comando Central dels EUA el repararà durant "més d'una setmana", per ser ancorat altra vegada a la platja de Gaza.•

PAGAMENT EN 6 MESOS* 500€ EN CUPÓ REGAL D'

Sud-àfrica Espectacular Hotels 4* +

★

8 dies | 6 nits Inclou safaris en 4×4. 2.215€

Espectacular Índia del Nord

Hotels 4* y 5* + ***** 11 dies | 9 nits

2.290€

Colors de Cuba

Hotels 4* y 5* • AE + ■ 9 dies | 7 nits

2.330€

Aventura Canadenca amb Niàgara

Hotels Turista, Turista^{SUP} y 1^a +

10 dies | 8 nits

2.630€

El Perú clàssic Hotels 3* + **※**

13 dies | 11 nits

2.770€

la Xina: Grans Capitals
Hotels 4* y 5* +

12 dies | 9 nits

2.995€

*Pagament en 6 mesos; per a reserves realizades en agències de Viaiges El Corte Inglés o al 91 33 00 732. Finançament ofert pe Consulta'n les condicions a Viatges El Corte Inglés. Preus "des de" per persona i estada indicada en habitació doble i règim indicat. R detes fins al 15 d'octubre 2024, Producte amb avió: Inolu tilliet en cisses turista anada i tornada des de Madrid (le Barcelona (exo

CATAI

Guerra a l'Orient Mitjà

L'assessor de seguretat de Netanyahu anuncia "set mesos més de combats"

Tzachi Hanegbi assenyala que "la lluita a Rafah no és una guerra inútil"

JERUSALEM Agències

Un alt funcionari de seguretat israeliana va dir ahir que la guerra contra Hamàs a la franja de Gaza podria continuar durant "set mesos més" per aconseguir l'objectiu d'Israel de destruir el moviment islamista palestí. "Esperem set mesos més de combats per aprofitar els nostres èxits i aconseguir els nostres objectius de destruir les capacitats militars i de govern de Hamàs i la Gihad Islàmica", va dir l'assessor de seguretat nacional israeliana, Tzachi Hanegbi, en una entrevista radiofònica per al mitjà públic israelià Khan.

Parlant des de Xipre, Hanegbi va afegir que "per nosaltres la victòria significa destruir les ca-

Israel ha enviat dues propostes per a una negociació que Hamàs rebutja mentre s'ataqui Rafah

pacitats militars de Hamàs, recuperar tots els ostatges i garantir que al final de la guerra no hi haurà més amenaces de Gaza". Segons el diari *Israel Hayom*, Hanegbi apuntava que no hi ha disposició d'acabar la guerra per una demanda de Hamàs com a part d'un acord d'intercanvi de presoners. "La lluita a Rafah no és una guerra inútil", va subratllar.

El Govern israelià, tot i això, va fer arribar a Qatar, com a país mediador, dues propostes d'alto el foc i canvi d'ostatges israelians per presoners palestins, totes dues molt semblants, segons el diari qatarià *Al-Jadeed*

HATEM KHALED / REUTERS

Els efectes de l'atac israelià amb artilleria al camp de desplaçats d'Al-Muwassi dimarts

al-Araby. L'Israel Hayom assenyalava ahir mateix que s'esperava que Qatar transmetés dimarts les propostes a Hamàs. Tot i això, el moviment palestí ahir encara no havia fet cap comentari. Hamàs afirmava fins ara que negociar no té sentit mentre continua l'ofensiva israeliana sobre Rafah.

Tzachi Hanegbi, pròxim al primer ministre Benjamin Netanyahu, també va afirmar que s'estava debatent sobre el futur de Gaza després de la guerra "perquè els palestins siguin responsables de les seves pròpies vides". "Serem responsables de la seguretat d'Israel, però no volem governar Gaza", va afirmar. "Dins de Gaza, les Forces de Defensa d'Israel controlen ara el 75% del corredor Filadèlfia –la carretera de l'extrem sud de la franja al costat de la frontera amb Egipte–, i crec que amb el temps el controlaran sencer", va dir Hanegbi, que confirmava els últims moviments de tropes a Rafah

Segons l'assessor, Israel pretén juntament amb les autoritats egípcies mitigar el "contraban d'armes" des d'Egipte cap a Gaza, amb la qual cosa va donar a entendre que les tropes no abandonaran aquesta localització un cop la dominin militarment. "Hem de tancar la frontera entre Egipte i Gaza. Ningú no s'oferirà a protegir-nos i haurem de protegir-nos nosaltres mateixos", va dir Hanegbi.

Els comentaris de Hanegbi plantegen interrogants sobre el futur de Gaza i quin tipus de paper hi exercirà Israel. Els Estats Units, el seu principal aliat, ha exigit que Benjamin Netanyahu decideixi una visió de postguerra per al territori palestí, i el seu ministre de Defensa i un important soci del Govern han advertit que ha de prendre mesures per garantir que Israel no quedi estancat a Gaza indefinidament.

Malgrat les condemnes internacionals i les crides a un alto el foc, l'exèrcit israelià manté l'ofensiva a Rafah, gairebé vuit mesos després de l'inici de la guerra. Ahir va tornar a bombardejar campaments de desplaçats a Rafah, on segons Metges sense Fronteres (MSF) ja no queden hospitals operatius.

queden hospitals operatius.

"Ahir al matí, després d'una altra intensa nit de bombardejos, els combats a Rafah van arribar a tot just 100 metres del nostre punt d'estabilització traumatològica a l'àrea de Tel al-Sultan", va explicar en un missatge de vídeo des de l'enclavament Gaia Giletta, una de les infermeres d'MSF. La infermera va assegurar que el grup havia pres la difícil decisió de tancar el centre, després que el personal, els pacients i un cen-

Al camp de desplaçats d'Al-Muwassi, atacat diversos cops, no hi ha subministraments mèdics ni aigua

tenar de civils refugiats haguessin d'estar hores atrapats a les instal·lacions mentre a fora se sentien els trets. El tancament, va dir Giletta, és especialment dur perquè "els tres últims hospitals que quedaven operatius a Rafah han tancat en les últimes 48 hores".

A més, l'organització humanitària ha hagut de reduir les seves activitats a la zona d'Al-Mawassi, on fa ja tres setmanes que no reben subministraments mèdics. Tampoc no hi ha gasolina ni aigua. Al-Mawassi, on l'exèrcit israelià va obligar la població de Rafah a desplaçar-se afirmant que es tractava d'una zona segura, va ser escenari del mortífer bombardeig del cap de setmana passat i d'un altre més dimarts, aquest cop amb artilleria, en què van morir 21 persones, de les quals tretze dones. La Mitja Lluna Roja Palestina va haver d'evacuar ahir un hospital de campanya a la mateixa zona humanitària pels constants bombardejos israelians.

Els EUA reprenen Israel a l'ONU i l'apressen a evitar matances de civils

FRANCESC PEIRÓN

Nova York. Corresponsal

De vegades unes paraules il·lustren més que mil imatges. "Si féssim un enterrament cada dia amb els palestins morts, hauríem de fer funerals durant 100 anys".

Ho va dir el representant de Palestina al Consell de Seguretat de l'Organització de les Nacions Unides (ONU), convocat d'urgència ahir després del bombardeig israelià de diumenge d'un camp de refugiats de Rafah, al sud de la franja de Gaza, que havia estat declarada zona segura.

"Israel diu que els civils morts van ser un error, possiblement causats per explosions secundàries, i que l'atac es va centrar en dos terroristes de Hamàs que també van morir", va observar Robert Wood, diplomàtic de la missió dels Estats Units, en una severa reprimenda al seu aliat a l'Orient Mitjà, que ha protegit reiteradament a l'ONU amb el dret a veto, l'última vegada per negar el dret que Palestina serà reconegut com a Estat membre.

"Urgim Israel que faci més per protegir les vides de palestins innocents i que dugui a terme una investigació independent i ràpida", va afirmar. "No es pot expressar el dolor de les famílies trepitjades per aquesta tragèdia", va destacar. Wood va remarcar que les operacions militars han d'estar vinculades a una estratègia política que garanteixi la derrota de Hamàs, el grup que va començar aquest període de guerra amb l'atac el

7 d'octubre en terreny israelià. "El patró continu de danys civils significatius, com diumenge, soscava els objectius de l'estratègia d'Israel a Gaza", va insistir. "Israel ha d'evitar una gran operació al cor de Rafah que posarà en perill nombrosos

Algèria, líder dels països àrabs, proposa una altra resolució per frenar l'atac israelià a Rafah

civils. Creiem que hi ha alternatives a una operació militar a gran escala per derrotar Hamàs", va afegir Wood. També va urgir que es permeti l'entrada d'ajuda humanitària eliminant

"qualsevol obstacle en encreuaments i rutes perquè la distribució es dugui a terme de manera segura".

segura".

Totiaixò, una vegada més, tot apunta al fet que la solidaritat de Washington s'acabarà aquí. El president Joe Biden va indicar que, malgrat la matança, encara no s'han travessat les línies vermelles.

D'aquesta manera, encara queda clar que els EUA estan disposats a recórrer al veto si arriba a votació una proposta de resolució per impedir l'avanç a Rafah i exigir un alto el foc immediat. Aquesta iniciativa va correspondre una vegada més a Algèria, que lidera els països àrabs en la defensa de Palestina i s'ha convertit en la pedra a la sabata d'Israel i EUA.

El president sud-africà, Cyril Ramaphosa, votant ahir a Soweto

Sud-àfrica celebra eleccions i per primer cop el CNA podria perdre la seva històrica majoria

L'apartheid ja no mou vots

Esther Matimele va resumir ahir a cent metres la fortalesa democràtica de Sud-àfrica. Als 89 anys, va baixar amb dificultats d'un tricicle motoritzat, es va aferrar a un caminador blau i lentament va recórrer la distància que el separava de la porta del col·legi electoral a l'Orlando West High School de Soweto fins a l'urna. Vestida amb una bata bruna i botes de pelfa, a passos petits curts i agafant aire cada quatre metres, Matimele va avançar gairebé cent persones que esperaven el seu torn per votar i que li van cedir el pas encantats. Després de dipositar la seva papereta, l'anciana va seure en una cadira taronja a descansar. "Gairebé no tinc forces, estic malalta, però havia de venir, abans morta que deixar de votar. Recordo l'apartheid i com vam patir tots els negres, com no havia de venir? Impossible!".

Veïna de Vilakazi, únic carrer del món on han viscut dos Nobel de la Pau (Nelson Mandela i Desmond Tutu), Matimele representava ahir la fam democràtica d'un poble que va enderrocar un dels règims racistes més grans de la història moderna. L'anciana il·lustrava també el xoc generacional dels que mantenen la seva fidelitat al Congrés Nacional Africà (CNA), que ha governat sempre en majoria, enfront del malestar dels joves que, segons les enquestes, giren l'esquena al

partit que fa 30 anys va fer Mandela president. Per Matimele, tot i això, ahir no era tant una qüestió de lleialtat com de pragmatisme. "He votat sempre el CNA i ho he de fer: visc de la pensió i els ajuts, si me les treuen no tinc res…".

Sud-àfrica va viure ahir la jornada electoral més incerta de la seva democràcia. Per primera vegada en tres dècades, la majoria del CNA no està assegurada i les enquestes apunten que el declivi del partit alliberador després d'anys de corrupteles polítiques, desigualtat econòmica i ineficàcia al comandament faran que obtingui menys del 45% dels vots –el 2004 va obtenir un acla-

Tres dècades després de la victòria de Mandela els sondejos assenyalen que el seu partit haurà de pactar per governar

parador 70% – de manera que es veurà obligat a pactar per governar. Malgrat els sondejos, Cyril Ramaphosa va enviar un missatge d'optimisme a la seva parròquia després de votar a Soweto. Pel mandatari, que confia en la mobilització de les zones rurals, la majoria encara no està perduda. "No tinc cap dubte des del fons del meu cor que la gent dipositarà la seva confiança en el CNA".

El vot de Ramaphosa a Soweto no és casual. Barri de classe obrera negra al sud-oest de Johannesburg, Soweto va ser un dels bastions de la lluita antiapartheid i ha estat sempre un graner de vots del CNA. El suport pel partit verd, negre i groc transpira per tot arreu. És impossible caminar per aquests carrers rectes, plens de sots i escombraries a les cantonades, sense trobar-se veïns lluint orgullosos samarretes, gorres i mascaretes del CNA o sense topar amb banderons del partit penjats a les finestres deles cases.

A primera hora d'ahir una furgoneta blanca amb una enorme bandera del CNA enganxada al capó va travessar xiulant el carrer Vilakazi, decorada amb enormes cartells de campanya amb la cara somrient de Ramaphosa.

"El CNA ha tingut trenta anys per fer-nos viure més bé i no ho ha aconseguit", diu un veí de Soweto

Quan va passar per davant de l'antiga casa de Mandela i ara museu, el copilot, amb una gorra amb les sigles del partit, va treure mig cos fora de la finestreta i va fer el senyal de la victòria.

Però més enllà d'aquesta lleialtat exhibicionista, en les converses discretes s'albira un canvi. George Mxadana, jubilat de 75 anys, sortia de votar amb sentiments enfrontats. Per explicarse, va abaixar la veu. "Per mi és difícil dir-ho, perquè sempre han estat dels meus, però el CNA ha tingut trenta anys per fer-nos viure més bé i no ho ha aconse-

guit. Ha arribat l'hora de canviar". Tot i que Mxadana assegurava que no tenia por, optava per la prudència. "Aquest és un barri fidel al CNA, no és que tingui por de la reacció dels meus veïns, però de vegades és difícil entendre que d'altres diguin prou". Mxadana s'estimava més deixar en l'aire si havia donat suport als Lluitadors per la Llibertat Econòmica o a Rise Mzansi, nou partit que podria donar la sorpresa i ser clau per formar govern si el CNA es queda a prop del 50%

La prudència de Mxadana contrastava amb l'atreviment de la Nomathemba i la Sandile, de 25 i 28 anys. Les dues amigues, aturades, havien desplegat davant d'un centre electoral una bandera de l'MK, el nou partit de l'expresident Jacob Zuma, expulsat del partit després dels seus escàndols de corrupció. "Sé que som en territori del CNA -explicava la Nomathemba- però m'és igual i no hem tingut cap problema amb ningú. Molta gent, i no només els joves, donen suport a Zuma. No ens creiem les mentides sobre ell".

L'aparició en el tauler electoral de l'MK, sigles d'uMkhonto we Sizwe (La Llança de la Nació, en llengua zulú), amenaça de dessagnar el suport al CNA, especialment a la regió zulú de l'est del país. Els sondejos donen a l'MK fins a un 14% dels vots i Zuma, un rebel populista de manual, promet donar guerra fins al final: aquesta setmana va sembrar el dubte sobre la parcialitat i transparència de l'organisme que farà el recompte de vots.

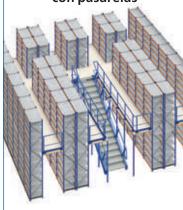

Soluciones para cada necesidad de almacenaje

Estanterías para picking

Estanterías para picking con pasarelas

Estanterías para palets

Sistema Pallet Shuttle

Almacenes automáticos

© 902 31 32 42

BARCELONA - GIJÓN MADRID - SEVILLA VALENCIA

mecalux.es

La gran obra ferroviària de López Obrador impulsa la campanya de Sheinbaum, la seva candidata

El tren que esperava el sud mexicà

ANDY ROBINSON Cancún (Mèxic)

Enviat especial

Les estacions, algunes encara en obres, ni tan sols apareixen a Google Maps. Però el tren Maya ha complert el calendari exigit pel president: estar en funcionament per a les eleccions presidencials de diumenge.

L'obra més emblemàtica del desenvolupisme retro d'Andrés Manuel López Obrador, construïda i gestionada per l'exèrcit mexicà al llarg de 1.500 quilòmetres del subdesenvolupat sud-est de Mèxic, aviat ajudarà a transportar Claudia Sheinbaum a la presidència. Això, si més no, indiquen les enquestes. Amb més de 20 punts d'avantatge, només un terratrèmol d'última hora pot fer descarrilar la locomotora de la candidata de López Obrador.

El logotip del tren, un símbol del déu maia Kukulcan, la serp emplomallada, resulta molt més convincent en aquesta regió oblidada durant dècades i orgullosa del seu passat maia que no pas el nom indígena de la candidata de l'oposició, Xóchitl Gálvez

Senadora pel conservador Partit d'Acció Nacional (PAN), el vehicle polític de les elits del nord ric i blanc, Gálvez ha aconseguit forjar una aliança contra natura amb el Partit de la Revolució Institucional (PRI).

Però s'espera una victòria folgada a tot el país de Sheinbaum, cap de govern a Ciutat de Mèxic durant els anys de la presidència de López Obrador. Amb alguna excepció, als estats pels quals circula el tren Maya, des de Chiapas a Quintana Roo, el triomf serà aclaparador.

El tren ja recorre els 860 quilòmetres des de la capital de turisme de platja, margarites i narcotràfic, Cancún, a les ruïnes maies de Palenque, no gaire lluny del lloc de naixement de López Obrador, a l'estat petrolier de Tabasco. Passa a prop de la finca de La Chingada, on es retirarà després d'abandonar la presidència a l'agost, tot i que molts creuen que es mantindrà com un poder a l'ombra, dispo-

Un home fent una migdiada a bord del tren Maya, projecte que amoïna els ecologistes

sat a prestar la seva popularitat entre les bases del partit, Morena, en cas que Sheinbaum perdi

López Obrador va resumir la importància simbòlica del projecte després de viatjar de Palenque a Cancún al febrer. "Després de tres dècades sense creixement al sud-est a causa de l'època neoliberal", s'espera

El tren Maya, que recorre 860 km de Cancún a Palenque, ja funciona... a temps per a les eleccions

que "l'obra d'infraestructura més important del món" comenci a tancar la bretxa amb el nord mexicà.

De moment, la majoria dels passatgers són nacionals que recorren la ruta entre Cancún, Mérida i la capital de l'estat petrolier Campeche. Però l'objectiu és desviar alguns dels 12 milions de turistes que cada any visiten Cancún des de totes parts del planeta als estats més pobres de Mèxic, com ara Chia-

pas, on els zapatistes celebren el 30è aniversari de la seva insurrecció del 1994. Tot i que el que queda de la guerrilla zapatista s'oposa al tren, la majoria al sud hi dona suport. "Molta gent vol viatjar; hi ha molts treballadors que necessiten visitar les seves famílies a Tabasco o Chiapas", va dir un treballador telefònic. Hi ha preus especials per a mexicans, que poden pagar la meitat del que paguen els turistes estrangers. "Els altres presidents van vendre als Estats Units els bancs, les empreses, terrenys...", va afegir el treba-

Les crítiques al tren, obra del consorci francocanadenc Alstom-Bombardier, són fortes i convincents. Primer, el cost: mig bilió de pesos mexicans (27.000 milions d'euros), un 130% més del que es va calcular fa sis anys. Molt per a un president que va retallar la despesa pública fins i tot durant la pandèmia. No se'n recuperarà mai el cost.

Segon, l'impacte mediambiental i social. "Han talat deu milions d'arbres", va dir Adriana Malvido, escriptora i columnista d'*El Universal*, en una conferència d'activistes oposats al

tren a la platja del Carmen. Es tem per l'impacte del tren en si i el desenvolupament immobiliari que indueix als soterranis cenotes, els jaciments arqueològics de la civilització maia, i l'aqüífer de Yucatán, un enorme dipòsit d'aigua en un país amenaçat per l'estrès hídric. "El tren portarà el mateix que Cancún ja ha fet malbé; destruirà les

Els detractors de López Obrador veuen en els seus megaprojectes la vanitat d'un president populista

últimes selves que queden a Mèxic", va dir Pepe Urbina, organitzador de la conferència.

Tercer, el control militar. La recuperació del paper de l'Estat en les polítiques postneoliberals de López Obrador, tan anhelada per l'esquerra mexicana, té un problema: l'Estat es representa principalment per les forces armades, que ja controlen un aeroport, una companyia aèria i el tren Maya. El pressupost militar ha augmentat 20 vega-

des, fins a 260.000 milions de pesos, amb López Obrador.

Els crítics del projecte solen ser representants d'un important segment de l'electorat mexicà, classes mitjanes amb formació universitària, entre les quals creix el rebuig del veterà líder de l'esquerra a qui abans donaven suport. Una part de la població maia s'hi ha sumat.

Però, en general, López Obrador ha consolidat el seu suport en segments més humils. Successives pujades del salari mínim i un programa de prestacions socials que arriba al 80% de la població, amb suplements a les pensions de la gent gran, han garantit el suport de la gran massa de mexicans –i fins i tot més al pobre sud– a Sheinbaum.

Aquests mexicans corrents donen suport a les tres megaobres principals, totes al sud: el tren Maya, la refineria de Dos Bocas que permet refinar el petroli cru a Mèxic en lloc d'exportar-lo, i el corredor interoceànic de Tehuantepec, de Veracruz a Oaxaca, per tal de competir amb el canal de Panamà. S'ha construït un aeroport sota control militar, a prop de Ciutat de Mèxic, des d'on l'exèrcit gestiona la seva pròpia companyia amb vols comercials nacionals i internacionals.

Per molts comentaristes, aquests megaprojectes són l'expressió de la vanitat d'un president populista. "Ningú no li va demanar un aeroport (...), tampoc una refineria que no produeix, i encara menys un tren que travessa una selva que s'ha de cuidar", resumeix María Amparo Casar en un llibre hipercrític.

Després de la pandèmia, en la qual fins i tot l'FMI va criticar l'excessiva austeritat d'Obrador, ara se'l critica per excés de despesa. Sheinbaum heretarà un déficit pressupostari que dificultarà projectes d'infraestructures com ara la carretera transoceànica. Però la candidata no es queixarà de la brillant fórmula política de López Obrador: demanar el sacrifici els primers anys en nom de la lluita contra la corrupció i, després, trepitjar l'accelerador de la despesa per guanyar les eleccions. El tren ja sembla imparable.

Festival Terramar Caixabank

LUDOVICO EINAUDI 24/07 HAUSER 01/08 • THE WATERBOYS 02/08 LOVE LOVE LOVE 04/08 I MOLT MÉS!

LAVANGUARDIA

Política

L'escenari polític

El Congrés aprova avui la llei d'Amnistia per obrir una nova etapa política

Esquerra i Junts s'insten a vetllar perquè les instàncies judicials apliquin la llei

ÀLEX TORT INAKI PARDO TORREGROSSA

La llei d'Amnistia quedarà aprovada avui definitivament si no hi ha cap sorpresa. Es posarà fi a una demanda que l'independentisme ha formulat especialment des del 2019 i que li permetrà agafar una mica d'aire. Pel PSOE té un significat diferent: és la culminació d'un procés de "normalització institucional, política i social a Catalunya" que ha considerat necessària després de la ruptura de l'1-O, i de la sentència del Tribunal Suprem i les protestes posteriors.

Partits com el PP i Vox, tot el contrari, creuen que la norma és antidemocràtica i inconstitucional. Els populars han organitzat cinc manifestacions en contra des de l'octubre, i dues més des d'altres àmbits.

A partir d'avui, els partits independentistes s'han compromès a vetllar perquè sigui aplicada per les instàncies judicials. Tenen un termini de dos mesos per fer-ho, al marge de les qüestions prejudicials que els jutges puguin remetre al Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE).

L'oblit penal és una victòria per al'independentisme, però no l'enforteix ni l'esperona pas per tirar endavant una segona etapa: la consecució d'un referèndum d'autodeterminació. Encara menys després de les eleccions catalanes del 12 de maig, amb la pèrdua de la majoria independen-

La norma és un èxit per al sobiranisme, però avui no actua d'estímul per pugnar per un referèndum

tista i amb ERC i la CUP estimbats quant a resultats. Les converses amb el Govern del PSOE i Sumar en aquest sentit poden donar-se, però tant Esquerra com Junts només tenen el seu paper d'imprescindibles perquè Pedro Sánchez governi per pressionar, amb taules a Suïssa pel mig, amb verificadors inclosos.

El recorregut per a l'amnistia –de la qual es poden beneficiar uns 350 imputats o condemnats–ha estat tortuós i per etapes. Les principals, els indults concedits per Sánchez el juny del 2021, i la supressió del delicte de sedició de final del 2022, negociades per republicans i socialistes. Anterior-

Sánchez sortint del Congrés dels Diputats el 14 de març en la primera aprovació de l'amnistia

ment, cap avenç, més que res perquè el plantejament d'una amnistia s'ha anat coent a foc lent a l'esfera independentista.

De fet, a les eleccions del 21 de desembre del 2017, les convocades arran de l'aplicació de l'article 155 de la Constitució i amb líders independentistes empresonats i d'altres a l'estranger, només el programa de la CUP recull la paraula amnistia amb totes les lletres. I una sola vegada.

Fins i tot va semblar que era un terme tabú: en un acte de campanya per a les primeres generals del 2019, a l'abril, ERC va proposar una llei per aixecar "tota la càrrega judicial que té a sobre l'independentisme". "Una llei de llibertat", també la van anomenar. Però res de dir *amnistia* malgrat les preguntes dels periodistes.

Són alguns ajuntaments catalans els que comencen a plantejar aquesta opció. Però no és fins al 14 d'octubre del 2019, quan es publica la sentència del Suprem, que la demanda de l'oblit penal comença prendre força. "Exigim la fi de la repressió i la llibertat de presos i preses polítiques, exiliats i exiliades, incloent-hi l'amnistia", va afirmar el president Quim Torra en declaració institucional des del Palau de la Generalitat amb tots els consellers darrere.

En paral·lel, Pedro Sánchez advocava pel compliment íntegre

de les condemnes.

Però la necessitat va fer que el PSOE pactés amb ERC una taula de diàleg si volia governar i Sánchez ser investit el gener del 2020. La pandèmia va aturar-ho tot, però la reivindicació de l'amnistia va passar a ser habitual per part de l'independentisme, sobre-

Cayetana Álvarez acusa el Govern central d'encoratjar el terrorisme

■ La portaveu adjunta del grup popular al Congrés, Cayetana Álvarez de Toledo, en una intervenció molt dura, va demanar al ministre de Justícia, Félix Bolaños si van explicar al president d'Ucraïna, Volodímir Zelenski, "que van comprar la investidura esborrant els delictes d'un peó de Putin", en al·lusió a Carles Puigdemont, per afegir després que "no hi ha modalitat del crim que no hagin afavorit malversadors, sediciosos, agressors sexuals, terroristes i ara també Hamàs".

tot gràcies a l'impuls d'Òmnium Cultural. L'entitat fins i tot va coordinar els partits independentistes perquè a principis del 2021 registressin al Congrés una proposta d'amnistia que duia la rúbrica d'ERC, Junts, el PDECat i la CUP. La Mesa la va tombar de seguida.

Amb tot, i malgrat la taula de diàleg entre els governs espanyol i català, l'amnistia no constava a l'agenda com una qüestió tangible i immediata fins després de les eleccions generals del 2023. El resultat de les generals del 203 de juliol va deixar totes les opcions del PSOE tant en mans d'ERC com de Junts. Si de la dependència del Govern espanyol de republicans en van sortir els indults i la reforma del Codi Penal, en aquesta legislatura l'amnistia ha pres forma.

En els primers compassos, abans d'un primer acord per a la constitució de la Mesa del Congrés, es va parlar d'emular una amnistia i fer canvis legals que tinguessin un efecte semblant. Els socialistes, de fet, van sondejar els postconvergents amb aquella possibilitat, però finalment es va obrir pas l'oblit penal, que els de Carles Puigdemont també van plantejar al PP quan va escrutar la seva voluntat a l'agost –ERC no va mantenir contactes amb els populars-i que han posat sobre la taula a tota hora.

tota nora. El primer indici que el PSOE estava disposat a donar suport a una amnistia, després d'anys de donar-la per inconstitucional i inviable, va arribar al setembre amb Sánchez, aleshores president en funcions, a l'Assemblea de l'ONU a Nova York, quan va dir que seria "coherent" amb la seva política a Catalunya i va apuntar que "la crisi política no hauria d'haver derivat mai en la justícia".

Unes setmanes després, a final d'octubre, quan els pactes ja estaven encarrilats, Sánchez va parlar de l'amnistia sense embuts per

Sánchez va passar de considerar inviable l'oblit penal a fer de la necessitat virtut i tirar-la endavant

Encara ara Esquerra i Junts per Catalunya obren batalla per arrogar-se els mèrits de la llei

primera vegada i de "fer de la necessitat virtut" en un míting. Al cap d'uns dies es va tancar l'acord amb Esquerra i dues setmanes després es va fer el mateix amb Junts de matinada a Brussel·les després de diversos intents fallits els dies previs i uns serrells que no acabaven de tancar-se.

ERCi Junts no es van coordinar en cap moment, excepte al tram final. No tancar un pacte a tres bandes va provocar recels i acusacions de no tenir una llei amb prou garanties. En el primer ple que es va votar la llei, Junts la va tombar perquè considerava que no oferia garanties, davant les crítiques dels republicans que a la fi van minimitzar els canvis que es van introduir unes setmanes després, al març, quan hi va haver un pacte definitiu i es va validar la llei que avui veu la llum.

Junts va presumir d'haver incorporat recomanacions de la Comissió de Venècia al text i d'haver "blindat" la llei. La llei va transcendir fronteres, i fins i tot aquest mateix òrgan va emetre un dictamen sobre l'amnistia, que establia que era una eina legítima, però retreia el procediment d'urgència.

Els últims dies, la cirereta ha estat la batalla pel relat entre ERC i JxCat per arrogar-se els mèrits de la llei que avui s'aprova i demà, amb la publicació al BOE, entrarà en vigor.

FAES, Vox i Netanyahu

ANÀLISI

ENRIC JULIANA

Sempre cal fer atenció als documents de la FAES. El centre de pensament fundat per **José** María Aznar l'any 2002 ha donat vigor ideològic a la dreta espanyola, allunyant-la una mica de l'exclusiva passió pel dret administratiu. Aznar no vol una dreta que es dediqui a administrar, en cicles alterns, un marc polític dominat culturalment per l'esquerra gràcies al plus moral de la derrota en la Guerra Civil. Aquesta és la seva obsessió des dels anys noranta: vèncer l'esquerra en el camp de

La FAES ha encès aquests dies els llums d'alarma davant l'activisme de Vox en el pla in-

ternacional i el protagonisme que està agafant en la campanya de les europees. Cada cop que es parla de la fortalesa de Giorgia Meloni i Marine Le **Pen** als seus respectius països, Santiago Abascal acaricia un

La FAES ha dedicat el seu últim document d'anàlisi a Vox. "Vox i la corrupció del conservadorisme", es titula. És un text que val la pena llegir, perquè està ben escrit, fuig de la conjuntura i s'endinsa en una crítica profunda del fenomen que encarna Donald Trump. El document qualifica el trumpisme de desviació desesperançada del conservadorisme i el titlla de sediciós arran de l'intent d'assalt del Capitoli. Quedeuvos amb aquest paràgraf: "Un projecte conservador s'ha d'entendre en última instància com una tasca cívica, no com una

lluita política a vida o mort. Ha d'aspirar, en la mesura que sigui possible, a desarrelar la disposició alienada i fomentar en canvi l'instint conservador essencial: estimar les coses bones més del que odiem les dolentes". Aterrant finalment en la conjuntura, el document conclou amb l'afirmació següent: "Vox és l'assegurança de vida de Pedro Sánchez".

Dimarts a la nit, un dia després de la publicació d'aquest text al butlletí de la FAES, el primer ministre israelià Benjamin Netanyahu rebia a Jerusalem la plana major de Vox per emfatitzar el seu rebuig del Govern espanyol després del reconeixement unilateral de l'Estat palestí. Netanyahu ha decidit premiar a qui més el defensen, en detriment del Partit Popular i de la vella amistat d'Aznar amb el Likud. El PP va amb peus de plom amb la questió de Palestina i a Alberto Núñez Feijóo no li interessa gens la política internacional. La dreta conservadora espanyola no pot abandonar el dret administratiu, ni tampoc deixar de

Abascal està demostrant que forma part d'una potent xarxa internacional

banda els països àrabs.

"L'última sessió de control al Govern mostra la debilitat del PP. En el pla internacional, Vox l'està esborrant. A Europa i a Llatinoamèrica la influència d'Abascal és molt més gran que la de Feijóo, i la reunió amb Netanyahu és una mostra més de la trampa que les relacions internacionals són per al PP", escrivia ahir a les xarxes socials el periodista Esteban Hernández, que sap creuar política interior i política exterior.

Fites de l'últim mes. El recent míting amb Javier Milei i els principals exponents de l'extrema dreta europea, sense distinció de branques. La foto de Jerusalem. Una excel·lent relació amb Giorgia Meloni, que acaba de beneir el nomenament d'un advocat molt pròxim a Abascal com a nou conseller d'Endesa, filial d'Enel, empresa pública italiana d'electricitat en què el Govern de Roma té potestat, (Hi continua havent empreses públiques d'energia a Europa).

Vox està demostrant que forma part d'una xarxa internacional potent.

Feijóo demana la dimissió de Sánchez i el president respon: "Estan llestos!"

El PSOE critica l'estratègia del PP en competició amb Vox: "Estan desesperats"

JUAN CARLOS MERINO

Amb una llei d'Amnistia que avui culmina la seva tortuosa tramitació parlamentària, però ja sembla amortitzada en l'estratègia de confrontació d'Alberto Núñez Feijóo contra Pedro Sánchez, el líder del Partit Popular va centrar ahir tota la seva ofensiva política en l'acusació directa de corrupció que va atribuir al president del Govern en la sessió de control al Congrés. Una altra sessió de molt alt voltatge, mentre s'aproximen les eleccions europees del 9 de juny, que al PSOE asseguren que posen dels nervis el PP. "Estan desesperats", va advertir ahir la vicepresidenta primera del Govern i vicesecretària general del PSOE, María Jesús Montero.

Però després del xoc amb la motoserra de l'argentí Javier Milei i l'agressiva reacció de l'israelià Benjamin Netanyahu pel reconeixement d'Espanya de l'Estat palestí, només faltava la visita que Santiago Abascal va fer dimarts a Jerusalem en suport del president de l'Estat hebreu, mentre prossegueixen els bombardejos indiscriminats a Rafah, per carregar més les piles de Sánchez en aquesta disputada campanya electoral.

Al cap de l'Executiu li va faltar ahir temps per retreure a Feijóo aquest suport del líder de la ultradreta de Vox al mandatari israelià, que manté un dur xoc diplomàtic amb Espanya pel reconeixement de Palestina. Perquè sap que li fa mal. "Quina opinió té de la foto que es va fer

Sánchez i Feijóo van entaular ahir un dur xoc en la sessió de control al Govern al Congrés

El líder del PP exigeix a Sánchez: "Posi fi a això! La Moncloa està investigada per corrupció"

Abascal amb Netanyahu, a qui va animar a continuar amb els bombardejos a Gaza i Rafah?", va requerir, sense obtenir res-

"Hazte Oír, el de la motoserra, Manos Limpias, Netanyahu... tota la ultradreta dissenyant la política d'oposició a Feijóo. "Fang, fang i més fang", va replicar el president del Govern davant les denúncies del líder del PP per "la corrupció i el tràfic d'influències que afecten la Moncloa". El duel parlamentari entre Sánchez i Feijóo en la sessió de control es va resoldre ahir en tot just cinc minuts, però de duríssima confrontació entre els dos.

"Aquest és un Govern lliure, que defensa la pau i la legalitat internacional, i vostès són esclaus dels seus pactes amb la ultradreta", va advertir Sánchez el grup del PP. Però va rebutjar amb contundència l'ofensiva de

del PP", va recriminar Sánchez Feijóo per les presumptes irregularitats en l'activitat professional de la seva dona, Begoña Gómez. "Ni mil palades de fang no taparan els governs de la vergonya del PP amb Vox", va replicar a l'atac del líder del PP.

Sense menció ja a l'amnistia, Feijóo va centrar la intervenció a estendre l'ombra de la corrupció sobre Sánchez i la seva dona. "Vostè ho sabia tot i ho va tapar", va denunciar.

"La Moncloa està investigada per corrupció. Posi fi a això, no es pot continuar així!", va demanar Feijóo, que va exigir un nou avançament de les eleccions generals. Però Sánchez va

provar de parar-li els peus: "Pot continuar xipollejant en el fang, que continuem governant". I ja va avançar el seu pronòstic al PP: "El 9 de juny tornaran a perdre les eleccions".

"Per què menteix tant?", li va recriminar Feijóo, després d'assegurar que, quan el president va obrir un parèntesi de cinc dies a l'abril per pensar sobre la seva continuïtat al càrrec, "no se'n va anar a reflexionar, se'n va anar a preparar la seva defensa", davant la investigació sobre "els contractes i negocis de la seva dona". "Vostè ho sabia tot i ho va tapar", va afirmar.

"No faci servir més excuses, no faci servir el poble argentí, no faci servir la noble causa del

El dirigent socialista redobla la seva agenda de campanya, ja amb mítings diaris abans de la recta final al 9-J

poble palestí i la situació del poble israelià, no ho faci servir per no donar explicacions al poble espanyol", va advertir-lo Feijóo.

"Com ha acabat", li va retreure el president. "Vostè que venia a no insultar i a elevar el debat polític", va lamentar. "Engega la màquina del fang per ocultar els èxits d'aquest país i per tapar els seus governs de la vergonva amb Vox. Però no ho aconseguiran, ni aquí a Espanya ni tampoc a Europa", va advertir. "Ja sé que ho fan per doblegar-me, però estan llestos", va reiterar. I va insistir que el PP, "i els seus socis de la ultradreta", perdran les eleccions del 9-J.

Convençut del seu pronòstic, Sánchez redobla la seva agenda de campanya amb més mítings dels inicialment previstos. Fins a un de diari, abans d'afrontar la recta final de campanya. Avui serà a Barakaldo, demà a Los Alcázares (Múrcia) i dissabte a Valladolid.

L'Audiència de Madrid avala que el jutge continuï investigant Begoña Gómez

El Tribunal eludeix l'informe de la Guàrdia Civil que no veu delictes en la causa

JOAQUÍN VERA Madrid

L'Audiència Provincial de Madrid, que tenia en les seves mans el futur de la investigació de Begoña Gómez - ja que contra la decisió no hi cap recurs-, ha inclinat la balança cap al costat que dona llum verda al jutge Juan Carlos Peinado per continuar avançant en les indagacions obertes arran de la denúncia presentada per Manos Limpias contra la dona del president del Govern, Pedro Sánchez. La sala, que no ha tingut en compte l'informe de la Guàrdia Civil en què no apreciava de moment delicte en les actuacions de Gómez, rebutja el recurs de la Fiscalia amb què pretenia arxivar la causa, però

reconeix que la denúncia del pseudosindicat ultra conté parts "inversemblants" i "dades errònies".

Els tres jutges de l'Audiència Provincial que van deliberar dilluns, tot i que la decisió es va conèixer ahir, no donen barra lliure a l'instructor. En realitat, en la interlocutòria s'encarreguen de recordar a Peinado que la investigació haurà "de limitar-se als fets sobre els quals existeix base objectiva". D'aquesta manera, la sala analitza al detall la denúncia de Manos Limpias -basada en retalls de premsa- per provar de separar el gra de la palla en els dos aspectes clau sobre els quals pivota la causa: el rescat d'Air Europa i les adjudicacions a un empresari que va ser professor en un màster que Gómez va codirigir a la Complutense.

L'Audiència titlla de "simple conjectura" provar de lligar el rescat de l'aerolínia que va aprovar el Govern amb les dues trobades que la dona del presi-

En la resolució, els magistrats admeten que en la denúncia hi ha "dades errònies" i "inversemblances"

dent va mantenir amb Javier Hidalgo, un dels directius de Globalia, propietària de la companyia. És la mateixa tesi que manté la Guàrdia Civil en el seu informe, que l'Audiència no ha valorat per no "envair" competències de l'instructor. I rebutja completament la falsedat inclosa en la denúncia sobre la suposada subvenció pública que va rebre Begoña Gómez. Es tractava d'una altra persona.

Tot i això, la interlocutòria posa el focus en la presumpta mediació de Gómez per a l'adjudicació de contractes a l'empresa de Carlos Barrabés, i delimita al jutge Peinado la investigació. Els magistrats entenen que en la denúncia "es proporcionen indicis objectius que apunten a la intermediació en la concessió de subvencions en què podria haver-hi hagut algun tipus de contraprestació", almenys amb referència a la unió temporal d'empreses (UTE) formada per Innova Next -de l'empresari Barrabés- i The Valley. Això "legitima una investigació", diu el tribunal amb relació a les adjudicacions obtingudes per aquest empresari de l'ens públic Red.es el 2021, que "va guanyar ofertes econòmiques més atractives" i que, "pel que sembla", va recomanar "per carta" Begoña Gómez com a codirectora d'un màster universitari en què participava Barrabés.

La Unitat Central Operativa (UCO) de la Guàrdia Civil, que ja ha analitzat els contractes que eren sota lupa, exposava en l'extens informe que de moment no s'han trobat "elements diferenciadors" que apuntin que les adjudicacions milionàries que va rebre Innova Next s'haguessin valorat "de manera diferent" a altres expedients semblants. Unes conclusions a què l'instructor ha fet cas omís, ja que no només ha decidit continuar amb la investigació, sinó que ha demanat a la Guàrdia Civil que li lliuri tots els documents analitzats per

En la interlocutòria, els magistrats també aviven la batalla oberta que mantenen la Fiscalia i el jutge Peinado, que ha ar-

Nou revés per al fiscal general; ara des del TS

■ El magistrat del Tribunal Suprem Eduardo Calvo va inadmetre a tràmit per extemporània la recusació plantejada pel fiscal general de l'Estat, Álvaro García Ortiz, contra quatre dels cinc magistrats que han de resoldre el recurs de cassació presentat per l'Associació Professional i Independent de Fiscales (APIF) contra el seu nomenament com a màxim responsable de la Fiscalia. Calvo, en el que suposa un nou revés a Ortiz, subratlla no només la feblesa i poca consistència de la causa de recusació que es proposa, sinó que afirma que és "extemporània".

Begoña Gómez votant a les eleccions generals del 23 de juliol

EMILIA GUTIÉRRE

La sala critica que la "pretensió" fiscal perquè s'arxivi podria crear "llacunes d'impunitat"

ribat a demanar un informe sobre les "frequents i inusuals visites" del representant del ministeri públic al seu jutjat. Unes visites que es deuen, segons defensen fonts fiscals, que és l'única manera que han tingut d'assabentar-se de les decisions que va adoptant l'instructor. En aquesta ocasió, l'Audiència Provincial retreu a la Fiscalia "la seva pretensió d'impedir tota investigació emparant-se amb una taxativa interpretació típica, ab initio, que en aquest delicat camp és inusual i podria portar a crear llacunes d'impunitat en tota activitat delictiva en què la delimitació del comportament penalment rellevant no sempre és fàcil d'establir".

El PP es guarda la carta de la compareixença de Sánchez al Senat

JULIO HURTADO Madrid

Hi ha plats que es cuinen al microones i d'altres que requereixen foc lent, sostenen fonts de Génova. I el PP gestiona els fogons de la seva majoria absoluta al Senat amb tacte perquè el president del Govern central, Pedro Sánchez, sigui cridat a declarar a la comissió d'investigació del cas Koldo en el mo-

ment just, quan l'oposició consideri que el desgast a què es veu sotmès per la situació que viu la seva dona, Begoña Gómez, investigada per presumpte tràfic d'influències, estigui al punt.

Ahir es va decidir el calendari de compareixences de la setmana que ve, que tindrà el plat principal en la citació de Francina Armengol el divendres 7, dos dies abans de la jornada electoral europea.

Amb tot, la declaració de la presidenta del Congrés, que ja va donar compte a la Cambra Baixa de la seva gestió en la compra de mascaretes a l'empresa Soluciones de Gestión, implicada en la presumpta trama corrupta quan presidia el Govern balear, en plena pandèmia, no serà l'única. El president d'ADIF, Ángel Contreras, l'empresària Leticia Lauffer i l'exministra d'Exteriors Arancha González Laya desfilaran per la comissió en successius aperitius dimarts, dimecres

sius aperitius dimarts, dimecres i dijous.
Sigui com sigui, el menú es podria veure alterat si el PP decideix activar palanques perquè Sánchez es vegi en la tessitura d'asseure's a la sala Clara Cam-

poamor de la Cambra Alta i res-

pondre a les preguntes dels senadors abans de la convocatòria a les urnes del diumenge 9.

L'executiva d'Alberto Núñez Feijóo manté el suspens al respecte, però es guarda sota la

La majoria popular a la Cambra Alta no cita de moment el president a fi d'allargar el seu desgast

màniga l'as de convocar la mesa de la comissió en qualsevol moment per citar el president del Govern central pel procediment d'urgència, en el termini de tres dies hàbils, cosa que li donaria joc perquè la compareixença de Sánchez, l'autèntic plat fort, es produís durant l'última setmana de campanya.

Tot i això, aquesta possibilitat planteja alguns dubtes entre els populars, que ja van veure com el candidat a la presidència de la Generalitat del PSC, Salvador Illa, va passar pel Senat el 24 d'abril, a l'inici de la passada campanya autonòmica, i va vèncer a les urnes el 12 de maig.

L'estratègia del PP, en qualsevol cas, és que el PSOE esmorzi cada dia amb un nou disgust a la premsa, i ahir Feijóo ja es va quedar satisfet podent acusar Sánchez d'haver redactat la seva famosa carta quan va saber que la seva dona tenia la condició d'investigada. Cada dia una recepta diferent.

El Govern apel·la al reconeixement d'Israel davant els països àrabs

Sánchez rep l'agraïment de Palestina, l'Aràbia, Qatar, Jordània i Turquia

JUAN CARLOS MERINO

Madrid

"Compartim amb els països àrabs la voluntat i el compromís de posar fi a la violència i fer realitat la solució dels dos estats", va destacar Pedro Sánchez després de rebre ahir a la Moncloa els primers ministres i titulars d'Exteriors del comitè per a Gaza creat per la Lliga Àrab i l'Organització per a la Cooperació Islàmica, just l'endemà que Espanya reconegués oficialment l'Estat palestí. Sánchez va confiar que aquest reconeixement d'Espanya, Noruega i Irlanda "torni l'esperança al poble palestí que és possible un futur de pau, seguretat i prosperitat per a la regió".

Sánchez també va tornar a defensar el reconeixement d'Israel per part d'aquells països àrabs que encara no ho han fet, per exemple l'Aràbia Saudita i Qatar entre els que integren aquest comitè ministerial àrabo-islàmic sobre Gaza reunit ahir a Madrid per expressar la seva felicitació a Espanya per haver reconegut Palestina.

Tot i això, a l'Executiu assumeixen que no serà possible avançar en la direcció del reconeixement de l'Estat hebreu per part dels països àrabs, i en la normalització de les seves relacions amb Israel, mentre no hi hagi un alto el foc a Gaza. "Amb bombardejos és impossible que ningú no mogui un dit", reconeixen.

"És vital actuar, i actuar ja, ara", va assegurar el ministre d'Exteriors, José Manuel Albares, després de rebre al palau de Viana aquesta comissió, amb representants de Palestina, l'Aràbia Saudita, Qatar, Jordània, Turquia i l'Organització de la Cooperació Islàmica. Entre ells, el primer ministre palestí i titular d'Exteriors, Muhammad Mustafa.

Albares va posar en relleu la importància del reconeixement palestí com a "camí cap a la pau", i

Sánchez i Albares amb representants del comitè per a Gaza

CHEMA MOYA / EFE

AGENDA

Eslovènia reconeix avui Palestina

■ El Govern eslovè del liberal Robert Golob adoptarà dijous una proposta formal de reconeixement de l'Estat de Palestina per enviar-lo al Parlament, que haurà de donar-hi el vistiplau definitiu els pròxims dies. Golob considera la fórmula dels dos estats com l'única garantia per a la seguretat dels israelians i dels palestins. / Redacció

va confiar que s'hi sumin més països europeus, com avui farà Eslovènia.

"Hem reconegut l'Estat de Palestina, igual que reconeixem l'Estat d'Israel", va recalcar Albares davant aquests "socis i aliats" àrabs. Va ser Felipe González qui va fer el pas de reconèixer l'Estat hebreu el 1986. I el ministre va destacar que Espanya ha pres ara la decisió de reconèixer Palestina "per justícia amb el poble palestí i per pura humanitat".

I perquè el Govern està convençut, va insistir, que "la solució de dos estats, un Estat de Palestina i un Estat d'Israel que coexisteixin, és l'única via per a la pau i per a la prosperitat a la regió". El cap de la diplomàcia espanyola va defensar davant els seus homòlegs àrabs que "el poble palestí té dret a un futur d'esperança, igual

com el poble d'Israel té dret a un futur de seguretat". "Tots dos tenen dret a la pau", va afirmar.

Va apuntar que s'obre "una nova etapa basada en el reconeixement de les legítimes aspiracions

Albares defensa una esperança de futur per a Palestina, però destaca que Israel té dret a la seguretat

nacionals de palestins i israelians, que han de conviure en pau i seguretat en una regió pròspera i estable gràcies a la solució de dos estats". "Quan callin les armes, serà el moment de construir una pau definitiva", va confiar.

París rebutja el reconeixement espanyol de l'Estat palestí

PARÍS Agències

El cap de la diplomàcia francesa, Stéphane Séjourné, va acusar ahir els països europeus que van reconèixer dimarts l'Estat de Palestina, en particular Espanya i Irlanda, de prioritzar un "posicionament polític", en el context de la campanya electoral europea, en lloc de buscar una solució diplomàtica al conflicte palestino-israelià.

"França està a favor de la solució de dos estats. Per definició, la questió del reconeixement hi haurà de ser, òbviament. La pregunta que sorgeix, i la vaig fer arribar molt clarament als meus homòlegs espanyols i irlandesos en particular, és: què passa l'endemà del reconeixement? Quina és la seva utilitat diplomàtica?", va preguntar ahir Séjourné als senadors francesos. "França no adopta una posició política, busca solucions diplomàtiques a aquesta crisi. Lamento que un cert nombre d'estats europeus hagin prioritzat un posicionament polític en el marc d'una campanya europea, que no resol res", va prosseguir el ministre d'Exteriors francès. "Digueu-me exactament què ha canviat el reconeixement espanyol l'endemà respecte a la situació a Gaza? Res! França està actuant en el Consell de Seguretat de l'ONU" per trobar una solució diplomàtica, va contraposar Séjourné.

Incloent Espanya, Irlanda i Noruega, l'Estat de Palestina ara està reconegut per 145 dels 193 estats membres de l'ONU, segons xifres proporcionades per l'Autoritat Palestina.

Vox justifica els atacs d'Israel a Gaza "fins que no quedi ni un terrorista"

REDACCIÓ Madrid

"Vox està de romeria electoralista contra el PP, i ha arribat fins a Jerusalem. Si continua així caldrà concloure que la seva agenda 2030 és que Pedro Sánchez continuï en el poder". Amb aquestes paraules va mostrar irònicament ahir la portaveu adjunta del PP, Cayetana Álvarez de Toledo, el disgust del seu partit amb el president de Vox, Santiago Abascal, entre altres coses per la sorprenent visita de dimecres al primer ministre d'Israel, Benjamin Ne-

tanyahu, a Jerusalem, on va elogiar la "fermesa" de l'Estat hebreu davant Hamàs i va anunciar que revocarà el reconeixement de l'Estat de Palestina dut a terme pel Govern de Pedro Sánchez si arriba al govern.

Lluny de provar d'asserenar els ànims en la relació amb el PP, amb qui Vox governa en cinc comunitats autònomes, el candidat del partit ultra a les eleccions europees, Jorge Buxadé, no només va defensar ahir la visita d'Abascal, sinó que va arribar a justificar els atacs d'Israel a Palestina, que va descriure com a "operacions

antiterroristes" que, a parer seu, han de continuar fins "que no quedi ni un sol terrorista" de Hamàs.

"Era necessari que un líder polític espanyol fos allà a defensar la unitat d'Espanya, a actuar com nosaltres volem que s'actuï en política, que és la recerca d'un aliat", va assenyalar a més Buxadé en el marc de les rodes de premsa que organitza EFE amb motiu de les eleccions europees. Pel candidat de Vox, és molt important el "compromís" de Netanyahu de "paralitzar qualsevol pretensió de perjudicar la nostra unitat i so-

ıu

Abascal amb Netanyahu

birania", va indicar en al·lusió a un eventual reconeixement de la independència de Catalunya. El candidat ultra va donar per feta una reacció d'Israel al pas fet per l'Executiu espanyol, però va considerar que "hauria de ser contra el Govern i contra Sánchez", i es va mostrar convençut que els espanyols no se senten representats per una "declaració unilateral" com l'aprovada dimarts, que va qualificar de "submissió" a una organització terrorista.

Buxadé també va tenir paraules despectives per al PP en relació amb les seves aliances internacionals. Segons la seva opinió, el PP "està fora de joc". "No saben si insultar Milei o defensar-lo, de sobte Feijóo diu que li farà una abraçada a Meloni, amb la qual cosa ens farà un a abraçada a nosaltres, però després no vol fer-se una foto amb Santiago Abascal...", va lamentar després d'assenyalar que els governs de coalició amb Aragó, Comunitat Valenciana o Castella i Lleó "van bé".•

Absolen Camps del cas dels contractes amb Gürtel

L'Audiència Nacional conclou que no hi ha proves contra l'expresident

SALVADOR ENGUIX

València

L'Audiència Nacional ha absolt Francisco Camps del cas dels contractes que va fer el seu govern entre els anys 2004 i el 2009 amb la trama Gürtel. Es tracta de l'última peça en què estava encausat l'expresident valencià. L'Alt Tribunal absol també els exconsellers del seu govern Alicia de Miguel, Manuel Cervera i Luis Rosado i els funcionaris de la Generalitat. Però condemna els capitostos de la trama Francisco Correa, Pablo Crespo i Álvaro Pérez, àlies Bigotes.

La sentència conclou que "no hi ha prova o cap indici d'ordre, suggeriment o intromissió de Francisco Camps en la contractació de Fitur" (el pavelló valencià de la fira del turisme). I afegeix: "Però és més, no existeix testimoni escrit o cap comunicació en el mateix període, cosa que allunya qualsevol pro-

va o indici amb transcendència penal". El tribunal és contundent afirmant que "no es pot fonamentar" una condemna a Camps en l'"única declaració" d'Alvaro Pérez, el Bigotes, en contra seu, perquè no està corroborada per més indicis, "per més que tingués una relació d'amistat o professional". Això, diu, no pot servir per deduir una responsabilitat de l'expresident "pels fets d'un hipotètic amic".

La Fiscalia Anticorrupció acusava Camps per l'únic contracte amb la trama Gürtel que no havia prescrit per a ell i pel qual s'enfrontava a un any de presó, sis d'inhabilitació i una multa de 250.000 euros per tràfic d'influències en concurs ideal amb prevaricació.

Francisco Camps va manifestar ahir, després d'assabentarse de la seva absolució, que "tinc ganes de tornar a l'arena política, la primera línia; és el que m'agrada i és el que vull fer i ara estic més il·lusionat que quan

Francisco Camps ahir a la roda de premsa que va oferir

L'expresident valencià anuncia que té ganes de tornar a la primera línia política

vaig començar en la política". L'expresident va dimitir de tots els seus càrrecs el juny del 2011 després de la imputació en el conegut com a cas dels vestits, peça del cas Gürtel. Va ser absolt per un tribunal popular. A

parer seu "no té cap sentit" el que ha passat "aquests 15 anys" i va considerar necessari que un cas semblant no "li pugui passar a cap espanyol en la nostra de-mocràcia". "Era inexplicable, com vaig dir fa 15 anys. No ha passat mai absolutament res, ningú no em devia res. Ho vaig dir i s'ha demostrat després de 10 processos que, efectivament, res no havia passat", va dir. I a més a més va anunciar que li "encantaria" tornar a sotmetre's al "veredicte de les urnes". tornar a presentar-se a unes eleccions.

Iglesias acusa Sánchez de ser "un covard que legitima els mafiosos"

LUIS B. GARCÍA Barcelona

L'exvicepresident del Govern espanyol Pablo Iglesias va carregar ahir amb duresa contra el president de l'Executiu central, Pedro Sánchez, pel cas que afecta la seva dona, Begoña Gómez. Pel líder de Podem, Sánchez és "un covard que legitima els mafiosos" per haver concedit una entrevista a un programa de La Sexta, malgrat saber que el seu presentador, Antonio García Ferreras, havia "conspirat contra la seva dona".

En un míting electoral a Barcelona, en què va estar acompanyat per l'exjemad Julio Rodríguez, Iglesias va lamentar que el president "llepés la morena" a l'esmentat presentador.

Pel dirigent, el de Begoña Gómez és un clar cas de lawfare sobre el qual Sánchez "no diu la veritat", perquè ha optat per adaptar-se "al mercat de la demanda" en què, a parer seu, s'ha convertit la política. "Això és ser un polític intel·ligent, ser un polític hàbil" i "ser un covard que legitima els mafiosos". Tot i això, "no necessitem covards, necessitem gent que s'atreveixi a dir la veritat", va concloure.

Josep Martí Blanch

A la merda!

l somriure Profidén del Congrés, la veu i el to amb més sacarina de la Cambra, Yolanda Díaz, es va marcar ahir un "a la merda!" que involuntàriament va amplificar un inoportú micròfon obert. Més que castigar-la, com es feia abans amb l'amenaça de fer-li netejar la boca amb aigua i sabó –cosa que avui desaconsella la pedagogia moderna– ha d'entendre's la seva grolleria com allò que és en realitat: un acte d'empoderament femení.

Espanya –qui pot negar-ho? – fa a diari passos de gegant en tots els fronts. Fins ara el monopoli retòric de l'excrement d'abast mediàtic pertanyia a mascles de caràcter ja difunts com José Antonio Labordeta o Fernando Fernán Gómez. Però des d'ahir, i gràcies a l'espontània i escatològica expressió de la vicepresidenta, la igualtat també ha irromput per fi en el territori dels cagallons. Un altre sostre de vidre, el de les tifes, que es fa miques.

La seva va ser una invocació a les dejeccions interessada i dirigida únicament a l'oposició. El seu "a la merda!" pretenia emfatitzar les virtuts oratòries que fa anar Pedro Sànchez al temps que degradava Alberto Núñez Feijóo i li assenyalava la direcció dels fems. Però encara que la seva intenció fos partidària i sectària, Díaz va resumir molt bé en tres paraules el sentiment de molts ciutadans que es resisteixen a triar trinxera o a ser empesos a una trinxera cada vegada que cauen en la temptació de seguir una ses-

Yolanda Díaz

sió del Congrés. Només que aquests farien servir amb gust el mateix trio de vocables, no per a dirigir-los a algú en particular, sinó per assenyalar, amb honroses excepcions, a tot l'hemicicle: A la merda!

L'espectacle entre el president del Go-

vern espanyol i el líder de l'oposició va quedar reduït al fet que un cantant *La fa*rola i l'altre responent "de Roquetes vinc, de Roquetes vinc, de Roquetes baixo". Cadascú a la seva. Feijóo -de veritat té sentit demanar eleccions dies abans d'uns comicis europeus que serviran, aquest cop sí, per mesurar les forces i suports de cadascú?- aferrat per enèsima vegada a les faldes de Begoña Díaz, tot i que de moment les informacions d'interès que se saben sobre la dona del president no permetin tants escarafalls. I Sànchez, al seu torn, agafat al manual a què tots els polítics d'èxit recorren d'ençà que Donald Trump va reimprimir-lo el 2016: tot allò que no m'agrada són *fake* news i conspiracions de la ultradreta. No entén el president, o més aviat sí, però tant li fa, que una cosa és defensar i protegir l'honorabilitat de la seva dona o del seu germà i una altra de molt diferent pretendre construir des del poder un tancat en què qualsevol informació protagonitzada per ell, els seus o la seva cort no mereixi cap altre comentari ni explicació que "fang, fang i fang".

Més enllà de les afliccions entre els líders, l'estratègia socialista d'assimilar el PP amb la ultradreta és d'allò més efectiva i funciona com un rellotge des que el PP signà els pactes de govern autonòmics amb els d'Abascal. Feijóo s'està convertint en una llenca de formatge atrapada entre dues llesques de pa de motlle servides pel PSOE i per Vox. Només que és el PP mateix el que posa la sandvitxera per torrar i fondre el formatge. Ahir qui la va endollar al corrent elèctric va ser Cayetana Àlvarez de Toledo. Per la diputada popular la llei d'Amnistia que s'aprovarà avui equival a blanquejar els talibans, Hamás, els que posaven cotxes bomba d'ETA, els peons de Putin i, si hagués disposat de més temps, potser l'aristocràtica senyora també hagués mencionat els autors del 11-M i els criminals dels atemptats de les Rambles i Cambrils. Amb aquests discursos, com no ha de

L'estratègia socialista d'assimilar el PP amb la ultradreta és d'allò més efectiva

funcionar l'estratègia d'assimilació del PP amb el sentiment ultra? L'amnistia és criticable des de molts fronts i amb múltiples arguments, com va deixar clar l'informe de la Comissió de Venècia que tothom va córrer a manipular per guanyar la batalla de l'opinió pública i publicada. Però les paraules d'ahir d'Àlvarez de Toledo van ser, en un sentit gens metafòric, vomitives. L'atribut principal de l'ultra és la desmesura, amb educació cortesana o sense. Així doncs, i per tancar de la manera que s'estila al Congrés: a la merda!

@JosepMartBlanch

Subscriu-te a La Vanguardia i mantingues els teus vidres impecables

Subscriu-t'hi

al 933 481 482 o a alta.lavanguardia.com/bosch24

LAVANGUARDIA

Oferta vàlida per a noves subscripcions a La Vanguardia o subscripcions addicionals pagant amb targeta bancària. Regal d'un netejador de vidres Glass VAC Solo Plus de BOSCH valorat en 74,99 € amb l'edició impresa i digital de La Vanguardia de dilluns a diumenge per 39 €/mes. Sense compromís de permanència. És condició necessària que l'adreça i/o el subscripció durant els últims sis mesos. Promoció limitada a Catalunya i a una subscripció amb regal per cada adreça de subscripció i client, vàlida fins al 30 de juny del 2024 o fins que se n'exhaureixin les existències. Consulta'n la resta de les condicions trucant al 933 481 482. * Si ja ets titular d'una subscripció de La Vanguardia, també pots aconseguir un netejador de vidres BOSCH. Truca al 933 481 482, actualitza les teves dades personals, sol·licita una targeta de beneficiari del Club Vanguardia per a un familiar i entraràs a formar part del sorteig de cinc netejadors de vidres. Promoció limitada a 5 regals i no vàlida per a guanvadors d'altres sorteigs durant els últims sis mesos.

DIJOUS, 30 MAIG 2024

El teu portal d'entrades de confiança

ELS MILLORS FESTIVALS D'ESTIU

www.entradesdevanguardia.com

LAVANGUARDIA

PRESIDENT-EDITORJAVIER GODÓ,
COMTE DE GODÓ

DIRECTOR Jordi Juan DIRECTORS ADJUNTS
Lola García
Miquel Molina
Enric Sierra

ADJUNTS AL DIRECTOR
Enric Juliana
Álex Rodríguez
Manel Pérez

SUBDIRECTORS
Isabel Garcia Pagan
Lluís Uría
Joel Albarrán
Lucía González

Tecnològiques contra l'extrema dreta

Les empreses

innovadores adverteixen

del risc d'una reculada

en el progrés

s tracta d'un fet absolutament inèdit que un grup d'associacions empresarials europees s'hagi unit per advertir dels riscos que té l'auge dels partits d'extrema dreta a Europa. Fins ara, únicament les grans multinacionals alemanyes s'havien manifestat obertament en contra de les polítiques de la ultradreta.

A menys de dues setmanes de les eleccions europees, unes quinze associacions empresarials d'una desena de països de la Unió i pertanyents al sector tecnològic han fet públic un manifest per reivindicar una Europa més forta, oberta i tecnològica, que rebutgi les polítiques proteccionistes i antiimmigració que promou l'onada ultraconservadora que recorre el continent.

Aquestes associacions empresarials del sector tecnològic adverteixen, encertadament, que l'augment del proteccionisme a Europa afectarà el desenvolupament de la innovació, en què la Unió Europea ja perd la batalla respecte als EUA i la Xina. Igualment, a més, les eventuals polítiques restrictives contra la immigració constitueixen una seriosa

amenaça per a l'atracció de talent, cosa que, al seu torn, provocarà una major reculada tecnològica d'Europa.

Aquesta iniciativa ha estat impulsada per l'associació espanyola Adigital. Amb això, segons els seus dirigents, es recull la preocupació de la major part del sector digital europeu, format per un total de 20.000 startups, que temen que l'avanç de l'extrema dreta impliqui un retrocés del projecte europeu d'integració i impedeixi la consecució del mercat únic digital, l'entrada de professionals tecnològics de fora de la UE i l'arribada de capital estranger. Aquest retrocés frenaria, entre d'altres coses, la creació de més campions tecnològics europeus.

La preocupació dels empresaris tecnològics està fonamentada en l'evolució dels sondejos preelectorals, que apunten que els diputats d'extrema dreta poden arribar a ser més un 20% del total i fins i tot que s'acostin al 25%.

El contingut del manifest de les associacions empresarials va molt més lluny de la defensa del sector tecnològic, fins a l'extrem que podria ser – i hauria de ser – subscrit també per moltes altres patronals i associacions. "Nosaltres, empresaris, inversors i innovadors – afirma el manifest –, som comunitats proactives que treballem per una Europa millor. La nostra contribució consisteix en la promoció del desenvolupament social i econòmic a través d'un model obert, inclusiu i tecnològicament avançat. Si competitivitat és la nova paraula de moda a Brussel·les, nosaltres som una de les palanques que la fa tangible".

En aquest manifest, els empresaris tecnològics europeus adverteixen que en les pròximes eleccions del 9-J els ciutadans del continent tenen una oportunitat única de canviar les coses cap a millor. No recomanen el vot per cap opció política concreta sinó per totes aquelles que persegueixin objectius ambiciosos a llarg termini i no negociables vinculats a la cooperació internacional, una inte-

gració més gran, una defensa comuna, polítiques verdes disruptives i un desenvolupament socioeconòmic impulsat per la innovació i la tecnologia.

En aquest sentit, insisteixen que Europa necessita donar suport als innovadors no només amb regles, sinó amb inversions públiques i privades, així com amb estratègies proactives per al desenvolupament tecnològic i la transferència més enllà dels interessos nacionals. El camí que cal seguir –per ells– és molt clar: Europa ha de passar de ser una potència reguladora a una superpotència d'innovació valenta, que depengui d'una societat oberta per a les persones de tot el món. I això no encaixa amb els postulats restrictius de la llibertat que defensen les formacions de l'extrema dreta.

Un carril bici desproporcionat

El carril de la Via

Augusta té molt poc ús

però causa una enorme

congestió

Ajuntament de Barcelona va redoblar l'aposta per la implantació dels carrils bici durant els dos mandats d'Ada Colau, una decisió que va ser rebuda amb divisió d'opinions. A poc a poc, la idea d'impulsar un transport alternatiu al motor va anar guanyant acceptació, alhora que han augmentat els problemes que comporta la convivència de vehicles tan variats en un espai limitat i en el qual el vianant acaba sent el que compta menys.

Queda molta feina per fer per crear una cultura cívica entorn d'aquesta qüestió, sobretot amb la incorporació del patinet a aquest mosaic del transport urbà. A grans trets, els barcelonins han acceptat les transformacions, una mostra de bona voluntat per contribuir a la sostenibilitat i a la reducció de la contaminació.

Les eleccions municipals del 2023 van mostrar voluntat de canvi i van castigar l'alcaldessa Colau. Entre els seus grans actius figurava la prioritat d'incrementar la xarxa de carrils bici, fins al punt que l'Ajuntament pot presumir avui al seu web que la ciutat "disposa de prop de 1.150 quilòmetres d'itineraris ciclistes a disposició dels ciutadans i les ciutadanes". La xarxa de carrils bici

s'acosta als 270 quilòmetres. La no menor transformació de l'avinguda Diagonal va ser una altra fita en aquesta conscienciació pro bicicletes. En resum, l'aposta estratègica ja és irreversible. Ara bé, no tots aquests carrils bici són un encert. Qui emet aquest judici? A diferència d'àmbits grans com la Unió Europea, Espanya o Catalunya, els ajuntaments administren un espai veïnal, local, menor en el millor i més humà dels sentits gràcies a la proximitat i la percepció immediata. Rares vegades la figura de l'alcalde o alcaldessa confronten, sobretot quan anteposen la gestió a les consideracions legítimes però una mica teològiques o alienes al que el ciutadà espera de la seva cor-

poració municipal: resoldre problemes, no crear-los.

Un estudi del RACC confirma el que els barcelonins ja perceben des del seu dia a dia: el carril bici de la Via Augusta és desproporcionat si ens fixem en una cosa tan elemental com el seu ús i l'espai que ocupa: un 20% de la calçada, quan els seus usuaris representen l'1% de la mobilitat (sense comptar les voreres).

Les congestions han augmentat en aquest carrer un 77% entre les vuit i les nou del matí, una manera evident d'enfurismar la gent que a aquella hora no sol desplaçar-se per fer turisme. La repercussió a la rodalia confirma l'absurd d'aquest carril bici.

El nou Consistori de l'alcalde Collboni ha acabat per convalidar aquest carril, símbol del que no hauria de passar mai en l'àmbit municipal, suposadament menys impersonal: la ideologia per sobre del sentit comú.

FUTURS IMPERFECTES

Màrius Carol

Quan només queda lluitar

enviat especial d'El Mundo a Roland Garros escriu que Paula Badosa va saber guanyar la seva pròpia ment per sobreviure al torneig. La que va ser número 2 del món és ara la 139a del rànquing mundial, a causa de les lesions. Va jugar contra Katie Boulter, número 9 de l'ATP i va guanyar després de gairebé dues hores i mitja. Però no va ser una victòria normal. Va arribar enfonsada a París, fins al punt que al primer set, que va perdre, es lamentava al seu nou entrenador, Jordi Verdaguer, que no havia de ser allà. En una de les seves queixes, aquest li va respondre taxatiu: "Ja no hi tens res a perdre, ja només et queda lluitar". Va ser com un sortilegi. La tennista va canviar d'actitud, va començar a entrar a la pista i a connectar el revés, fins a aconseguir la remuntada.

En aquesta vida cal creure en un

El Congrés va registrar un altre sorollós diàleg de sords entre Feijóo i Sánchez

mateix, aprofitar les oportunitats que t'ofereix el destí i combatre fins al final. Pedro Sánchez és d'aquelles persones que en el pitjor moment són capaces de fer una pausa i treure fora el millor de si mateixes. Sap gestionar el seu lideratge, adaptant el discurs i lluitant convençut que se'n sortirà. No necessita que cap *coach* l'hi digui

Curiosament, Alberto Núñez Feijóo és l'home que sempre va davant en les enquestes, però que a l'hora de la veritat es queda a les portes del triomf. Li falta saber canviar d'estratègia, parlar en positiu, ser més empàtic i anar fins al final en l'aposta. Sembla que tem mobilitzar, amb les seves paraules, l'esquerra i ofendre l'extrema dreta. Amb el seu màster en antisanchisme no n'hi ha prou.

El Nobel Elias Canetti, que va analitzar a les seves obres el poder, afirmava que hi ha alguna cosa de vergonyosa en el fet de guanyar, però acceptava que guanyar és sobreviure. El seu consell era clar. "Actua com no podries tornar a actuar mai".

El debat d'ahir al Congrés va ser duríssim. Feijóo, que fa temps va perdre la xapa de moderat de la camisa, va apallissar Sánchez, entrant al terreny personal sense miraments. El president no li va respondre a res, sinó que el va assenyalar com l'enginyer de la màquina de llot i el va situar del braç d'Abascal. A Feijóo se li acaben les bales, un mal resultat el 9-J el posaria contra les cordes.

Un nou repte per a la creativitat

Jaime Malet

braham Lincoln va destacar que el sistema de patents "afegeix el combustible de l'interès al foc del geni". Des de la primera legislació a l'Anglaterra del 1624, les patents han estat crucials per al progrés de la humanitat. Durant més de 200 anys han protegit l'aportació intel·lectual i econòmica de científics, tecnòlegs i emprenedors, la qual cosa ha permès un avenç humà sense precedents. Sense patents, no hauria existit mai la revolució industrial, la qual cosa va consolidar l'ascens d'Occident sobre Orient i, més endavant, la supremacia dels països de lliure mercat sobre el bloc comunista durant la guerra freda.

De la mateixa manera, els drets d'autor han assegurat les obres d'artistes de tota mena, garantint-los la propietat de les creacions i la compensació econòmica. El sistema ha estat enormement exitós en les dues variants, impulsant la creativitat per satisfer dos anhels intrínsecs de l'ésser humà: la cobdícia i la vanitat.

Però com qualsevol ficció conceptual, aquest sistema de protecció compensatòria pot estar iniciant el declivi. Fa un any una cançó atribuïda inicialment a Drake i The Weeknd (*Heart on my sleeve*) es va fer viral a les xarxes amb milions de reproduccions. Aviat es va revelar que va ser creada amb un filtre d'intel·ligència artificial (IA) que imitava la veu dels dos artistes. Malgrat això, la cançó es va arribar a considerar per als Grammy. Des d'aleshores milers de situacions similars es repeteixen diàriament. Amb IA qualsevol persona pot crear una obra que sembli de Bach, o amb la veu de Frank Sinatra (o de Scarlett Johansson), o que pinti com Dalí. Y la

Potser aviat científics o artistes rebran demandes per fer servir continguts creats per IA

IA pot crear molècules de nous materials, fàrmacs inèdits i tota mena de màquines. Avui cal una certa intervenció humana, però aviat la IA crearà automàticament obres de gran complexitat intel·lectual sense artistes i afermarà unicorns amb negocis bilionaris sense necessitat d'empleats.

A molts sectors empresarials amb un alt nivell de complexitat tecnològica s'està per-

dent l'interès per patentar, perquè resulta més eficient protegir una invenció mitjançant la reducció del temps d'accés al mercat (consolidant una posició dominant) que a través d'un procés tediós de registre. I en l'àmbit dels drets d'autor, els consumidors comencen a valorar de la mateixa manera el que crea un humà i el que crea una màquina, se sàpiga o no, sempre que la qualitat sigui comparable.

Les lleis actuals no ofereixen cap resposta a si una màquina pot tenir drets industrials o intel·lectuals. I tampoc no resolen encara la questió de si obres creades amb l'estil, el temperament o la veu d'un artista sense cap còpia generen algun tipus de dret a favor de l'artista. Després de la demanda de *The New York* Times contra OpenAI el desembre passat, el debat s'havia limitat a determinar si els models de llenguatge han de pagar algun tipus de drets als mitjans que han servit per entrenar el model. Això cobreix una part petita del problema perquè els models s'entrenen amb tota la informació humana disponible. És més, potser aviat veurem el contrari: els propietaris de les màquines demandant científics o artistes per fer servir continguts creats per IA.

El debat està servit. Com reconeixerem i compensarem econòmicament el descobriment científic o el geni artístic humans en aquesta nova era disruptiva? I més complex encara: com compensarem *l'espurna* de creativitat de les màquines?•

J. MALET, president de Telam i d'AmChamSpain

APUNTS DEL NATURAL – JL MARTÍN

esprés de la lesió del psoes el gener del 2023, el múscul que dona estabilitat a la columna vertebral, dilluns Rafa Nadal va jugar el seu millor partit. I va perdre. El manacorí feia més d'un any que estava mentalment i físicament baldat. A París, en el seu torneig fetitxe, el Roland Garros, va caure contra Zverev en un partit resolt a tres sets i una mica més de tres hores. Va assaborir la derrota perquè va competir. Aquesta vegada amb les seves armes en terra batuda ja no en va tenir prou perquè el quart de la sèrie li donés el passaport.

Hi havia al rostre de Nadal una íntima i inexplicable sensació de victòria. És el que passa quan toques fons i aconsegueixes sortir a la superfície sense ofegar-te. "El meu cos ha estat una jungla aquests dos últims anys. Un dia em despertava que m'havia mossegat una serp, l'endemà un tigre... Ha estat una gran lluita", va explicar als periodistes en la roda de premsa posterior al partit contra Zverev.

Rafa Nadal: hora de retirar-se

Susana Quadrado

Tocat, no enfonsat. Ferit, no cansat. Alguns cronistes que es van deixar portar pel paradoxal entusiasme d'aquella derrota ja el veien inscrit a l'herba de Wimbledon, cosa força improbable. Encara que la veritat és que el tennista, que és de Manacor i dilluns semblava gallec, només té clar ara mateix participar a París 2024. Anar a buscar la medalla, tant de bo! I després dels Jocs, retirada o 2025? Ni sí, ni no, ni el contrari.

Un s'ha de donar moltes oportunitats abans de parar. Esclar que hi ha aquell moment, quan arribes al límit, que toca fer-ho. Diria que fins i tot és una qüestió de dignitat. Segons la meva modesta opinió de fan absoluta del que pot ser el millor tennista de la història, fora bo que Rafa pengi la raqueta una vegada superada la cita olímpica.

Retirar-se a temps. És l'acte de més elegància possible. Just quan comences a sospitar que un minut més seria intolerable. Si us ho estimeu més, quan ja no et fa feliç. No hi ha raó més poderosa per anar-se'n que una derrota quan encara endolceix. L'esport és així de cruel, ho sabíem, i al tennis el jugador està sol. Es tracta de salvaguardar l'autoestima, la grandesa i l'aura sagrada del mite. Cal anarse'n sempre quan encara et poden envorar.

Les bones intencions

Quim Monzó

Europa i Amèrica es repeteixen des de fa temps accions estudiantils en protesta per la guerra de Gaza. Manifestacions i, sobre tot, acampades a les universitats. I llavors passa que, com que tot acaba sent repetitiu i ja no crida l'atenció, cal buscar idees innovadores. Al sud-est de França, al departament de la Droma, al municipi de Crest, hi ha el liceu privat catòlic Saint-Louis. Poca broma amb aquest liceu. Hi va estudiar ni més ni menys que Antoine de Saint-Exupéry, l'autor de l'insofrible El petit príncep. Doncs bé, dies enrere, en aquest liceu gloriós, el professor Martin Gardey de Soos hi feia classe. Repassaven el lèxic teatral i, d'una cosa a l'altra, van acabar parlant del que succeeix a Gaza.

El profe va proposar fer alguna cosa en solidaritat amb el poble palestí, per denunciar la situació. Un alumne –els alumnes són molt creatius avui dia– va suggerir que tots plegats s'abracessin. Al pro-

El profe va proposar fer alguna cosa en solidaritat amb el poble palestí

fessor no li va semblar prou interessant. Llavors un altre va proposar que es fessin una foto despullats i que la pugessin a les xarxes.

Aquesta proposta sí que li va agradar. La va traslladar a la resta d'alumnes, i va afegir que ell mateix hi participaria, conill. El professor hi veia potencial: era una proposta "artística i política" que podia "fer saltar la barrera del pudor per mostrar la fragilitat humana". Malauradament els alumnes van començar a riure-se'n i a dir-li que ni parlar-ne.

Al profe li sap greu: "La nuesa posa de manifest la nostra fragilitat i la nostra vulnerabilitat. Crec que hauria estat una foto que hauria pogut ser un bon gest per la pau".

Conegut el fet, el liceu ha suspès immediatament el professor i aquest ha presentat les seves disculpes als pares dels alumnes, mentre el fiscal l'investiga per "intent de corrupció de menors".•

Digueu-me Giorgia

Marta Rebón

n política, la paciència és un bé preuat i, per la mateixa raó, escàs. Li atribueixen apòcrifament a Giulio Andreotti, una de les figures més ambivalents de l'extint partit democristià italià, un aforisme molt citat: "Il potere logora chi non ce l'ha" (el poder

desgasta a qui no en té). Això encara és més cert dins les dinàmiques de la tecnopolítica del segle XXI: l'oposició treballa sense treva les 24 hores del dia, les passions s'exacerben i els missatges tendeixen a simplificar-se i caduquen de seguida.

Els lideratges ja no es conceben com a curses de fons, sinó com a esprints. Però, si hi ha alguna excepció en el panorama polític europeu, i es posarà a prova a les pròximes eleccions a l'Eurocambra, és l'extrema dreta, els exemples paradigmàtics de la qual són Marine Le Pen i Giorgia Meloni.

El fet que siguin dones no és trivial, perquè un dels frens electorals d'aquest espectre ideològic, contrari al moviment feminista, ha estat precisament el vot de la

dona. Quina fórmula més efectiva contra la fama de masclisme amb què carreguen que posar-hi una senyora al capdavant. Totes dues van escalar en els seus partits respectius a principis de la dècada del 2010, amb experiència prèvia en el treball de base, encara que la francesa tenia l'avantatge del seu cognom per diferenciar-se dels col·legues rivals.

Per la seva banda, la italiana ha experimentat un ascens meteòric amb el partit que va cofundar, Germans d'Itàlia, gràcies en part a la idiosincràsia política i social del seu país, que se sol resumir amb el rècord de 68 governs des del 1946 (non c'è male). D'aquí, aquesta dita habitual després d'unes eleccions a Itàlia: "Ningú guanya, ningú perd, ningú governa". El tedi envers el fracàs dels partits tradicionals va culminar recentment amb la necessitat de recórrer a un executiu tecnòcrata encapçalat per Mario Draghi.

La paciència de la ultradreta es relaciona amb un procés necessari per aconseguir quotes significatives de poder –amb l'objectiu en l'horitzó d'ocupar les presidències als seus països–, per a la qual cosa cal lliurar-se d'estigmes. L'arribada de les noves generacions, per a les

Meloni ha pres la davantera a Le Pen i ha iniciat la seva croada cultural a Itàlia

quals la memòria del feixisme és de segona mà, els beneficia. A més, hi accedeixen fàcilment a través de les xarxes socials. Normalitzar, o, en l'argot dels lepenistes, aconseguir la *dédiabolisation* (desdemonització), els permet pescar vots en àmbits inicialment no afins. Així ho demostra el recent estudi *Des électeurs ordinaires* del sociòleg Félicien Faury (Seuil, 2024): s'accepta ja de manera generalitzada que un partit d'extre-

ma dreta no és un "perill" per a la democràcia i votar-lo és un "acte desdramatitzat, gairebé banal". En l'actual era del culte a l'autenticitat (tal com l'ha descrit fa uns dies el filòsof Gilles Lipovetsky a La Vanguardia), Le Pen i Meloni, encimbellades pel nerviosisme desacomplexat del Partit Popular Europeu i els clàssics errors de l'esquerra, s'han apropiat d'aquesta etiqueta. Elles són simplement "Marine" i "Giorgia", defensores de la francesité i la italianità, respectivament.

Meloni ha pres la davantera a Le Pen i ha iniciat la seva croada cultural a Itàlia, que aspira a exportar sense embuts a Brussel·les. Segons el politòleg Roberto D'Alimonte a *Die Zeit*, la popularitat de

la primera ministra es deu tant a la sort com a l'habilitat. Sort, perquè ha sabut aprofitar l'ona de conservadorisme general en el moment oportú; habilitat, per no cometre errors.

Anna Buj a Laboratori Itàlia (Pòrtic, 2024) apunta que Meloni va fer el 2022 una campanya de maquillatge polític descomunal" i va matisar el seu discurs a fi de "presentar-se com una líder acceptable per a Brussel·les". Prèviament havia publicat unes memòries, que van ser un èxit de vendes, en les quals va descriure la seva vida amb el lema del populisme: sense mentides i sense filtres. Així es va construir el relat d'una líder sorgida del poble pla, una mena de Joana d'Arc que al final aconsegueix les claus del

Palazzo Chigi. Tot i això, si evitem deixar-nos seduir per la història de superació, la lectura atenta del seu llibre revela un altre subtext: molt de victimisme i revengisme, una profunda animadversió cap a certa "elit d'esquerres" (us sona?) i un retorn a l'identitarisme. Si a la dècada del 1960 el règim soviètic va voler reformar-se per atorgar "un rostre humà" a la dictadura socialista, la ultradreta europea ja ho ha fet. Els resultats, en breu.

luny queden els dies en què el major risc per a l'estabilitat de la Unió Europea era els diners a percebre per Jordi Hurtado quan signi la liquidació. S'acosten unes eleccions europees amb l'auge d'una extrema dreta que Feijóo blanqueja a través de l'animal polític que és Meloni, una ultradreta a qui Abascal encaixa la mà de visita a Israel.

"Un dia ens gitem al llit amb la imatge d'un nen decapitat i l'altre amb Abascal felicitant el seu assassí", diu @Tyrexito a propòsit dels vídeos de l'atac al campament de refugiats palestins a Rafah. @nenedenadie, a més, veu en el reconeixement del líder de Vox a Netanyahu un acte de traïció, perquè Yair, el benjamí del líder israelià, va animar fa temps àrabs i musulmans a "alliberar les terres ocupades" de Ceuta i Melilla, entre d'altres.

Yair és el mateix que manlleva una proclama palestina per incorporar en la descripció de la seva bio a Twitter la frase "des del riu fins al mar, la bandera d'Israel". Ai, ves, guaita! Com el seu pare, que al gener va dir que "en el futur, l'Estat d'Israel ha de controlar l'àrea sencera des del riu fins al

EL PATI DIGITAL

Àlex Tort

La zona d'interès d'Abascal

mar". "Yolandaaaa!", canta des del més enllà Pablo Milanés per alertar-la.

A X asseguren que la imatge perseguirà Abascal tota la vida, com si la genuflexió esdevingués una mena de mort política. Difícil. Només passarà si no troba qui li encaixi aquella mà a la seva esquerra. La genuflexió, però, sí que és la mort de la moral.

Els líders de la ultradreta estan protegits a la xarxa. Parlar malament de Vox desperta tot d'una el seu exèrcit de *minions*. Passa com quan escrius *cony* a X, que automàticament guanyes tot de *likes* de botsdona "ensenyant-te la clòtxina", com fa notar @LanaLang90.

Abascal no deu haver vist La zona d'interès. No és tant sobre l'Holocaust o el passat, sinó sobre nosaltres, el moment actual, sobre com actuem davant guerres a Ucraïna o a Gaza. Va de com procurem que no interfereixin en les nostres vides. Dels 100 minuts que dura, a la pel·lícula n'hi sobren 50 mínim. Glazer, el director del film, ha d'aprendre de George W. Bush, que en menys de 20 segons, el 2002 al bell mig d'un camp de golf, va saber resumir el mateix missatge reaccionant a un atemptat de Hamàs: "Demano a totes les nacions que facin tot el possible per aturar aquests assassins terroristes. Gràcies. Ara, mireu aquest drive", i swing perfecte per picar la

Si és incapaç de lamentar totes les víctimes –totes–, i veure que la zona d'interès és a una banda i a l'altra, a Abascal li hauria estat millor fer un Bush.

Cesarisme

Emilio del Río

n la seva vida, va ser objecte de veneració per les seves virtuts; un copmort, va ser adorat com un ésser diví i se'l va incloure en el nombre dels déus". L'historiador romà Suetoni ja recull la tendència del culte al líder en el primer dels emperadors, August, que es coneix com a cesarisme.

Des de temps antics, la figura del líder ha oscil·lat entre la reverència i la deïficació, una tradició que va trobar un terreny fèrtil quan "se jodió la República" (seguint Vargas Llosa) i va començar l'imperi romà. Aquest culte a l'emperador era una eina política dissenyada per enfortir el poder imperial.

Va ser molt pitjor després. Neró, per exemple, va ordenar construir una estàtua enorme (però enorme, de 46 metres, com l'estàtua de la Llibertat) que el representava com el déu Sol. De fet "el Colós de Neró" dona nom al Colosseu de Roma. No diguem res de Calígula o el desastrós fill de Marc Aureli, Còmmode.

L'estudi del culte al líder al món

El culte al líder no es limita a dictadures, també té lloc en democràcies

clàssic ofereix lliçons crucials per entendre les dinàmiques dels règims totalitaris de l'era moderna. No en citaré cap, perquè ningú no es doni per al·ludit, però serveixi com a mostra el discurs de Khrusxov al XX congrés del Partit Comunista de la Unió Soviètica del 1956, que va ser "Sobre el culte a la personalitat i les seves conseqüències", i que va suposar la ruptura amb l'estalinisme (es coneix com el "discurs secret" perquè no es va fer públic fins al 1989, per Gorbatxov).

Tot i això, el culte al líder no es limita a dictadures o estats totalitaris. També té lloc en democràcies contemporànies, i això és molt perillós. Imaginem que un president del govern, per evitar les crítiques per nepotisme i la baixada de popularitat, optés per tancar-se a la seva residència oficial durant, per dir alguna cosa, cinc dies. I que aquesta retirada no fos un acte de reflexió allunyada del públic, sinó una tàctica calculada per generar aclamació popular. Un estratagema perquè els seus seguidors es concentressin a exaltar-lo donantse cops al pit. Un estratagema perquè fos aclamat pels seus incondicionals i perquè els seus adeptes renovessin el seu fervor i lleialtat incondicionals.

En fi, una absència teatralitzada per fomentar el cesarisme, el culte al líder. Tot i que potser no calgui imaginar-ho. Ja ho va escriure Oscar Wilde, la realitat imita la ficció.

CARTES DELS LECTORS

Podeu enviar les vostres cartes a cartes@lavanguardia.cat. La Van- $\it guardia\ agraeix\ les\ aportacions\ dels\ lectors\ i\ tria\ per\ publicar\ aquells$ textos que no superin els mil caràcters. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i hi ha de constar el DNI o el passaport, l'adreça i el telèfon. No es publicaran escrits firmats amb pseudònim o inicials. La Vanguardia es reserva el dret de resumir-ne o extractar-ne el contingut i de publicar els que consideri oportuns. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades sobre originals no publicats

Inundando buzones

Seguir inundando buzones con propaganda electoralista a estas alturas no deja de sorprenderme. No solo creo que es un método anticuado, sino también ineficaz; un desperdicio de recursos y una falta de consideración medioambiental alarmantes. En la era digital hay otras formas de hacer las cosas. Es hora de que los partidos políticos actualicen sus estrategias y adopten métodos más sostenibles y efectivos si lo que quieren es llegar a los ciudadanos.

Adaptarse a los tiempos no solo es más eficiente, también es más respetuoso con el medio ambiente, tema que a muchos les encanta sacar en sus discursos. Dejar de saturar nuestros buzones con papel innecesario es un primer paso para demostrar que realmente entienden a la ciudadanía.

> Jorge Pascual Santos Burgos

El Estado palestino

Probablemente mi ignorancia política hace que proponga cosas extrañas. Pero lo cierto es que últimamente me pregunto si el reconocimiento del Estado palestino únicamente tiene un efecto simbólico. ¿No sería más adecuado simultanear el reconocimiento del Estado palestino con su solicitud de ingreso en la OTAN? Imagino que en tales circunstancias el efecto sería bastante más que simbólico, pues los miembros de la OTAN están obligados a participar en la defensa de otros países de la Alianza cuando estos están sometidos a ataques exteriores.

Juan F.-Goula Pfaff Barcelona

Les superilles

Arran de la darrera sentència judicial relativa al pro-

Siluetes a l'alba del surf de rem a la Barceloneta

Juan Ramón Barrio destaca que cada vegada hi ha més practicants de l'esport aquàtic del paddle surf a Barcelona. Com a prova, mostra aquesta fotografia amb siluetes a trenc d'alba a la platja de la Barceloneta. Compartiu les fotos al correu participacion@lavanguardia.es

jecte de les superilles (que declara la seva nul·litat per no haver seguit la tramitació juridicourbanística que corresponia) i, en vista del col·lapse permanent que pateixen els carrers de l'Eixample paral·lels a aguestes illes, especialment el carrer València que, almenys en tot el tram central, no superaria cap avaluació mediambiental, he recordat el debat que es produeix en relació amb fer arribar el tramvia per la Diagonal fins a la plaça

Davant els dubtes que es planteja l'Ajuntament, vull recordar el contingut de l'estudi d'impacte ambiental del projecte, que vaig analitzar al seu dia, i que assenyala clarament que l'execució de l'obra suposarà un augment del trànsit de vehicles pels carrers que passen per sota la Diagonal. Em pregunto com podran assumir aquests carrers més trànsit si actualment estan ja col·lapsats.

Francesc Macià.

Demano als responsables municipals que reflexionin sobre la qüestió. Els veïns dels carrers de l'Eixample i la seva salut els ho agrairan.

> Elisa Almirall Gayo Barcelona

en bandeja de plata *motivos* para que la extrema derecha siga aumentando.

Joan Soldevila Adán Barcelona

Decisiones judiciales

Unos ladrones, uno subido a un potente patinete, roban un reloj de grandísimo valor (140.000 euros) a un turista. Los Mossos lo ven, se ocasiona una peligrosa persecución que acaba en un túnel del metro y, finalmente, después de haberse opuesto con gran violencia, todos los ladrones menos uno son detenidos. Se comprueba que son multirreincidentes. Los llevan ante el juez, que los deja libres.

Un sujeto sin escrúpulos viola a una mujer en estado etílico. Lo detienen. Los abogados llegan a un pacto y le cae una mísera pena de dos años y, como no tiene antecedentes penales, sale libre. Todo se salda con una escuálida indemnización y una orden de alejamiento. Muchos jueces están dando

Sant tornem-hi

Suposo que els lladres detinguts per l'últim gran robatori de cable ja deuen haver sortit en llibertat amb càrrecs. I sant tornem-hi. Jo suggeriria al jutge que els consideri terroristes, o que no els deixi al carrer fins que paguin el perjudici que han fet.

Salvador Carbonell Arnau Mataró

No quiero ser madre

Aún hay el estigma al que nos enfrentamos las mujeres que no queremos ser madres. Lo del "instinto maternal" no es natural. Es un constructo social, una invención influenciada por una sociedad patriarcal.

> Virginia Torres Montelongo Las Palmas de Gran Canaria

ANUNCIS I ESQUELES

Per telèfon 902 178 585

ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR

ATENCIÓ AL LECTOR

cartas@lavanguardia.es **Defensor del lector**

defensor@lavanguardia.es

Barcelona Av. Diagonal, 477. 08036 Tel.: 93 344 30 00. Fax: 93 344 31 88

Tel.: 91 515 91 00. Fax: 91 515 91 09

Tel.: 93 481 22 00. Fax: 902 185 587 Cartes dels lectors

Madrid María de Molina, 54, 4.º, 28006

grupoGodo

JAVIER GODÓ, COMTE DE GODÓ President

Carlos Godó Valls __ Conseller Delegat Màrius Carol Conseller Editorial Director General de Presidència Ramon Rovira _ Directora de Libros de Vanguardia i V. Dossier

Director General Corporatiu Pere G. Guardiola __ Director General Comercial i d'Expansió _Director General de Negoci Media Jorge Planes _ Director d'Estratègia i Desenvolupament Corporatiu

LA VANGUARDIA

Jaume Gurt

JAVIER GODÓ, COMTE DE GODÓ President-Editor

Óscar Rodríguez ___ Director General Javier Martinez ____ Director Digital i Subscripcions Xavier Martín — Director Econòmic Financer Juan Carlos Ruedas _ Director de Màrqueting i Desenvolupament de Negoci Edita LA VANGUARDIA EDICIONES SL Av. Diagonal, 477. 08036 Barcelona Tel.: 93 481 22 00 / 93 481 25 00 Fax: 93 481 24 55 Internet www.lavanguardia.com

Dipòsit legal B-18078-2011 ISSN 2014-1718 (edició impresa) ISSN 2462-3415 (edició en línia en pdf)

Imprimeix CRE-A IMPRESIONES DE CATALUNYA SL Polígon Zona Franca, carrer 5, sector C. 08040 Barcelona ROTOMADRID, SL. C/ Meridiano, 19. 28850 Torrejón de Ardoz, Madrid Distribueix MARINA BCN DISTRIBUCIONS SL Carrer E, I (cant. c/6). Pol. Industrial Zona Franca. 08040 Barcelona Tel.: 93 361 36 00

Difusió controlada per O.ID

© LA VANGUARDIA EDICIONES, SL. BARCELONA, 2024. TOTS ELS DRETS RESERVATS

A efectes del que preveu l'article 321 del Text Refós de l'LPI, La Vanguardia Ediciones, SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense tenir l'autorització prèvia de La Vanguardia Ediciones, SL

La banalitat del mal torna

Mar Jiménez

a violència angoixant de La cinta blanca em va deixar fora de combat. L'obra mestra de Michael Haneke és difícil. L'odi dels gestos quotidians et cobreix amb una desagradable capa enganxosa que triga a desaparèixer. A *La zona d'interès* de Jonathan Glazer, la violència no és explícita, però el director britànic aconsegueix el mateix efecte que Haneke. Mentre veiem florir el jardí de la dona de Rudolf Höss, el mal cala ben

A les portes de les eleccions europees tinc al cap aquestes dues pel·lícules. Perquè l'odi torna a amenaçar Europa: un eurodiputat de l'SPD apallissat a Dresden, la vicealcaldessa de Berlín atacada, l'intent d'assassinat del primer ministre eslovac, Robert Fico, atacs a sinagogues, odi antimusulmà.

Davant de tot això, condemnes a l'uníson. Però els populars europeus no titubegen a l'hora de festejar amb l'extrema dreta, la mateixa que escampa la llavor de l'odi, per articular,

Els populars europeus no titubegen a l'hora de festejar amb l'extrema dreta

si els convé en la pròxima legislatura, una alternativa al tradicional bloc amb socialistes i liberals.

Ja no és només Manfred Weber. La mateixa presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, està oberta a acords amb el grup dels Conservadors i Reformistes Europeus (ECR), als quals pertanyen Vox i la primera ministra italiana, Giorgia Meloni. Segons Von der Leyen, si l'extrema dreta és "pro Europa, pro Ucraïna i pro Estat de dret", no hi ha problema. La qüestió és si Meloni (o Abascal mateix) entronca amb els valors fundacionals europeus. Dit d'una altra manera, ¿és pro Europa assetjar periodistes, censurar escriptors com Antonio Scurati, legitimar l'odi LGTBI, perseguir les mares lesbianes o permetre concentracions on es fa la salutació feixista a Roma? Seria fàcil aventurar la resposta del difunt Jacques Delors.

En una entrevista recent a Politico, la socialista Teresa Ribera va ser taxativa respecte a l'estratègia dels populars i Von der Leyen: "En els propers cinc anys Europa pot implosionar". En efecte, la cultura popular ens recorda que "l'home és l'únic animal que ensopega dues vegades amb la mateixa pedra". En aquest cas, la trampa de la banalitat del mal que va destruir Europa al segle XX. La mateixa de la qual ens va advertir Hannah Arendt. D'això van les eleccions del 9 de juny.

Societat

Nou debat científic i ètic

Experts en bioètica alerten sobre la selecció genètica d'embrions

- Rebutgen que es trii descendència a partir de càlculs de risc poligènic càlculs de risc poligènic
- Exigeixen limitar
 el cribratge genètic a casos de malaltia hereditària greu
 Qualifiquen alguns serveis de reproducció assistida de pràctica eugenèsica encoberta

MAYTE RIUS

L'Observatori de Bioètica i Dret de la Universitat de Barcelona (UB) ha fet un crit d'alerta sobre determinats serveis de selecció genètica d'embrions humans que ofereixen empreses de seqüenciació genètica i de reproducció assistida perquè considera que "suposen "una pràctica eugenèsica encoberta" que juga amb "les expectatives i les preocupacions" de moltes persones respecte a la futura salut de la seva descendència basant-se en criteris de negoci i no científics.

En concret, el grup d'opinió de l'Observatori posa el focus en els serveis de seqüenciació massiva de l'ADN que ofereixen als futurs pares i mares la selecció d'embrions segons un càlcul de risc poligènic que estima la probabilitat que desenvolupin unes certes patologies o característiques indesitjades en l'edat adulta, com ara diabetis, càncer, ma-

Marfany: "A Espanya és il·legal, però la gestació subrogada també, ilagenthirecorre; cal regular-ho"

lalties cardiovasculars, baixa estatura, deficiències cognitives... "El càlcul de risc poligènic no és assimilable al diagnòstic genètic de malalties mendelianes o monogèniques, en les quals hi ha una certesa que estan vinculades a un únic gen o gens causants; aquí estem parlant de malalties que obeeixen a múltiples gens, que no se sap tots els que afecten, i en les quals intervenen, a més, altres factors ambientals i d'estil de vida, de manera que l'únic que proporciona l'anàlisi genètica és un càlcul probabilístic, cap certesa" que s'arribin a desenvolupar aquestes patologies o trets, o no, explica Gemma Marfany, catedràtica de Genètica de la UB i membre de l'Observatori.

Apunta que el càlcul de risc poligenètic té utilitat en medicina preventiva d'adults per analitzar les perspectives de recuperació d'una cirurgia o per donar consells sobre estil de vida,

Imatge d'arxiu de la preparació de mostres per a una anàlisi genètica

però no té sentit per triar embrions, perquè entre embrions germans de la mateixa parella la diferència de probabilitats serà mínima i, a més, selecciones en funció de determinades característiques que no saps si alguna vegada ho desenvoluparan, perquè tampoc no controles l'ambient en què es criaran".

Però això no impedeix, diu l'experta en genètica, que determinades empreses i clíniques de fertilitat estiguin venent als pares les expectatives de triar la seva descendència per evitar determinats càncers, malalties cròniques o deterioraments cognitius, pagant sumes elevades per a això.

"Cal evitar la promoció d'un

mercat de serveis entorn de la reproducció assistida que ofereix certeses on no n'hi ha, ja que es promou una eugenèsia neoliberal de manera encoberta", afirma la directora de l'Observatori de Bioètica i Dret de la UB, Itziar de Lecuona. Al document que signa amb Marfany, l'especialista en reproducció Anna Veiga, el biòleg Josep Santaló i els filòsofs i experts en bioètica Manuel Jesús López Baroni i María Casado, es deixa clar que la selecció d'embrions només s'ha d'acceptar en els casos de malaltia hereditària greu que comprometi la qualitat de vida del descendent; no per malalties multi-

nitives de la descendència. I així és com està regulat en la legislació espanyola, que detalla quan es pot fer un diagnòstic genètic d'embrions preimplantacional i exigeix l'aprovació del co-

factorials que no siguin greus ni

característiques físiques o cog-

Així es fa el cribratge per CRP

■ El document elaborat per l'Observatori de Bioètica i Dret (OBD) de la UB detalla com es fa la selecció d'embrions per càlcul de risc poligènic (CRP). Quan els embrions tenen més de 64 cèl·lules (entre 5 i 7 dies després de la fecundació in vitro), s'extreuen entre 5 i 10 cèl·lules de cada un per seqüenciar-ne el genoma. Adverteixen que "es tracta d'una tècnica agressiva que

afecta la integritat de l'embrió", idèntica a la que es fa servir per al diagnòstic genètic de malalties hereditàries (mendelianes) greus. També s'extreu ADN del pare i de la mare per següenciar-ne els genomes complets, amb els quals s'"omplen els buits" en la sequència d'ADN de l'embrió, que com que la mostra inicial és de poques cèl·lules no està completa. I a partir d'aquell genoma que és part

real i en part inferit es calcula la predisposició a patir determinades malalties de base genètica. D'altra banda, adverteix l'informe de l'OBD, aquestes associacions genètiques s'han determinat amb estudis sobre poblacions eminentment caucàsiques, per la qual cosa contenen biaixos tant d'indole genètica com ambiental, i d'aquí que el seu ús sigui qüestionable en tests de CRP d'embrions.

mitè de bioètica per a cada cas. "Però que aquí no estigui permès no vol dir que les parelles no recorrin a aquesta tècnica de cribratge poligènic en altres països i després tornin aquí, de manera que hi ha implicacions des de la perspectiva jurídica, ètica i social", diu De Lecuona. "Necessitem regular-ho expressament perquè a Espanya no s'accepti, perquè la gestació subrogada també és il·legal i la gent hi recorre", coincideix Marfany.

Per això el document de l'Observatori de Bioètica insta la Comissió Nacional de Reproducció Humana Assistida, les societats científiques i altres comitès d'ètica a pronunciar-se sobre aquesta tècnica i a elaborar una guia i recomanacions clares per als metges i altres especialistes implicats. "S'ha d'evitar la confusió i les falses expectatives de les parelles, que veuen el que publiciten determinades empreses i pensen que, pagant, amb aquests cribratges poden seleccionar de els seves possibles criatures la que més els agradi, la més sana, la més llesta o la més alta", diu Marfany.

Segons els experts en bioètica de la UB, als Estats Units hi ha diverses clíniques de fecundació in vitro que ofereixen un test de càlcul de risc poligènic amb fins a 25 característiques diferents,

Denuncien que es juga amb les expectatives dels pares de triar, de les possibles criatures, la més sana o llesta

"que inclouen l'estatura, el nivell educatiu potencial o la predicció d'habilitats cognitives" en proves amb aparença de diagnòstic clínic, però que "entren de ple en el terreny de la millora genètica". Criden l'atenció, a més, sobre com l'accés a aquestes tecnologies ve molt determinat pel poder adquisitiu de les persones i pot contribuir a incrementar la desigualtat.

Si aquesta mena de serveis es generalitzés, diuen, "hi hauria el perill de dividir la societat entre els seleccionats genèticament i els no seleccionats, amb la discriminació consegüent".

D'altra banda, De Lecuona i Marfany destaquen que aquests serveis de cribratge genètic equiparan el que són probabilitats amb certeses i promouen un determinisme genètic reduccionista. "El càlcul de risc poligènic relatiu a l'èxit acadèmic es basa en correlacions entre l'èxit professional i la dotació genètica que poden ser espúries; els estudis poblacionals duts a terme al món desenvolupat demostren que els èxits acadèmics i socials d'una persona depenen més del nivell educatiu i socioeconòmic dels seus pares que no pas de la combinació de factors genètics", exemplifiquen.

La Generalitat frena l'adopció del nen que ha estat tres anys amb pares d'acollida

La família i l'Administració es donen un parell de setmanes per discutir el tema

MANÉ ESPINOSA **La Sara i en Tomàs amb el nen que demanen ara adoptar després d'acollir-lo els últims tres anys**

JAVIER RICOU

A les bones... o per via contenciosa. El futur del nen acollit d'urgència amb només 11 dies de vida per un matrimoni de Barcelona (era una mesura per a sis mesos) i que ara, tres anys després del lliurament, la Generalitat vol donar en adopció a una altra família, només es resoldria d'aquestes dues maneres

De moment sembla que pesa més la primera de les opcions, ja que s'entreveu una voluntat de diàleg. Una prova? Després de la publicació ahir del cas a *La Vanguardia*, l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció (ICAA) acaba de paralitzar el procés d'adopció del nen, ja iniciat, de manera que el menor continuarà vivint a l'única casa que ha vist en la seva curta vida

i amb la que ha estat la seva única família des de pràcticament el seu naixement.

El pas fet per la Generalitat és el que la Sara i en Tomàs (noms suposats dels pares d'acollida) havien demanat als jutjats, després que el seu advocat instés a un procés de jurisdicció voluntària en què es demana paralitzar el procés d'adopció d'aquell nen per lliurar-lo a una altra família i alhora que s'inicii aquest tràmit d'adopció amb la família acollidora. La decisió de l'ICAA s'adopta abans que la demanda judicial, presentada fa 15 dies, tingui resposta. La Generalitat no ha esperat, doncs, a saber el resultat de la resolució als tribunals i ha paralitzat cautelarment l'adopció sense que ho ordeni cap jutge. Per la Sara i en Tomàs, "és un bon inici" en l'inici d'aquest procés

A ningú no se li escapa que si el jutge que entén d'aquest cas ordenés la paralització del procés d'adopció i els responsables d'Infància s'oposessin a aquesta mesura, a aquests pares d'acollida que ara demanen

La decisió de Drets Socials s'adopta sense esperar la resposta d'un jutge, fet que augura bona voluntat

d'adoptar el nen que tenen acollit des de fa tres anys només els quedaria –adverteix el seu advocat, Josep Puigdollers– l'opció d'anar a la via contenciosa administrativa. I això seria anar a les males Si s'arriba a aquest punt, el procés s'allargarà i els lligams entre el menor

i la família d'acollida s'estrenyeran encara més. De manera que si el contenciós acabés amb l'ordre de lliurar la criatura a una família adoptiva, que avui no coneix, la factura emocional pagada per aquest menor es multiplicaria pel pas del temps.

Puigdollers es va reunir ahir amb responsables de la Generalitat dels departaments d'acollida i adopció i infantesa. Va ser una trobada, segons ha pogut saber *La Vanguardia*, en què totes dues parts van mantenir les seves tesis inicials. Tot i que hi ha una bona notícia, per l'interès i benestar del menor protagonista d'aquesta història. Els uns i els altres van acordar tornar-se a veure a mitjan juny per continuar buscant una sortida a la qüestió. O sigui que de moment aquest nen no haurà de deixar la que ha estat casa seva durant pràcticament tota la seva vida.

Un dels esculls, d'acord amb la norma, per atorgar l'adopció als pares d'acollida del nen és l'edat de la Sara i en Tomàs. Tenen 53 anys i superen en més de 45 -el màxim permès per la llei per a una adopció- l'edat del nen, a punt de fer-ne tres. La cosa, si l'Administració s'aferra a aquest punt de la norma, va de 7 anys. L'advocat de la família reitera que aquest obstacle es podria saltar, tenint en compte que per a una fecundació artificial no hi ha una edat màxima. "Per què s'ha d'aplicar, amb tant de rigor, en les adopcions?", es demana. S'ha fet públic que la Sara i

en Tomàs van proposar que fos la seva filla, de 29 anys, la que adoptés, quan els van dir que ells no podien per edat. Asseguren que ho van fer perquè els ho van proposar els mateixos tècnics que segueixen el cas. Però ells insisteixen que són ells els que volen ser família adoptiva.

Drets Socials: "Tindrem en compte la voluntat d'aquesta família"

■ El Departament de Drets Socials va voler deixar clar ahir, per damunt de tot, que "valora i agraeix" la tasca de la família protagonista d'aquesta història "pels diversos acolliments d'urgència [un total de 8] fets els últims anys". Sobre el cas en concret i que afecta el vuitè nen – l'acolliment d'urgència es prolonga tres anys-, una portaveu d'aquesta conselleria confirmava la paralització del procés de preadopció ja iniciat amb aquest menor. Però insistia: "Encara no teníem cap família assignada". S'havia iniciat, això sí, el procés per valorar les millors opcions "en nom del benestar del nen". Drets Socials va confirmar ahir: "Tindrem en compte la voluntat manifestada per aquesta família per formalitzar ells l'adopció". Hi ha una bona voluntat per

arribar a un acord i "per això hem convocat els pares les pròximes setmanes per comunicar-los la valoració del departament al seu oferiment". Aquesta conselleria no nega la possibilitat que una família d'acollida pugui acabar adaptant aquella nena o nen, en principi entregats per cuidarse'n puntualment. "És un fet excepcional –reconeix la mateixa portaveu–, però a Catalunya n'hem tingut algun cas, posant sempre al centre l'interès superior del menor i tenint en compte el vincle d'afinitat entre els pares acollidors i les criatures". És el que ara demanen en Tomàs i la Sara. Drets Socials acaba agraint "la generositat" de totes les famílies acollidores. A Catalunya són un miler els menors ara sota aquesta protecció.

Una atleta fent estiraments en una pista asfaltada a Sitges

Descobreixen com l'activitat física reforça la immunitat contra els virus

L'exercici és útil tant per prevenir infeccions com per accelerar-ne la curació

JOSEP CORBELLA

L'activitat física reforça la immunitat contra les infeccions víriques, segons una investigació de la Universitat Soochow de Suzhou (Xina) presentada ahir a la revista *Science Advances*. Ho fa estimulant la producció al fetge d'interferons de tipus 1, un tipus de proteïnes del sistema immune involucrades en la defensa contra infeccions i càncers.

Els investigadors han identificat les molècules clau que parti-

cipen en aquest procés i han comprovat que amb administrar una d'aquestes molècules a ratolins n'hi ha prou per frenar infeccions per virus. El descobriment pot guiar el desenvolupament de nous fàrmacs antivirals, assenyalen els autors del treball.

"Pensem que l'activitat física és beneficiosa per prevenir infeccions víriques", declara en un correu a La Vanguardia Hui Zheng, director de la investigació. Els seus experiments en ratolins i cultius cel·lulars han demostrat que els interferons de tipus 1 resultants de l'activitat física prevenen la infecció de diversos tipus de virus, com ara els de la grip (que tenen un genoma

d'ARN) o de l'herpes simple (que el tenen d'ADN).

També han demostrat que l'activitat física no només augmenta la producció d'interferons abans de la infecció vírica, cosa que ajuda a prevenir-la, sinó fins i tot després que s'hagi iniciat. Però "cal una setmana o més perquè l'exercici estimuli la producció d'interferons de tipus 1", de manera que "amb l'exercici potser no n'hi ha prou per tractar una infecció aguda", adverteix Hui Zheng.

Els seus resultats indiquen que un estil de vida físicament actiu prepara el sistema immune per eliminar més ràpidament els virus si es contreu una infecció.

Més enllà de les infeccions víriques, "pensem que els interferons de tipus 1 estimulats amb l'activitat física són bons per a la prevenció i el tractament del càncer", declara el director de la investigació, que recorda que altres estudis "han reportat que l'exercici ajuda a l'activitat antitumoral". Tot i això, els investigadors no han estudiat específicament els efectes de l'activitat física en la immunitat contra el càncer.

Tampoc no els han estudiat en infeccions causades per bacteris, tot i que "molts dels gens estimulats pels interferons de tipus 1 tenen activitat antibacteriana", apunta Hui Zheng.

Tot i que els experiments s'han dut a terme en ratolins, els resultats es consideren extrapolables a persones, ja que el funcionament dels interferons de tipus 1 és semblant entre les diverses espècies de mamífers. Tot i això, els patrons d'activitat física sí que varien segons les espècies. Per aquesta raó, "encara no podem dir quin és el tipus d'exercici més beneficiós a partir dels resultats dels experiments", assenyala l'investigador.

En el cas dels ratolins de la investigació, l'activitat física ha consistit a deixar-los córrer en una roda de hàmster fins a un

Practicar esport regularment també sembla que és útil contra el càncer i les infeccions bacterianes

màxim de tres hores al dia. Els resultats mostren que fer-ho només un dia no és suficient per potenciar la immunitat contra els virus. Però que, després d'una setmana corrent cada dia, ja s'observa un augment important d'interferons de tipus 1.

Aquests resultats se sumen als d'investigacions anteriors que ja havien descobert que hi ha una relació entre activitat física i immunitat. Estudis epidemiològics han observat que les persones físicament actives tenen menys risc de desenvolupar malalties relacionades amb la immunitat i estudis fisiològics han establert que practicar exercici redueix la inflamació, un procés immunitari que pot ser perjudicial.

Però falta aclarir el com: de quina manera l'activitat física regula la immunitat i quines són les molècules involucrades. Una vegada s'aclareixin els mecanismes moleculars, s'espera poder fer recomanacions d'exercici individualitzades segons el perfil genòmic de cada persona i desenvolupar fàrmacs que simulin els efectes beneficiosos de l'activitat física. La investigació de la Universitat Soochow descobreix un d'aquests mecanismes moleculars i revela un paper del fetge fins ara insospitat en la immunitat contra els virus.

Sanitat finançarà a partir del juny un tercer medicament per deixar de fumar

ANTONI LÓPEZ TOVAR Barcelona

"L'Organització Mundial de la Salut (OMS) considera el tabaquisme una malaltia crònica i és la primera causa de mort evitable a Espanya. De fet, se li associen al voltant de 150 morts diàries al nostre país i sega la vida de més de 8 milions de persones al món a l'any". Així comença la nota amb què la farmacèutica espanyola Normon va anunciar,

ahir, el llançament d'un genèric amb vareniclina, "l'únic medicament del mercat amb aquesta molècula i el de primera elecció dels professionals sanitaris per deixar de fumar". Prèviament, la cap de la unitat de prevenció i control del tabaquisme del Ministeri de Sanitat, Susana Verdejo, havia anunciat que el Sistema Nacional de Salut (SNS) finançarà a partir del juny aquest tractament, que és la versió genèrica de Champix,

produït per Pfizer i retirat del mercat fa tres anys per la presència d'impureses durant el processament del seu principal component. La nova producció ha solucionat els problemes i està "molt per sota del límit de nitrosamines permès", assegura el fabricant.

Vareniclina Normon, que és un 40% més econòmic que el medicament original, actua alleujant els símptomes d'abstinència en deixar de fumar, amb un comprimit al dia els tres primers dies i dos durant la resta del tractament. "Si el pacient fumés, vareniclina impediria que experimentés els efectes gratificants del tabac i incrementa fins a tres vegades les possibilitats d'èxit –afirma el laborato-

ri-. Compta amb àmplia experi-

ència clínica que ha demostrat ser més eficaç que altres tractaments per deixar de fumar".

La vareniclina s'afegeix als altres dos fàrmacs finançats a Espanya, comercialitzats amb les

La versió genèrica de Champix, produïda per Normon, evita els efectes gratificants del tabac

denominacions Todacitan i Recigarum i amb la citisina com a principi actiu. Segons Verdejo, aquests tractaments -a la cartera de l'SNS des del febrer i el novembre del 2023, respectivament- "estan funcionant bastant bé". Segons dades de la cooperativa de distribució de medicaments i productes sanitaris Cofares, la demanda de fàrmacs per deixar de fumar ha crescut un 54,5% a les farmàcies, fins a una mitjana mensual de 33.257 unitats, coincidint amb el finançament dels antitabac amb citisina.

Tots tres medicaments es financen amb prescripció mèdica i sota una sèrie de condicions. El sistema sufraga un intent anual per pacient, que haurà d'estar inclòs en un programa oficial de suport a la deshabituació, demostrar un alt nivell de dependència (almenys 10 cigarretes al dia) mitjançant un test i haver fracassat en algun intent de deixar el tabac l'últim any.

L'Església pren el control en el cas de les monges rebels i farà fora el fals bisbe

L'arquebisbe no descarta "l'ús de la força" per treure De Rojas del monestir

ANDER GOYOAGA

Rilhao

Nou gir en el cas de les clarisses rebels de Belorado i Orduña. L'Església ha decidit intervenir-hi i prendre el control dels dos monestirs nomenant l'arquebisbe de Burgos, Mario Iceta, comissari pontifici d'aquests centres, situats a Burgos i Bizkaia, i també del monestir biscaí de Derio, on ja no resideixen les monges, però que han provat de vendre. L'arquebisbat, a més, n'ha deixat fora l'abadessa que va encapçalar la rebel·lió, el mandat de la qual expirava ahir, i ha prohibit l'accés a aquests centres religiosos als altres protagonistes d'aquest embolic: el fals bisbe Pablo de Rojas i José Ceacero, la seva mà dreta, caps visibles de la Pia Unió de Sant Pau Apòstol.

Aquesta rocambolesca història va transcendir a començaments d'aquest mes arran d'un comunicat firmat per les monges clarisses de Belorado i Orduña en què manifestaven la voluntat d'abandonar l'Església de Roma per abraçar la doctrina de la Pia Unió de Sant Pau Apòstol. Un mes abans, el 13 d'abril, una representant de la federació que agrupa les clarisses al nord d'Espanya ja havia alertat l'arquebisbe de Burgos de la "possible comissió d'un delicte de cisma".

Després de l'incendiari comunicat es va confirmar l'alineament de les monges amb la Pia Unió de Sant Pau Apòstol, que "presta obediència" a Pablo de Rojas Sánchez-Franco, excèntric religiós de 42 anys excomunicat fa cinc anys per Mario Iceta, i es va acabar de desfermar una guerra entre, d'una banda, l'Església representada per l'arquebisbat de Burgos, i, de l'altra, les monges rebels, encapçalades per l'abadessa sor

L'arquebisbe de Burgos, Mario Iceta, en una fotografia feta aquest mes

SANTI OTERO / EFE

Isabel, i la Pia Unió, liderada pel mateix De Rojas i el seu *lloctinent*, José Ceacero, conegut a la nit bilbaïna per haver estat, abans de vestir-se la sotana, un prestigiós cocteler.

L'arquebisbe demana a les monges que "reconsiderin la seva decisió i trobin el camí de tornada"

Ara l'arquebisbe Mario Iceta ha apostat per agafar el bou per les banyes i provar de sufocar la rebel·lió, vinculada a una operació immobiliària, bloquejada per l'arquebisbat i que havia portat les monges a protagonitzar el cisma eclesial per acostar-se a la Pia Unió.

El nomenament d'Iceta de "comissari pontifici" suposa atorgar-li "poder total sobre els monestirs", tant "en la presa de decisions administratives i de vida religiosa com patrimonials". El nomenament va ser transmès a la comunitat de clarisses a través de la tramesa, dimarts a la tarda, d'un burofax a sor Isabel, el mandat de la qual expirava aquest dimecres, 29 de maig.

L'Arquebisbat, segons ha indicat, ha estat assessorat abans de prendre aquesta decisió per despatxos professionals d'advocats, experts en matèria civil, fiscal i penal. L'Església, a més, ha anunciat mesures, "fins i tot l'ús de la força", a l'empara de la llei, per aconseguir la sortida

del monestir de Belorado de Pablo de Rojas i José Ceacero, així com per protegir la comunitat de religioses i el patrimoni vinculat.

"A les dues persones que no pertanyen a l'Església cal recordar-los que són un recinte catòlic", va assenyalar ahir Iceta. L'arquebisbe, finalment, va insistir que "volen actuar amb delicadesa i prudència", ja que l'objectiu és que les religioses "reconsiderin la seva decisió i trobin el camí de tornada a casa". "No tenim pressa. Les germanes mereixen el màxim respecte i consideració. Transcorregut un temps prudencial, es requerirà a cada religiosa que expressi la seva voluntat de continuar o no pertanyent a l'Església catòlica", va concloure.

Detingut un docent per abusar d'alumnes a Jaén

ABUSOS Un professor d'un institut de secundària de Jaén va ser detingut per la Policia Nacional el 15 de maig per un presumpte delicte d'agressió sexual a diverses alumnes de l'IES Santa Teresa d'aquesta ciutat. Algunes alumnes havien denunciat el docent per ultrapassar-se, amb "un comportament inapropiat amb les seves alumnes: tocant-los el braç o l'espatlla o amb elogis fora de lloc". El jutge ha dictat ordre d'allunyament i el centre l'ha suspès de les seves funcions. / Efe

Presó permanent per haver matat la filla com a càstig al pare

TRIBUNALS L'Audiència de Barcelona ha condemnat a presó permanent revisable María Cristina R.E. per l'assassinat de la seva filla de 4 anys, que va sedar i va asfixiar el 2021 a Sant Joan Despí per fer mal al seu marit abans d'intentar suïcidar-se. La sentència considera provat que la dona no va patir un trastorn mental i també l'obliga a indemnitzar la seva exparella i pare de la víctima amb quanties que sumen un total de 400.000 euros. / Efe

Més problemes unguials per l'ús d'ungles de gel

SALUT Els metges de primària adverteixen que els problemes a les ungles causats per l'esmalt de gel "augmentaran", ja que afirmen que cada vegada és més popular aquest tipus de manicura i expliquen que a les consultes ja s'estan rebent problemes i alteracions com les de la part de la pell que toca amb l'ungla. També han alertat que les alteracions de les ungles per productes cosmètics és més frequent del que es veu a les consultes. / Servimedia

L'OEI, guardonada amb el premi Princesa d'Astúries de Cooperació Internacional

OVIEDO Efe

L'Organització d'Estats Iberoamericans per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (OEI), l'organisme de cooperació multilateral més important entre països de parla espanyola i portuguesa, va ser guardonada ahir amb el premi Princesa d'Astúries de Cooperació Internacional 2024.

L'OEI ha aconseguit aquesta distinció per haver estat un "significatiu pont en les relacions entre Europa i Iberoamèrica" i haver exercit una "fructífera tasca de foment del multilateralisme" als països on actua, segons recull l'acta del jurat que ha resolt el premi a Oviedo.

Fundada el 1949, aquesta entitat de caràcter governamental compta amb 23 estats membres i 7 països observadors, que formen la xarxa iberoamericana més important de creació i intercanvi de coneixement, projectes i programes en matèria educativa, científica i cultural.

L'OEI, que té la seu central a Madrid, disposa de més de 3.900 treballadors, repartits físicament per vint països: Argentina, Bolívia, Brasil, Xile, Colòmbia, Costa Rica, Cuba, Equador, El Salvador, Espanya, Guatemala, Hondures, Mèxic, Nicaragua, Panamà, Paraguai, Perú, Portugal, República Dominicana i Uruguai, mentre que Andorra, Guinea Equatorial i Veneçuela formen part de la xarxa, però no compten amb oficina nacional.

A punt de celebrar el 75è aniversari, l'organització duu a terme una mitjana de 650 projectes a l'any, dels quals es beneficien més de 12 milions de persones.

Des de la seva creació, treballa amb els ministeris d'Educació,

Ciència i Cultura de tot Iberoamèrica a través de programes i projectes que es desenvolupen a escala nacional, subregional i regional, i també coopera amb altres organismes internacionals, fundacions, oenagés, universitats i entitats públiques i privades.

L'entitat, que concep l'educació, la ciència i la cultura com a eines per al "desenvolupament humà i generadores d'oportunitats per construir un futur millor per a tothom", va ser reconeguda l'any passat com a organisme observador de les Nacions Unides.

Els últims anys s'ha centrat en l'impuls de la digitalització de l'educació amb iniciatives com el Programa Iberoamericà de Transformació Digital, que va llançar el 2021, per superar frac-

tures socials, i en l'impuls d'accions que contribueixin a remuntar la productivitat. El foment d'una cultura iberoamericana consolidada i la promoció de l'espanyol i el portuguès com a llengües de ciència i cultura també són algunes de les accions que duu a terme l'OEI.

La candidatura proposada pel president de la Fundació Euroamèrica, Ramón Jáuregui, es va imposar a les altres 33 que aquesta edició optaven al premi, un guardó destinat a reconèixer "la tasca, individual o col·lectiva, amb un altre o d'altres, de desenvolupament i foment de la salut pública, de la universalitat de l'educació, de la protecció i defensa del medi ambient i de l'avenç econòmic, cultural i social dels pobles".•

L'FBI col·labora en la recerca del cos d'una nord-americana a Espanya

El seu marit, resident a Miami, està detingut i se'l relaciona amb la desaparició

REDACCIÓ Barcelona

L'Oficina Federal d'Investigacions (FBI) dels Estats Units col·labora des d'ahir amb la Policia Nacional espanyola en la recerca del cos de la ciutadana colombianonord-americana Ana María Knezevich Henao, de qui es va perdre la pista al febrer a Madridi el marit de la qual ha estat detingut per la seva suposada implicació en la desaparició. La principal hipòtesi és que el marit va recórrer diversos milers de quilòmetres amb cotxe per matar-la i després es va desfer del seu cos als voltants de l'R-2.

La dona va arribar a Madrid al desembre per recuperar-se d'un complex procés de divorci.

El mòbil del presumpte crim, tot i que podria tenir algun component passional, estaria relacionat amb la repartició de béns. La parella, empresaris tots dos, atresoraria una fortuna d'uns 15 milions d'euros, i ell volia una part gran del pastís.

La titular del jutjat de violència sobre la dona número 9 de Madrid, a càrrec de les indagacions, va dictar una providència en què va autoritzar set agents de l'FBI a ajudar en la recerca de la desapareguda, tal com van sol·licitar les autoritats dels EUA a través de la seva ambaixada.

Segons van assenyalar a Efe fonts jurídiques, la magistrada va accedir que, durant ahir i avui, els set agents treballin sota la tutela de les unitats de la Policia Nacional que investiguen el cas.

A més, els permet que rastregin dades mitjançant un sistema de localització de torres de dades i cobertura mòbil.

Ana María Knezevich, d'origen colombià, nacionalitat dels Estats Units i 40 anys, va desaparèixer el 2 de febrer a Madrid i no va ser fins a tres mesos després, el 4 de maig, quan el seu marit, David Knezevich, de 36 anys, va ser detingut a l'aeroport de Miami.

Tot i que el tribunal federal de Florida que investiga el cas als Estats Units ha ajornat l'audiència formal de lectura de càrrecs a dilluns, la Fiscalia l'acusa d'"apoderar-se, confinar i segrestar" la seva parella, un delicte pel qual podria ser condemnat a cadena perpètua.

Segons consta en un document del tribunal federal de Miami, l'FBI considera que David es va desplaçar des de Belgrad -és serbi i era allà abans de la desaparició- fins a Madrid en un cotxe de lloguer a què hauria col·locat una matrícula robada.

Després, prossegueix el document, és possible que fos ell quiva

La parella estava en procés de divorci i ella va anar a Madrid al desembre per posar-hi distància

accedir al pis on estava vivint la seva parella -amb qui estava en procés de separació- al barri de Salamanca amagant la cara amb un casc de moto i ruixant amb pintura les càmeres de seguretat.

Una hora després, aquestes càmeres van aconseguir registrar el mateix home abandonant l'edifici i portant el que podria ser una maleta, que no ha estat localitzada i que és una de les pistes que ara busquen els agents de la Policia Nacional i de l'FBI.

El document del tribunal explica també que la policia espanyola va obtenir una còpia d'una càmera de seguretat en una botiga local en què apareix "un individu" que semblava que era Knezevich comprant la mateixa marca de pintura i dos rotllos de cinta adhesiva al migdia d'aquell 2 de febrer.

El cotxe, un Peugeot 308 a què havia tintat els vidres, va ser detectat per altres càmeres sortint pel carrer de Francisco Silvela i en posteriors peatges de l'autovia R-2, que connecta Madrid amb Guadalajara, un d'ells pròxim a la localitat d'Ajalvir.

Aquesta és una de les zones on

s'estudia que podria haver-se desempallegat de la maleta que suposadament contenia el cos de la desapareguda. I és que després, sempre segons l'FBI, va desfer el camí i el 15 de març va tornar a la capital sèrbia per tornar el cotxe

Aquells dies a Espanya un home va denunciar que li havien robat la matrícula, la mateixa que després va ser vista al Peugeot que transitava pel carrer Francisco Silvela.

Un altre element clau de la investigació són uns missatges de text que van rebre per separat dues amigues de l'Ana María, l'un en anglès i l'altre en espanyol, des del seu telèfon, en els quals deia que tenia previst anar-se'n uns dies amb un home que acabava de conèixer, fet que va despertar sospites.

Segons l'FBI, l'endemà de l'última vegada que Ana María Henao va ser vista, Knesevich va escriure a una dona colombiana que va conèixer mesos enrere a través d'una aplicació de cites perquè li transcrigués en "perfecte colombià" un missatge amb el pretext que era per a una amiga seva guionista. El missatge traduït és el mateix que van rebre més tard les dues amigues d'Ana María.

Juan Henao, germà de l'Ana María, amb la seva advocada a Miami Imatge d'un cartell que alerta de la desaparició de l'Ana María

Educació climatitza 91 centres i ofereix 3.500 ventiladors per a la calor de final de curs

BARCELONA Efe

El Departament d'Educació ja ha instal·lat sistemes de climatització en 91 escoles i instituts i ha començat a enviar un total de 3.500 ventiladors als centres educatius com a mesures per combatre la calor dels mesos de final de curs.

Fonts d'aquesta conselleria van informar ahir de les 91 obres de climatització que s'han executat durant aquest curs 2023-2024, que tres obres més estan en execució i 10 s'iniciaran

pròximament. En total, es tracta de les 104 actuacions previstes en la primera fase del pla d'adequació al canvi climàtic contra les altes temperatures que el departament va iniciar fa un any i per al qual s'ha comptat amb un pressupost de cinc milions d'euros.

Les pròximes setmanes la conselleria avaluarà les instal·lacions i l'ús que en fan els centres, segons ha explicat Educació.

Així mateix, aquesta setmana estan començant a arribar a escoles i instituts 3.500 ventiladors subministrats pel departament i que els centres han de sol·licitar a la direcció del servei territorial corresponent, que analitza les peticions rebudes atenent criteris tècnics.

Entre aquests criteris hi ha els índexs de temperatura i humitat de l'immoble, la tipologia d'edifici i l'any de construcció, si disposa de ventilació mecànica i creuada i si s'han executat actuacions prèvies al centre, com instal·lació d'envoltants, lames, tendals o aires condicionats, entre d'altres.

Per al lliurament dels ventiladors es prioritza que el centre sigui titularitat de la Conselleria d'Educació; la vulnerabilitat dels alumnes, donant prioritat als centres d'educació especial i a les escoles d'educació infantil; l'orientació sud de les aules: la falta de ventilació creuada, i que els edificis s'hagin construït entre el 1979 i el 2007.

Així mateix, la conselleria ha informat que l'1 de maig es va activar el pla d'organització de centre per a altes temperatures (Pocat), que s'acabarà el 31 de juliol i que es tornarà a posar en marxa entre l'1 de setembre i el 15 d'octubre.

El Pocat estableix que en el moment en què es prevegin altes temperatures, la Generalitat ha de reprendre els avisos als centres via Telegram perquè puguin adaptar les activitats i decidir si s'imparteix classe o no i les famílies podran anar a buscar els seus fills.

Segons ha avançat la conselleria, durant el curs 2024-2025 es continuarà la instal·lació de sis-

La Generalitat activa el protocol perquè les escoles puguin parar l'activitat si pugen les temperatures

temes de climatització en sales polivalents i espais comuns, com, per exemple, els gimnasos d'uns 103 centres educatius més, la majoria dels quals de projectes estan en fase de redacció.

LA VANGUARDIA 25 DIJOUS, 30 MAIG 2024

In Memoriam

Recepció d'esqueles | Per telèfon

anuncios@godostrategies.com

902 17 85 85 681 06 08 41 www.lavanguardia.com

A través del web

Els recordem que l'horari de recepció d'esqueles és fins a les 20.00 hores

Maria Montserrat Sancho i Serra

Mestra

Ha mort cristianament a Barcelona, a l'edat de 79 anys, el dia 28 de maig del 2024, confortada amb els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica. (A.C.S.) El seu espòs, Jordi; els seus fills, Francesc Xavier i Mònica, Jordi i Irina; la seva germana, Maria Carme; els seus nets, Ariadna, Oriol, Adrià, i família tota ho fan saber a llurs amics i coneguts i els preguen de voler-la tenir present en les seves oracions. La cerimònia tindrà lloc demà, dia 31 de maig del 2024, a les 11.50 hores, al Tanatori Sancho de Ávila.

M.a Eugenia Pérez Bofill

Viuda de Francisco T.-Figueras Subirá

Ha fallecido cristianamente en Barcelona, el día 29 de mayo del 2024, a la edad de 100 años. Sus hijos, Cristina y Josep M. Valle, Roberto y Arantxa Uranga, M.ª Eugenia y Pere Torrades, Ana M.ª y Xavier Duch; sus 12 nietos, sus nietos políticos, sus 29 bisnietos y su querida cuidadora Mirtha Mascareño, ruegan un recuerdo en su memoria. El velatorio será hoy jueves, 30 de mayo del 2024, a partir de las 12 horas, en el Tanatori Sant Gervasi. La ceremonia se celebrará mañana viernes, día 31 de mayo, a las 9.30 horas, en el mismo tanatorio.

Elvira Artigas Duran

L'Elvira ens ha deixat el 29 de maig, als 87 anys, a Granollers, envoltada de la gent que l'estimava i lluitant, tal com va viure, fins al darrer moment. Els seus fills i les seves netes guardarem amb amor el seu record. La vetlla serà avui, dia 30 de maig, a partir de les 11 hores. La cerimònia del funeral serà demà, dia 31 de maig, a les 11 hores, al tanatori de Granollers.

JOSEP PELLISÉ PRATS

Va morir a Cambrils, el 27 de maig del 2024, a l'edat de 92 anys. Va saber gaudir de la vida amb la seva família i amb la societat, deixant una empremta indeleble en els que hem gaudit de la seva companyia: la seva esposa, Mari Carmen Martínez Martisella; els seus fills, gendres, nets, cunyats, nebots i amics. (A.C.S.)

Avui fa un any

Antonia Pi Barroso **Pilar Pérez Navarro Jaime Pasto Salvany** Jose Maria Morón Gil **Jaime Zapater Mira Maria Castellnou Agustí**

Maria Marí Carvajal

Llistat publicat per cortesia de Serveis Funeraris de Barcelona.

Maria Dolores Carricas Ibiricu Vidal Gracia Monzón Maria Rosa Batista Roura Antoni Carbó i Bueno **Antonio Jesús Fuertes Esteban** Carlos Javier Callén Grau

Sabies que TRIAR tanatori és només decisió teva?

TRIA EL NOU TANATORI SANCHO DE ÁVILA.

Més de cent anys acompanyant les famílies de Barcelona.

900 231 132 (24h) memora.es

Serveis Funeraris de Barcelona

VANGUARDIA

Europa davant la seva refundació

LA INVASIÓ D'UCRAÏNA OBLIGA LA UE A EMPRENDRE UN VIATGE LLARG I DIFÍCIL

DE 27 A 36 MEMBRES: UNA INVERSIÓ GEOESTRATÈGICA

L'AMPLIACIÓ SERÀ INVIABLE SENSE REFORMAR LA CARTA FUNDACIONAL

DE LES POLÍTIQUES DE COHESIÓ A L'EURO I ARA LA DEFENSA

LAVANGUARDIA

L'actor Lee Jung-jae s'estrena com a jedi després de l'èxit d"El juego del calamar'

El poc ús del carril bici de la Via Augusta en posa en dubte la utilitat

El RACC proposa desmantellar-lo de baixada i desviar-lo per carrers menys transitats

Una moto saltant-se la normativa i circulant darrere d'una bici pel carril de la Via Augusta

DAVID GUERRERO

Barcelona

L'ús massiu de la Via Augusta que han fet d'aquesta avinguda els conductors i motoristes durant molts anys no s'està replicant entre els ciclistes, els últims a arribar-hi. El carril bici estrenat a l'estiu se situa, de moment, a la franja més baixa d'utilització comparat amb la resta de la xarxa ciclista de la ciutat, segons un estudi del RACC.

Ja sigui pel pronunciat desnivell, perquè la densitat dels barris que travessa és més baixa, o per una altra raó, la güestió és que es compten entre 50 i 100 bicis i patinets per hora en hora punta, depenent del tram, molt per sota de l'ús que registren altres vies pedalables de

Barcelona. Alhora, la congestió per als que circulen en cotxe i moto s'ha multiplicat a causa de l'eliminació d'un carril que abans els pertanyia. On més es nota és en el tram entre Hort de la Vila i Vergós, on desemboquen tots els que han travessat amb cotxe els túnels de Vallvidrera i els que s'incorporen de la ronda de Dalt cap aquesta zona de la ciutat (i viceversa a la tarda). En aquest punt s'hi ha incrementat fins un 77% la congestió entre les vuit i les nou del matí. Hores més tard, en sentit sortida, el tram més complicat és el que queda entre Muntaner i Ganduxer, amb un increment del 75% entre les sis i les set del vespres si es comparen les dades de final del 2023 amb les del 2022.

L'augment de la congestió a

la part alta de l'avinguda té lloc malgrat la disminució del nombre de cotxes que hi passen des de la construcció del carril bici. Molts conductors

han buscat alternatives, com demostra el fet que en el tram entre Muntaner i la Diagonal s'ha reduït el temps de viatge, ja que hi ha menys trànsit. En

Bicicletada al túnel de Vallvidrera

■ Diumenge al matí està convocada una manifestació ciclista als túnels de Vallvidrera per reclamar que s'habiliti la galeria de serveis com un carril bici que permeti travessar la muntanya igual que els cotxes. En cas de ser així, el carril bici de la Via Augusta passaria a ser una porta d'entrada i sortida metropolitana en bici entre Barcelona i Sant Cugat. La

intenció dels organitzadors de la protesta és travessar el túnel de punta a punta amb les seves bicis, però el Departament d'Interior ha denegat el permís i els envia a recórrer la Rabassada. Els manifestants han presentat un recurs contenciós administratiu. Avui tindran resposta i sabran si finalment poden dur a terme o no la bicicletada reivindicativa.

canvi, alguns carrers de l'entorn han vist com el número de cotxes hi augmenta. Per exemple, la cruïlla de Muntaner amb Copèrnic, per sobre de la Via Augusta en sentit baixada, registra un 49% més d'intensitat de circulació que el 2022.

L'encreuament de Via Augusta amb la ronda General Mitre és marcat com l'autèntic punt negre on el cicle semafòric obliga a esperar fins a tres vegades més que el temps que tenen per travessar. Molts motoristes opten per circular pel carril bici sense complexos, amb la impunitat que els dona que rares vegades els multin

La congestió s'ha disparat a la part alta de l'avinguda malgrat reduir-se el nombre de cotxes que hi circulen

per això. Les furgonetes aparcades al carril bici per dur a terme les seves tasques de càrrega i descàrrega -en vista de la falta d'un cordó de serveisencara compliquen més les coses i disparen la conflictivitat entre els uns i els altres.

Més enllà de la congestió i el càlcul de vehicles, l'informe elaborat pel RACC sobre la funcionalitat del carril bici de la Via Augusta incorpora uns barems mai posats sobre la taula fins ara a la capital catalana: la relació entre el nombre d'usuaris i el repartiment de la calçada. Sense comptar les voreres, cenyits exclusivament als metres d'asfalt, resulta que a Via Augusta els carrils bici ocupen un 20% de la calçada, mentre que els seus usuaris representen un 1% dels diversos tipus de mobilitat que circulen en aquest punt de la ciutat, vianants i voreres al marge. "Hi ha un desequilibri entre l'espai reservat per a la mobilitat ciclista i el nombre de bicis i patinets circulant", constata el president del RACC, Josep Mateu, fet que el porta a concloure que "la solució actual no s'hauria de donar com a definitiva i caldria fer una revisió per trobar una opció millor".

El club de mobilitat aposta

Continua a la pàgina següent

El RACC constata un desequilibri entre usuaris i espai ocupat

Ve de la pàgina anterior

per eliminar l'actual carril bici de baixada i redirigir l'itinerari en sentit mar per altres carrers amb menys pressió, tot i que sense detallar una ruta alternativa concreta, ja que cap de les rutes no serà tan competitiva com la línia semirecta que marca la Via Augusta. És una opció que l'Ajuntament va descartar fa uns mesos després d'analitzar l'informe corresponent que Jaume Collboni va

encarregar poc després de ser alcalde. En la presentació dels seus resultats, la tinenta d'alcalde Laia Bonet va defensar que el nou vial ciclista té "un ús notable" i es va comprometre a aplicar només algun petits canvis en la semaforització de la cruïlla amb la ronda General

Tot i que les interpretacions i les solucions difereixen, el diagnòstic sobre els efectes que ha tingut en la reducció del trànsit i l'increment de la con-

gestió coincideixen en els informes de l'Ajuntament i del RACC. Sigui com sigui, al marge dels resultats en la mobilitat, la construcció de la infraes-

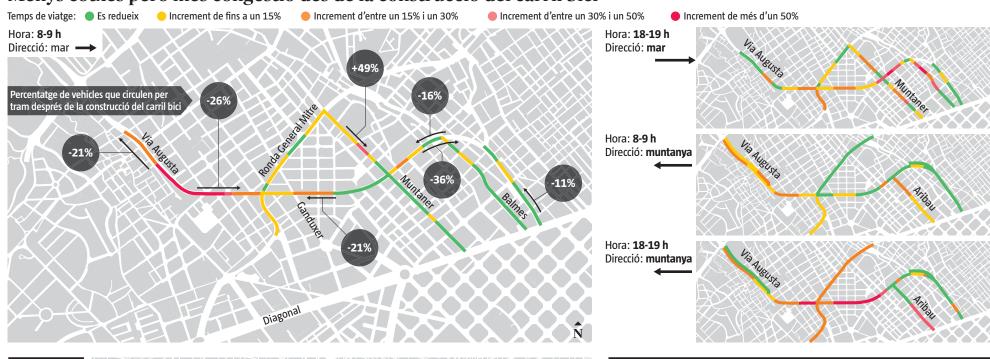
La mateixa anàlisi que recomana treure el carril bici de la Via Augusta insta a ampliar el de la Diagonal

tructura amb fons europeus dificulta d'una manera considerable el desmantellament, tant en l'àmbit burocràtic com en el polític. Tampoc no seria vist amb bons ulls per part del Govern de Pedro Sánchez, ja que el ministre de Transports, Óscar Puente, ha estat molt dur amb els alcaldes nouvinguts del PP que en altres grans ciutats d'Espanya han apostat per treure carrils bici construïts pels seus predecessors.

L'indicador del percentatge

d'usuaris i espai ocupat és comparat també en altres punts de la ciutat, i mentre a la Via Augusta porta el RACC a demanar l'eliminació del carril bici, en altres llocs obliga a ampliar-lo. És el cas de la Diagonal, on els que van en bici i patinet en sentit Llobregat a l'altura d'Aribau arriben al 14% malgrat que disposen només del 10% de l'espai. També és més reduït l'espai de què disposa el carril bus amb relació al nombre de viatgers que transporta. En cas que es basés en aquest criteri, la Diagonal hauria de perdre com a mínim un carril de circulació per a cotxes i donar més espai a les bicicletes i el transport públic, com ja s'està fent en el tram reformat entre Glòries i Verdaguer.

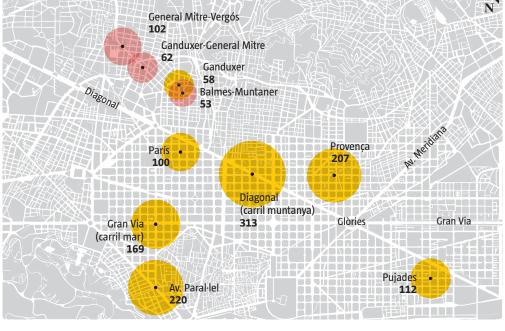
Menys cotxes però més congestió des de la construcció del carril bici

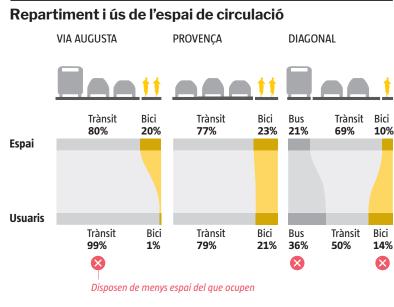

Bicicletes per hora

Nombre de bicis observades en dies laborables entre les 7-10 h i les 17-20 h

Trams dins de Via Augusta Altres carrils

Barcelona és la segona capital espanyola que més compleix amb l'Agenda 2030

ÓSCAR MUÑOZ

El grau de compliment dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) fixats per les Nacions Unides el 2015 de cara

al 2030 és del 51% al conjunt de les

50 capitals de província, les dues

ciutats autònomes i tres munici-

pis més -Alcobendas (Madrid), Sant Boi de Llobregat (Baix Llobregat) i Rafelbunyol (Horta Nord)-. Es desprèn de l'índex que acaba de publicar la consultora IdenCity, que ha analitzat 141 indicadors que permeten avaluar 84 objectius, la meitat dels plantejats als ODS de l'Agenda 2030.

Per aquest ordre, Sant Sebastià, Barcelona, Burgos, Madridi Pamplona ocupen les primeres posicions, amb un grau de compliment dels objectius del 63%, 62%, 60%, 59,5% i 59%, respectivament. Així mateix, destaca Sòria, que apareix al top 5 en cinc i en lidera dos: la igualtat de gènere (ODS 5) i aigua neta i sanejament (ODS 6).

Barcelona està entre les cinc ciutats més complidores en sis objectius. És primera en els ODS

11 (ciutats i comunitats sostenibles) i 17 (aliances per aconseguir els objectius). En l'ODS 1 (fi de la pobresa) ocupa la segona posició, després de Rafelbunyol; la mateixa que en l'ODS 9 (indústria, innovació i infraestructura), que lidera Vitòria, i el 16 (pau, justícia i institucions sòlides), encapçalat per Còrdova. En l'ODS 13 (acció pel clima) és la quarta, després de Madrid, Melilla i Bilbao. Entre les altres ciutats catalanes destaca Sant Boi, líder de l'ODS 10 (reducció de les desigualtats) i quart el 17, després de Barcelona, Saragossa i Madrid. Girona és la sego-

FONT: RACC

na en l'ODS 5, darrere de Sòria, i Tarragona la tercera del 6, després de Sòria i Ceuta.

LA VANGUARDIA

"Les ciutats encara són a la meitat del camí fixat fins al 2030, queda molt per recórrer", va assenyalar ahir Mar Cerezo, consultora sènior d'IdenCity, que ha liderat aquest treball. "I, globalment, estan pitjor que el 2021 -va afegir-, any del primer índex, que va donar com a resultat un 60% de compliment dels ODS". La pandèmia i el context d'inestabilitat política i econòmica tenen molt a veure amb aquest retrocés, segons l'estudi.

Dispositiu policial per intervenir els patinets als reincidents violents

Els Mossos i la Guàrdia Urbana de Barcelona retiren 20 vehicles en una tarda

MAYKA NAVARRO

Rarcolona

El patinet elèctric s'ha convertit en una eina cada vegada més imprescindible en el modus operandi dels lladres multireincidents i violents. És el vehicle de fugida perfecte, discret i molt veloç. S'acosten a la víctima, fan l'estrebada de cadena, telèfons o de rellotge i s'escapen literalment disparats. És impossible perseguir-los a la carrera; per això, alguns mossos d'esquadra i guàrdies urbans assumeixen el risc que suposa anar rere els delinquents fent servir també patinets elèctrics, que no són vehicles de dotació oficial.

En qualsevol cas, ni els Mossos ni la Guàrdia Urbana de Barcelona no s'han quedat de braços plegats i dimecres van muntar un dispositiu a Ciutat Vella amb l'objectiu de retirar de la circulació la majoria de patinets elèctrics que fan servir uns lladres més que coneguts pels especialistes en ordre públic que patrullen de paisà pel districte.

Els responsables policials

Quatre persones van ser detingudes, tres per furt i una tenia una ordre d'arrest emesa per un jutjat

dels Mossos de la regió de Barcelona i els de la Guàrdia Urbana van dissenyar un dispositiu per al qual van desplaçar unitats de paisà i motoritzades. En total, mig centenar de policies de les dues organitzacions que es van apoderar d'una vintena de patinets elèctrics i quatre bicieletos

El dispositiu, batejat com a Lambreta, va suposar la identificació de 85 persones. Totes

Un guàrdia urbà i un mosso després de confiscar un patinet

sumaven 457 antecedents policials. És a dir, com a mínim cinc antecedents per cadascuna de les persones a qui van requerir la documentació. Quatre van ser detingudes, tres per un delicte de furt i un quart perquè en el moment de la identificació tenia pendent una ordre de crida i cerca d'un jutjat.

Cinc dels patinets van ser intervinguts perquè els usuaris no en van poder acreditar la propietat; per tant, van ser retirats per apropiació indeguda. A més a més, tenien els números de sèrie esborrats. Els altres quinze tenien pendents denúncies administratives que no havien estat abonades. Va passar el mateix amb les bicicletes. Quatre més de les persones identificades van ser sancionades administrativament per tinença de substàncies estupefaents.

La Guàrdia Urbana i els Mos-

sos tenen previst repetir el dispositiu en altres punts de la ciutat, amb els ulls posats en els districtes de l'Eixample, Sants i Sant Martí com els següents escenaris d'actuació. Al dispositiu de dimecres els investigadors van fer servir drons que van ajudar al seguiment d'alguns dels sospitosos.

L'operatiu pretén ser un reforç de la campanya d'estiu que es presentarà els pròxims dies i que tindrà diversos dispositius conjunts entre la Guàrdia Urbana i els Mossos d'Esquadra. Una fórmula més que eficaç per combatre determinats formats delinqüencials, com ara la multireincidència.

El mes passat la policia catalana va engegar el dispositiu Senda, de característiques sem-

Els 85 usuaris identificats en l'operació de Ciutat Vella sumaven 457 antecedents policials

blants al Lambreta, però centrat aleshores en motocicletes també fetes servir per fugir d'un escenari després d'un robatori violent i que abans han estat robades. Els Mossos tenen previst repetir l'operatiu, però, com amb els patinets elèctrics, a mitges amb la Guàrdia Urbana de Barcelona. En aquell operatiu es van recuperar 18 vehicles abans sostrets.

L'última Junta de Seguretat Local de Barcelona que es va celebrar per parlar exclusivament dels dispositius de seguretat de la Copa de l'Amèrica ja va plasmar el nou escenari de coordinació i lleialtat en què treballen els responsables policials de la Guàrdia Urbana i els Mossos d'Esquadra de la regió de Barcelona.

L'alcalde de Lleida demana a Sánchez solucions per als temporers

ROSA MATAS

Lleida

L'alcalde de Lleida, el socialista Félix Larrosa, ha enviat una carta al president del Govern espanyol, Pedro Sánchez, en què li planteja una reflexió sobre els molts immigrants que arriben a Lleida a treballar i no poden fer-ho per falta de documentació i li demana que impulsi una conferència d'ajuntaments, Estat i autonomies per buscar solucions.

"Seria positiu crear una xarxa d'interès general que s'ocupi de les persones treballadores del camp, especialment d'aquells que no poden treballar per la seva situació personal, que promogui els valors dels nostres ramaders i agricultors i, especialment, que permeti avançar en solucions que contribueixin a desterrar el discurs de l'odi, el racisme i el rebuig social que apareix com a resultat de situacions d'exclusió social a les nostres ciutats", diu la carta.

L'alcalde va fer públics alguns paràgrafs ahir després d'una trobada amb organitzacions agràries i sindicats. Larrosa diu a Sánchez que la situació de Lleida "es viu en diferents punts de l'Estat i en diferents èpoques de l'any". "Crec -assenyala l'alcaldeque hauríem d'afrontar la situació des de dues perspectives, una de caràcter territorial de l'administració de l'Estat, comunitats autònomes i municipis, i una altra des del punt de vista sectorial: Treball i Agricultura". Per Larrosa, que fa dies que planteja permisos de treball per a immigrants que no en tenen, és una contradicció que vingui gent a treballar a Lleida i no ho pugui fer i que alhora es facin contractes en origen a immigrants que són al seu país.

Platja d'Aro prohibeix les nines inflables als comiats de solter

SÍLVIA OLLER Platja d'Aro

Platja d'Aro

L'Ajuntament de Platja d'Aro prohibirà en els comiats de solter l'ús de nines inflables o altres elements de caràcter sexual. Tampoc no permetrà transitar amb el tors al descobert lluny del passeig marítim i sancionarà els amos de gossos que no portin bosses per retirar els excrements i una ampolla d'aigua per netejar la

zona on orinin els animals.

Són tres de les principals novetats que incorpora la nova ordenança de civisme i convivència que el ple municipal va aprovar dilluns inicialment i que previsiblement entrarà en vigor a final de juny, a les portes de la temporada turística.

La nova normativa restringeix més que abans algunes actituds que feien enfadar els veïns i els comerciants, com el fet de no recollir els excrements dels gossos de

la via pública o l'excés de decibels en ple carrer.

Ûn dels punts en què posa el focus aquest nou document és en els comiats de solter. El text explicita que queda prohibit "transitar amb roba o complements que representin els genitals de l'ésser humà, amb ninots o nines o elements de caràcter sexual". També se sancionarà "qualsevol tipus d'activitat relacionada amb el deteriorament de l'espai públic, que comporti aglomeracions".

"Són actituds que afecten la convivència i contra les quals cal lluitar", va indicar l'alcalde, Maurici Jiménez, que no va amagar el seu desig de posar fi a aquesta mena de festes a l'espai públic, tot i que la normativa l'hi impedeix. El cap de la policia local de Platja d'Aro, David Puertas, va posar

com a exemple de conducta sancionable la protagonitzada fa uns quants dies per un grup de joves que van lligar el futur nuvi a un fanal amb cinta aïllant i el van envoltar amb càntics i música ben alta,

També sancionarà els que transitin amb el tors al descobert, excepte al passeig marítim

ja entrada la matinada. Els infractors s'exposaran a partir d'ara a multes d'entre 750 i 1.500 euros, ja que aquesta falta serà considerada com a greu o molt greu, perquè pertorba el descans dels veïns. Una altra de les imatges que es repeteixen a l'estiu és el pas de turistes i vianants amb banyador o amb el tors al descobert no només pels carrers més pròxims al passeig marítim, sinó també en zones de l'interior del municipi. A partir d'ara tindran prohibit anar sense samarreta a la zona comercial allunyada de la platja. Només hi podran anar pel passeig marítim i els carrers paral·lels.

L'ordenança permet al Consistori de disposar de les eines necessàries per impedir música de carrer sense autorització i retirar els instruments a qui infringeixi la norma reiteradament.

L'Ajuntament farà pedagogia de la nova ordenança entre la ciutadania i els allotjaments que reben turistes, com ara establiments turístics o d'oci. **L'ÀLBUM**

Lluís Permanyer

La reconversió de la plaça de toros en aquesta classe d'escenari resultava d'allò més atractiva

La plaça de toros Arenes també oferia circ del bo i millor

a plaça de toros Arenes s'havia inaugurat el 1901. I ja el 1907 anunciava un circ en un tan bonic i lluent edifici, obra notable de l'arquitecte August Font.

Potser les curses havien entrat en crisi? Potser l'empresari no era un amant convençut dels toros? En absolut. No es tractava d'una novetat, sinó que s'ha d'emmarcar dins d'una tradició. El motiu és ben diferent.

Quan es va instal·lar el Torín a la Barceloneta el 1835, la ciutat encara estava ominosament emmurallada i patia una densitat asiàtica. Això vol dir que no hi havia espai material per encaixar-hi una construcció nova i de gran capacitat; tampoc no hi havia cap instal·lació amb un bon aforament que pogués ser

reconvertida, ni que fos temporalment. El Torín va ser situat a la Barceloneta, el nou barri d'extramurs.

Per això va ser la posada en marxa de la primera gran plaça fixa, ja que el 1802 se n'havia al-

Es va inaugurar el 22 de juny del 1907 i va tenir tant d'èxit que va romandre fins a finals de setembre

çada una de caràcter provisional en ocasió de la visita de Carles IV.

Al Torín va manar la tauromàquia, però aquell lloc tan atractiu va ser aprofitat per a un altre espectacle molt popular: el vol de globus aerostàtics, amb trapezista inclòs o no.

Amb la inauguració de la gran plaça de toros Arenes, amb un aforament de 14.893 places, va ser encara més lògic que l'empresari busqués altres propostes i atractius que li permetessin obtenir el millor rendiment. En aquest context ha de ser interpretat el circ del 1907, ja que per allà hi desfilava de tot: mítings polítics, actes reivindicatius, teatre (la versió del poema *Canigó*, de Verdaguer) o festivals (com el dedicat a la Quinta de Salut l'Aliança).

El que es va presentar per primera vegada va ser el Circo Ecuestre en la data indicada. Es combinaven les cadires amb les taules per afavorir la consumició, un ingrés afegit. Es desplegava un tendal gegantí a fi d'evitar quan calia el sol de justícia estival o la pluja.

La temporada circense va ser inaugurada el 22 de juny; vist l'èxit, la crònica periodística ja es va permetre la llicència d'augurar una temporada falaguera. I va encertar, ja que es va mantenir a la cartellera fins a finals de setembre. Hi van debutar una sèrie d'emocionants atraccions dels principals circs europeus. I no hi va faltar l'exhibició sempre esperada de feres ensinistrades.

FREDERIC BALLELL / IMATGE CEDIDA PER L'ARXIU FOTOGRÀFIC DE BARCELONA

ESTÈTICA REFINADA

El refinament cultural i estètic es donava a Orient. El Japó n'era l'exponent màxim, i no tant pel seu nivell creatiu com per superar el que descobria en cultures pròximes; tal perfeccionisme adquiria extrems inimaginables a Occident. N'hi ha prou amb l'exemple del lacat. Per aconseguir la transparència màxima havien d'evitar la pols per no

enterbolir la transparència en el seu lent procés tècnic. Totes les mesures es revelaven insuficients, però van innovar aplicant en alta mar la mateixa cura. L'exposició inaugurada al Palau Martorell (plaça de la Mercè), Geisha/Samurai. Memòries del Japó, ofereix una panoràmica variada amb escollides obres d'allò més representatives en els seus diversos gèneres artístics.

La mostra evidencia el grau de sensibilitat creativa; tot assoleix uns nivells fascinants. Dos exemples: els diferents models d'una cosa tan simple i humil com la pinta o tan refinat i sorprenent com l'envàs escultòric netsuke. I les estampes shunga exhibeixen l'alta i singular categoria aconseguida plasmant escenes carregades d'erotisme intens, que no pornografia.

El port millora els controls de la contaminació

BARCELONA El port de Barcelona efectuarà un control més eficient dels abocaments a l'aigua i de les emissions de fums negres a l'atmosfera que realitzen els vaixells durant les operacions i maniobres d'entrada i sortida dels molls. El consell d'administració del port barceloní va donar ahir el vistiplau a una nova ordenança per prevenir la contaminació que, segons va informar l'autoritat portuària, és pionera a Espanya. L'ordenança preveu actes administratives que poden acabar en sanció o en infraccions incloses en la llei de Ports. El president del Port, Lluís Salvadó, va destacar que la nova reglamentació és "molt més exigent que la normativa ambiental vigent i ens situa a l'avantguarda dels ports mundials". La policia portuària serà l'encarregada de fer el control dels fums ne-

gres que s'emeten a l'atmosfera per part dels vaixells. Si es detecta que superen el nivell 2 de l'escala de Ringelmann, s'aixecarà una acta administrativa que podrà acabar en una sanció. L'ordenança obliga, a més, les embarcacions que no facin servir combustible de baixes emissions a funcionar amb gasoil marítim en les maniobres d'entrada i sortida i quan estiguin atracats al port. Així mateix, prohibeix realitzar el manteniment dels motors quan la Generalitat hagi activat un avís preventiu de contaminació atmosfèrica. Pel que fa a l'aigua marina, la nova ordenança preveu els moments en què es podran fer operacions com les descàrregues o els abocaments. Es prohibeixen la majoria d'aquests casos, excepte quan es garanteixi que no causaran un episodi de contaminació. L'incompliment de l'ordenança pot constituir una infracció, segons els termes recollits en la llei de Ports. / Redacció

PORT DE BARCELON

Vista aèria del port de Barcelona

Oposició a la voluntat d'Altafulla de guanyar territori

TARRAGONA El govern municipal (PSC) al·legarà en contra de la petició de l'Ajuntament d'Altafulla de fer créixer el seu terme municipal en detriment de Tarragona, a la zona del Vinyet, d'unes setanta hectàrees, al costat del litoral. L'alcalde de Tarragona, Rubén Viñuales (PSC), sosté que no hi ha cap argument històric, demogràfic, econòmic ni

administratiu per justificar la segregació d'una part del terme municipal. Viñuales assegura que els veïns del nucli de Tamarit no han volgut mai formar part d'Altafulla. L'Ajuntament tarragoní al·legarà en contra de la petició d'Altafulla i demana a la Generalitat que arxivi l'expedient de modificació del terme municipal. Viñuales acusa el seu homòleg d'Altafulla, Jordi Molinera (ERC), de "deslleialtat institucional" i de crear una "polèmica artificial". / Esteve Giralt

Un detingut per la crema agrícola que va originar l'incendi

TORTOSA Els Mossos d'Esquadra van detenir ahir el treballador d'una finca per haver fet una crema agrícola de manera negligent i originar l'incendi forestal que va cremar dimarts gairebé 90 hectàrees de bosc i alguns cultius abandonats al costat del parc eòlic del Coll de l'Alba, la major part a l'espai natural protegit de la serra de Cardó-Boix. El detingut, de

43 anys, està investigat per un delicte d'incendi forestal per imprudència. Quan va veure que la crema agrícola es descontrolava, l'arrestat va fugir amb bicicleta del lloc dels fets sense avisar els serveis d'emergències. La crema agrícola es va fer amb el permís prèviament sol·licitat pel propietari de la finca, que estava abandonada i en procés per tornar-la a conrear, però les primeres investigacions dels agents rurals sostenen que es va fer sense les mesures de prevenció exigibles en aquests casos. / Esteve Giralt

Més de 3.000 ferrovellers netegen Barcelona guanyant 20 euros al dia

Recuperen 115.000 tones anuals de metall sense reconeixement oficial

ANTONIO CERRILLO

Barcelona

Uns 3.200 recicladors informals (ferrovellers) treballen a Barcelona per guanyar, de mitjana, uns 20 euros al dia en la recollida de metalls, enmig d'unes condicions de marginació. La gran majoria d'ells són migrants en situació ir-regular: el 75% procedeix de l'Africa, principalment del Senegal, i el 78% no tenen identificació. Malgrat la gran contribució que fan a l'economia circular, és un col·lectiu que continua sent ignorat per les institucions. Tot i això, els ciutadans reconeixen la importància de la seva tasca com a facilitadors del reciclatge i la reutilització. Ho indiquen les conclusions del primer estudi sobre l'activitat d'aquestes persones, elaborat per la Universitat de Barcelona (UB).

"Estem disposats a tenir esclaus per tenir millors taxes de reciclatge?", pregunta l'autor de l'estudi

Cada reciclador informal recull, de mitjana, uns 118 quilos al dia de metall i altres objectes, amb la qual cosa cadascú fa provisió d'unes 36 tones a l'any. Gràcies a ells es recuperen unes 115.000 tones anuals, amb la qual cosa mouen a l'any uns 15 milions d'euros, segons el mateix informe.

"Tots aquests treballadors pateixen una doble marginació, econòmica i laboral; no tenen drets laborals ni Seguretat Social", explica Federico Demaria, professor d'Economia Ecològica de la Universitat de Barcelona, autor principal d'estudi. "Estem disposats a tenir esclaus per obtenir unes millors taxes de reci-

MARTI GELABER

Un reciclador informal descansant i vigilant el seu carretó amb metalls i altres objectes ahir a Barcelona

clatge?", es pregunta Demaria.

Habitualment proveïts de carretons d'anar a comprar, recuperen sobretot metalls, tant extrets de dins del contenidor gris (residus de rebuig) com al carrer o als llocs en obres; i els venen a ferralleries, tant formals com informals, o a intermediaris, de manera que són grans proveïdors de material per a la indústria que els recicla o els reaprofita.

Ferro, alumini, cables (coure), metalls mixtos i acer són el producte principal de les transaccions, per les quals obtenen entre 0,19 €/kg (ferro) i 5,60 €/kg de coure net. "Per a ells, aquesta feina és una estratègia de supervivència, un últim recurs que ni tan

Ingressos i hores de treball dels recicladors

Hores de feina dels recicladors

56 h/setmana Mitjana espanyola 40 h/setmana

Ingressos

462 €/mes
Salari mínim a Espanya 1.134 €/mes

Domicili
Sense Ilar
44%
Pisos ocupats
6%

FONT: Universitat de Barcelona

sols els permet cobrir les necessitats bàsiques d'una vida digna", assenyala l'informe.

De mitjana, guanyen uns 2 euros l'hora (20 euros al dia), que "equival a menys de 500 euros al mes, que és el 40% de salari minim interprofessional", apunta Julián Porras, un altre dels autors del treball. La majoria no tenen llar (el 44% d'una mostra amb més de 100 entrevistes), mentre que d'altres viuen en pisos compartits, ja sigui en habitacions llogades (50%) o ocupades (6%). El seu nombre s'ha xifrat en 3.200, segons diverses estimacions coincidents

Aquesta activitat no va en detriment dels sistemes de recollida

selectiva oficials -afegeixen els autors-, sobretot perquè no capten les fraccions comunes (orgànica, paper, vidre o envasos lleugers), sinó les que han d'anar en tot cas a les deixalleries (metalls, aparells elèctrics i electrònics). Tot i això, els ciutadans estimen que aquestes instal·lacions són escasses, són lluny de les llars o tenen moltes restriccions horàries o en el mode de presentació i acollida dels rebutjos. "El veritable punt feble de la gestió de les escombraries a Barcelona són les deixalleries. Aquests recicladors cobreixen les mancances que presenta el sistema formal de gestió. És un buit que ens ajuda a incrementar les taxes de reciclatge", afegeix Demaria.

Segons una enquesta complementària a més de 300 persones, dos de cada tres ciutadans (el

Les institucions tanquen els ulls a pesar de l'aportació ambiental que fan arreplegant el metall

64%) solen deixar aquests residus al costat del contenidor gris (torradores, televisions...) confiant que algú els recollirà, se'n beneficiarà o afavorirà que siguin reutilitzats.

Les institucions es tapen els ulls, però "les interaccions entre les llars i els recicladors són comunes". Les llars creuen que els recicladors contribueixen a la sostenibilitat (75%), que tenen un paper significatiu en el reciclatge (58%), i és molt generalitzada la idea que les administracions podrien millorar les condicions de feina i de vida dels ferrovellers. Les conclusions remarquen que la seva tasca continua sent "gairebé invisible" per a les institucions, malgrat ser "molt important per entendre la gestió de residus de la ciutat". "Estan atrapats" en unes condicions d'"informalitat i explotació" i, tot i això, els barcelonins els perceben com a treballadors importants per a una economia realment circular i "com a persones que necessiten rebre suport en la seva vida i la seva feina diàries". El projecte Wastecare el va finançar l'Ajuntament de Barcelona.

Els síndics demanen més celeritat en l'empadronament sense domicili fix

ROSA M. BOSCH Barcelona

Arran de les queixes rebudes per la Sindicatura de Greuges de Barcelona per part d'entitats que atenen persones sense llar en relació amb els obstacles amb què topen a l'hora de tramitar l'empadronament sense domicili fix, aquesta institució i la Sindicatura de Catalunya proposen a l'Ajuntament una sèrie de mesures per solucionar aquestes deficiències. Les dues sindicatures, en un comunicat conjunt, recorden a l'àrea municipal de Drets Socials que el termini per resoldre la inscripció al padró és d'un màxim de tres mesos i que el silenci administratiu és positiu.

Un informe firmat per la Sindicatura de Barcelona destaca que l'actuació de Drets Socials "no s'ajusta a dret pel que fa a la tramitació de l'empadronament sense domicili fix (SDF)", ja que es condiciona als tràmits previs de l'informe de coneixement de residència (ICR) "i aquest últim s'efectua sense respectar la garantia dels drets de les persones interessades".

En el cas dels ciutadans sense sostre, en situacions de relloguer o que viuen en llars precàries, l'acreditació de residència es fa mitjançant l'emissió de l'esmentat ICR. Però tal com va exposar la fundació Cepaim a la Sindicatura de Barcelona, algunes de les persones sense sostre que atenen s'han trobat dificultats per obtenir l'ICR. L'Ajuntament explica que abans de la comprovació presencial es verifiquen les dades telefònicament i que en aquesta fase s'arxiven moltes peticions, ja que el sol·licitant manifesta que no resideix a la ciutat. S'estima que un 70% dels interessats no vi-

La Sindicatura fa constar que simultàniament a l'anàlisi de les queixes, l'Ajuntament treballa en la modificació del circuit de tramitació del padró SDF. El Consistori respon al Síndic que està treballant "per garantir la màxima celeritat en l'obtenció de l'ICR" i que intenten emetre'l dins el termini màxim de tres mesos, però que "la pressió de sol·licituds procedents de persones que resideixen en municipis de l'àrea metropolitana que no empadronen en domicili fictici està complicant el procés".

procés".

Des de l'Ajuntament expliquen que reben una mitjana de 3.000 sol·licituds mensuals per

empadronar-se SDF i que fan més de 400 visites a la setmana per fer les comprovacions oportunes. A començaments d'any hi havia un total de 46.492 persones SDF inscrites

El tràmit per obtenir l'informe de reconeixement de residència es demora fins a sis mesos

al padró, davant les 4.800 de vuit anys enrere. Aquest creixement ha provocat que aquest procediment es demori cinc o cinc mesos, segons expliquen fonts municipals.

James Blunt va ser víctima Un diari pagava dones per ficar-se al llit amb famosos

James Blunt ha denunciat en una entrevista que el desaparegut News of the World pagava dones per ficar-se al llit amb famosos i gravar-los. El diari publicava exclusives escandaloses amb detalls de les trobades. El cantant de Beatiful va ser una de les víctimes.

Operació de medul·la Peris-Mencheta rep les cèl·lules del seu germà

Sergio Peris-Mencheta es va acomiadar de familiars i amics abans del trasplantament de medul·la i va revelar que el donant ha estat el seu germà. Ahir la seva dona, Marta Solaz, va informar que l'actor està estable i va agrair els missatge de suport rebuts.

De Corea del Sud a Hollywood

Lee Jung-jae s'estrena com a jedi després del fenomen d'El juego del calamar'

PERE SOLÀ GIMFERRER Barcelona

A començaments dels noranta, Lee Jung-jae (51) treballava de cambrer en una cafeteria a Gangam, el barri adinerat de Seül conegut per l'enganxosa cançó de PSY, quan el dissenyador de moda Ha Yong-soo li va dir que tenia fusta de model. "Jo m'estava preparant per a una entrevista de feina per entrar en un despatx de disseny d'interiors", explica en una conversa amb La Vanguardia amb motiu de l'estrena de The acolyte, la nova sèrie de Star wars, dimecres vinent. "Però em van trucar per a

una feina de model i vaig dir que **Exits.** Ha rodat d'any ha d'estresí. En aquell temps recordo que pagaven bé. Així va ser com em van sortir els primers anuncis per a televisió". Aquells passos a la indústria audiovisual li van permetre obtenir notorietat, que a posteriori el van portar al cinema i a la televisió: "En aquell moment no vaig pensar que la meva carrera seria tan llarga. Em vaig prendre la professió de model com una feina a temps parcial i ara, tant temps després, soc part de Star Wars com un mestre jedi".

De les seves tres dècades com a actor, es poden destacar títols com Il Mare, que després seria 'The acolyte' a les ordres de Leslye Headland juego del calaamb la intenció de repetir èxit ben aviat: a finals el 2021

mar', que va fer història a Netflix

"Em vaig prendre la professió de model com una feina a temps parcial i ara soc part de 'Star Wars'"

adaptada amb Sandra Bullock i Keanu Reeves amb el nom de *La* casa del llac (The Housemaid). amb què va competir al festival de Canes, o l'aclamat thriller polític *Chief of staff*, però seria obviar el veritable motiu que l'ha portat a ser cobejat fora d'Àsia: El juego del calamar. Com a Seung Gi-hun es va convertir en el rostre clau de la sèrie més exitosa de la història de Netflix. La crítica al capitalisme estava servida mentre Lee Jung-jae jugava a estirar la corda o a pica paret a vida o mort. I la recompensa? L'Emmy al millor actor dramàtic i que Lucasfilm i Disnev li oferissin directament un

Hereu de Jordània Per al príncep Hussein la seva dona és una benedicció

L'hereu de Jordània, Hussein bin al-Abdal·lah, ha estat entrevistat a la televisió saudita i ha dit del seu pare, Abdal·lah II, que és "coherent i fidel a les posicions que adopta". I de la seva dona Rajwa: "Trobar la meva companya de vida ha estat una benedicció".

SANTORAL

Ferran III, Joana d'Arc, Emília, Pere Tarrés, Sic, Baptista de Varano, Gabí de Porto Torres, Críspul, Palatí, Anastasi, Exuperanci

ANIVERSARIS

51 Olalla Moreno

5 Eva Piquer escriptora

Miguel López-Alegría
astronauta

3 Idina Menzel

paper protagonista a la nova sèrie de *Star wars* per a Disney+ i creada per Leslye Headland (*Russian Doll*).

'Quan la Leslye em va parlar de The acolyte, em va dir que tenia lloc 100 anys abans de la cro-nologia explorada a la resta de sèries i pel·lícules: això em va cridar l'atenció com a fan de Star wars", revela. S'ambienta a l'Alta República, un període en què la República Galàctica governava sense l'ombra del sistema feixista i dictatorial que sotmetria més endavant la galàxia. En aquesta era de tranquil·litat, hi ha una sèrie d'assassinats de jedis, que porten el mestre Sol a entrar en contacte amb una antiga aprenent: "Em va descriure el mestre Sol com un home lligat al seu passat. És interessant que, malgrat ser un jedi, té uns sentiments molt humans i té un estat de confusió interna que el duu a vacil·lar al llarg de la tempo-

Lee Jung-jae, malgrat ser una sensació relativament nova per al públic occidental, és una estrella indiscutible a la península de Corea. Té dos premis Grand Bell, els més importants de la indústria cinematogràfica coreana, i l'historial romàntic concorda amb aquest estatus. Va ser parella de l'actriu Kim Min-

hee, de l'oscaritzada La donzella, i des del 2015 surt amb l'empresària Lim Se-ryung, hereva d'un imperi de l'alimentació (i exesposa de Lee Jae-yong, president de Samsung). Ell, per la seva part, és propietari d'una cadena de restaurants italians, està ficat al mercat immobiliari i té una agència per a artistes de l'entreteniment amb l'actor i amic Jung Woo-sung.

"Sempre havia pensat que, si arribava l'oportunitat de treballar a Hollywood, estaria encantat de participar-hi, però no m'ho vaig plantejar mai com un objectiu", afirma, conscient de l'oportunitat que suposa The acolyte. "Tinc moltes mancances, com, per exemple, el desavantatge de no tenir l'anglès com a llengua materna, però em sento agraït que em donessin tantes línies de diàleg. Espero haver-ho demostrat amb el meu esforç i la meva interpretació: ho vaig donar tot", confessa a través de la seva traductora, present durant la conversa. Quan es té la popularitat de l'actor, ni tan sols cal parlar anglès per fer-se un lloc a Hollywood. La seva fama, a més, té marge de creixement: per a finals d'any té pendent el llançament de la segona temporada d'El juego del calamar.

Tres fills d'Angelina Jolie es treuen el cognom Pitt

La petita del clan, Vivienne, s'afegeix als seus germans Zahara i Maddox i es canvia Jolie-Pitt per només Jolie

GARETH CATTERMOLE/GETTY

D'esquerra a

dreta, Shiloh,

Zahara, Angeli-

na Jolie, Vivien-

ne, Maddox i

ELENA CASTELLS

Barcelona

Tres dels sis fills d'Angelina Jolie han renunciat al cognom del seu pare, Brad Pitt. L'última ha estat la Vivienne, que amb el seu bessó Knox és la petita del clan. La jove, de 15 anys, ha seguit l'exemple dels seus germans grans Maddox i Zahara, que ja van treure el Pitt del cognom compost Jolie-Pitt.

Els sis fills –tres d'adoptats i tres de biològics– del matrimoni batejat com a Brangelina, el més poderós de Hollywood fins a la seva traumàtica separació el 2016, s'anomenen legalment Jolie-Pitt. Quan la parella es va embrancar en una agra batalla legal pel divorci i la custòdia dels fills, amb acusacions contra Pitt per haver estat violent a l'entorn familiar i pels seus problemes d'alcoholisme, els menors van començar a prendre-hi partit. Des d'aleshores l'actor no s'ha tornat a fotografiar mai amb ells

El primer a renunciar al cognom patern va ser el més gran **Prole.** L'actriu amb quatre dels seus fills a la projecció d''Eternals' a Londres el 2021.

de la família, en Maddox, que té 22 anys i va ser adoptat el 2002 per l'actriu de *Maléfica* (tot i que quan va començar la seva relació amb Pitt, aquest també el va adoptar). Des de fa anys, segons informa *Us Weekly*, el primogènit només utilitza Jolie-Pitt en documents estrictament legals, i per a la resta es

presenta com a Maddox Jolie.

També s'ha esborrat el rastre del seu pare la Zahara, de 19 anys i adoptada per l'actriu el 2005 (i posteriorment per l'actor). Fa sis mesos va transcendir que a la seva universitat, la Spelman College, a Atlanta, la jove es presenta com a Zahara Jolie.

L'última a afegir-se a aquesta renúncia ha estat la Vivienne, que està participant en una adaptació de *Rebels* al teatre Bernard B. Jacobs de Nova York, on, tal com explica *Page Six*, hi figura simplement com a Vivienne Jolie.

I tot i que no se sap si en Pax, de 20 anys, s'ha canviat el cog-

La benjamina participa en una adaptació teatral de 'Rebels' a Nova York com a Vivienne Jolie

nom, sí que s'ha posicionat en contra del seu pare i no va dubtar a dir-li "imbècil" públicament en un post pel dia del pare. Segons va informar el Daily Mail, li va dedicar un missatge ple de retrets al protagonista de *Babylon* el 2020. "Bon dia del Pare a aquest imbècil de classe mundial! Una vegada i una altra demostres que ets una persona terrible i menyspreable", va escriure. En aquell temps en Pax només tenia 16 anys, però va voler deixar clars els seus sentiments contra el seu pare, que acabava de guanyar un Oscar al millor actor de repartiment pel seu paper a Érase una vez en... Hollywood.

Amb aquests gestos, els fills de l'exparella deixen clar a qui fan costat en l'interminable procés de divorci entre Brad Pitt i Angelina Jolie, que vuit anys després continua per la propietat Château Miraval, a la Provença francesa.

Melinda Gates

LUDOVIC MARIN /

Melinda Gates donarà mil milions de dòlars per donar suport a la causa de les dones

"Durant massa temps, la falta de diners ha obligat les organitzacions que lluiten pels drets de les dones a adoptar una actitud defensiva, mentre que els enemics del progrés actuen a l'ofensiva. Vull ajudar a igualar el partit". Aquest és el principal motiu pel qual la multimilionària Melinda French Gates, exdona de Bill Gates, ha decidit

donar, des d'ara i fins a finals del 2026, mil milions de dòlars a persones i organitzacions que treballen a favor de les dones i les seves famílies. La filantropa nord-americana, de 59 anys, ho va anunciar en un article a *The New York Times* i al web de Pivotal Ventures, la seva organització empresarial.

Al voltant de 200 milions es

destinaran a organitzacions que lluiten pels drets reproductius i de gènere als Estats Units. 240 milions més s'assignaran a un "grup divers de 12 líders globals" per distribuirlos a les organitzacions de la seva elecció i 250 milions més es destinaran a organitzacions centrades en la salut física i mental de les dones. / Redacció **ELS MOTS ENCREUATS** Màrius Serra

ELS 8 ERRORS

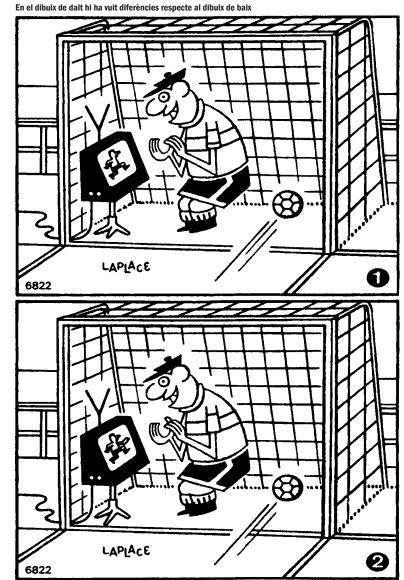
Original publicat a La Vanguardia entre 1982 i 1999

4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

HORITZONTALS 1. Expressis. El mataran després d'afaitar-lo. 2. Tem haver perdut la fe. Garlo com una oca descalça. Enfurismada de manera capital. 3. Sègol, també. Excrescència que es forma en algunes llavors. Contrasenya que ens pot desbloquejar la targeta de crèdit. 4. Puny d'espasa. La cabra més esvelta (i llengua mediterrània). Ennegreixin els queixals. 5. Dues bes ben altes. Control fronterer. Rusc a Mercabarna. **6.** Xisclar com un coiot. El pelava. Nitrogen. 7. És quan el besi que perd el cap. Ens excedim en el tracte. Pot perdre l'alè. 8. Rare-

sa d'ateu. Corcar la fusta d'un moble que va arribar de l'illa de Bali. Habitant d'allà l'antiga Dàcia. 9. Vagaregem sense deixar d'equivocar-nos. Teixit molt lluent que pot ser de seda, de cotó, de lli o de fibres químiques. Fora de banda. 10. Gros i bru. Beduí que surt a l'himne d'Andorra com a exemple d'home ferest. Tan poc mà foradada com un Paul enyorat. **11.** Amaga una mà. Tallant la gespa arran. Hi posi manetes. 12. Propi d'una tribu. Contenidor d'ous, o no ho era? Nitrogen. 13. Principi immersiu. Compendi de mapes que capgira qui bota. Eina semblant a l'aixada. 14. Bodes. Gran quantitat de caliu, no pas d'escalf.

VERTICALS 1. Rectifica les seves anteriors declaracions. Participin en una cursa per mar. 2. Rimes sense cap ni peus. Crear de cap i de nou. Basteixo una estructura militar. 3. Gros i bru. Que forma gep. Surti de l'aixeta. Centúria. 4. Edicte del tsar rus. Escrit difamatori contra algú. Baté els que no eren cristians. **5.** Regió a cada costat del cos compresa entre les costelles falses i els ossos de la pelvis. Xops de sang revolucionària francesa. 6. Bo. El món de la pagesia. Xerrameca. 7. Partícula distributiva. Esmentar aquesta autoritat eclesiàstica significa repetir a l'uníson el mateix. Comença a actuar. **8.** Pànic d'Edgar Allan. Malmetre. Obstacle. **9.** Est. Palmeretes. Armadillo. Escaire. **10.** El color violaci dels pronoms febles. Els ho doneu de franc. Neci decapitat. 11. Armadura verda. Verema. Festassa. 12. Violarà. Pelava. 13. Situïn un esdeveniment en un dia concret del calendari. Dius la teva, com si ho piulessis però sense acabar de piular. Al capdamunt de tots els edificis hi ha un Eduard. 14. Passejant feliçment com una criatura. Corda que serveix per a subjectar un pal d'una nau mentre tres dels mariners canten abrandadament que és evident que l'home ve de la patata.

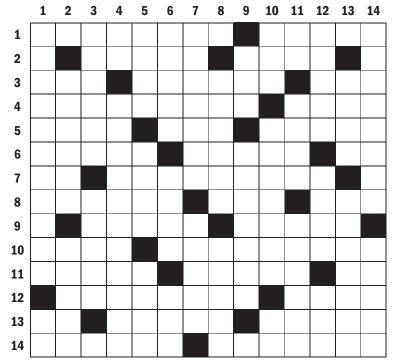
Acceptes el repte?

Juga ara a EntrenaMents

CRUCIGRAMA Fortuny Núm. 13735

HORIZONTALES 1. Disgusto que puede tener un origen garrafal (dos palabras). En el pecho no ayuda a digerir el susodicho. 2. Trazo vertical. De noche es más llamativa que de día. Acoso y derribo. Hace mella. 3. Las tres primeras en árabe. Aprovechar la transparencia para copiar. Pon algo torcido. 4. Recibe periódicamente la visita de las golondrinas. La manzana le costó muchos sudores. **5.** Cola que se hace de espaldas. Tarjeta de gran movilidad. Trata de seguir los pasos del ulema desquiciado. 6. No tuvo que estudiar para conseguir su título. Enlaza el tobillo con los dedos. Empiezan ordinariamente y terminan mucho peor. **7.** Entra en la sala para dar con la salida. Nos informa

del tiempo que durará la exposición. Sale dos veces con facilidad. 8. No sabe lo que es una hipotenusa. Ayuda a llevar la cesta. Inicialmente pertenecen a Nicasio Bocanegra Oblanca. 9. Se mete en el Ebro y sale borracho. De alguna manera osará mencionar una planta de olor nauseabundo. Plancha de metal. 10. El hombre de Magda Niubó. Está al pie del cañón. 11. Nombre propio por antonomasia. Cartas que se echan sin sello. Hacen que las amantes parezcan cuerdas. **12.** Sabe cómo sacar partido de los gazapos. Levanten un poco de beneficencia. 13. Exclamación de ahogo. Actividad intensa para ir al oeste. El de la saliva es uno de los pocos gastos que se permite.

14. Un caso bíblico de fuerza mayor. Se ponen entre ceja y ceja.

VERTICALES 1. Comecocos de los más pequeños. Corazón que no soporta un fallo. **2.** De aire. Mejor sería no haberla hecho. Manga haciéndose el longuis. 3. Pegar con los nudillos. Parecía tonta peró se las arregló para apuntárselo. Sale en cantidad. 4. Marcan los límites del túnel. Un contradictorio espesor fino propicia las divisiones de los trabajadores. **5.** Caer de mala manera en el club. Pocas veces es sobresaliente. Desnudo, sin nada más. 6. Dad muestras de cariño en la exótica Samoa. Mal rato que nos hace pasar el libro de la ley judía. Región de Sajonia. 7. Pájaro que se cree un pez gordo. Hacia atrás y a contracorriente. **8.** Circular. No hay quien se la trague. Se corta después de soplar. 9. Necesita cara para proteger los huevos. Alivia a los priores antes de ordenarse. Línea quebrada. 10. Sufre una bipartición con absoluta entereza. El salto resultó fatal, cayó como una bomba. Atiza pero no sube. 11. Están en cruz. Como dijo Quevedo, es hielo abrasador, es fuego helado. Nos mira por encima del hombro. 12. Corre como un avestruz. Con dos unos tiene bastante. El amor abandonó a los cajeros. **13.** Hace el amor y la guerra. No poder seguirlo puede costar un triunfo. El que le da para el pelo no es raro que se lleve un corte. **14.** Rediseñar el adorno con un cierto aire renacentista. Usas la soma para mejorar la

fachada

SOLUCIONS

DOMARAS ULCERA NA APATS ASPI D M E T A R A T L L A R O P A C L L O R E D A E R I I L L U S E S U A G LUDIONS TEST A C T U A D A T T R A Ç O S **CRUCIGRAMA ANTERIOR** GOLPESBAJOS U RANGO ESCASO
 NO
 ERBOC
 SPAIN

 ORP
 MENOR
 UNAI

 LIADAS
 RANAG
 F
 AOJADO CAR O ANORMALOLANA RES ACANTO PIS E M O R E R B O C O M E S A L V A S C R A N E O S

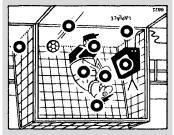
MOTS ENCREUATS ANTERIORS

PROBLEMA D'ESCACS ANTERIOR **1...\mathbb{b}**d**1**+!! **2.\overline{\Delta}**xd**1** [2.\overline{\Delta}h2 ₩hl#; 2.4 fl Eel] 2... Ee1+ **3.垫h2 罩h1**, **mate. 0-1** Twitter: @illescasmiguel YouTube: ChessFM

JEROGLÍFIC ANTERIOR

ASMÀTIC (AS / MA / TI / C)

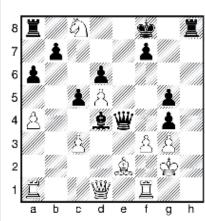
ELS 8 ERRORS

ESCACS Miguel Illescas

Núm 6736

DIFICULTAD BAJA, DE 3 A 15 MINUTOS

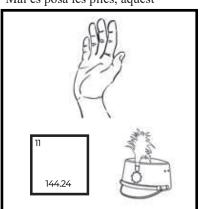
NEGRAS JUEGAN Y GANAN

Forintos - Minic (Hungría, 1971). Las negras no tienen tiempo de recuperar la pieza en c8 ya que tienen dama y alfil amenazados, mientras que el ataque directo por la columna h parece tropezar con la defensa &h1. Podría parecer que las cosas pintaban mal para el segundo jugador, pero Minic había previsto todo, y logró una victoria fulminante.

Informació proporcionada per www.ajedrez21.com

JEROGLÍFIC

Mai es posa les piles, aquest

FRED BASSET Alex Graham

SUDOKU

© 2006 Knight Features. Distribuït per Universal Press Syndicate. Tots els drets reservats

DIFÍCIL

FÀCIL 5 6 3 8 4 3 2 2 8 | 1 1 5 5 1 6 3 6 9 6 5 1

		7		8	3			4
5							1	
	8		5					
					4		2	
9								8
	1		7					
					5		9	
	9							7
1			4	3		5		

				5		7	1	
5	6		4				8	
9					8			
		2					4	
1								6
	9					3		
			2					4
	8				5		7	2
	7	3		1				

COM S'HI JUGA: Completeu el tauler (subdividit en nou quadrats) de 81 caselles (disposades en 9 fileres i 9 columnes) omplint les cel·les buides amb un número de l'1 al 9, sense repetir cap número en la mateixa filera, ni en la mateixa columna ni en cada quadrat

9

SOL		NS D	'AHI	R				
FÀC	IL							
1	4	6	2	8	7	9	5	3
7	8	9	6	5	3	4	1	2
2	5	3	4	9	1	8	6	7
4	2	7	1	6	8	3	9	5
3	6	8	9	2	5	1	7	4
9	1	5	7	3	4	2	8	6
6	7	2	8	4	9	5	3	1
8	3	4	5	1	6	7	2	9
5	9	1	3	7	2	6	4	8

4

INT	INTERMEDI									DIFÍ	CIL		
4	3	9	5	7	8	6	1	2		6	8	5	9
6	2	7	3	1	4	5	9	8		7	9	4	5
5	8	1	2	6	9	4	3	7		1	3	2	6
1	6	5	8	2	7	9	4	3		2	4	1	7
3	7	4	6	9	5	2	8	1		3	7	9	1
2	9	8	1	4	3	7	5	6		8	5	6	4
9	1	6	4	3	2	8	7	5		4	1	7	2
8	4	3	7	5	6	1	2	9		9	2	8	3
7	5	2	တ	8	1	3	6	4		5	6	3	8

INTERMEDI

Informació proporcionada per www.taikometeorologia.com

27° Barcelona

Sta. Cruz 🥖

de Tenerife

17°/22°

Partícul·les de

pol·len en descens.

Sortida 06 h 21 min

Posta 21 h 17 min

Posta 14 h 23 min

LLUNA Sortida 02 h 52 min

Nivells moderats

ELS ASTRES

Hora de demà

S0L

València

Múrcia

18°/**33**°

ASTROLOGIA

Blanca Herrero

Àries 21 de marc al 19 d'abril

Les paraules clau seran triomf, èxit i emocions molt profundes; en general, sereu capaços de conquerir qualsevol circumstància.

20 d'abril al 20 de maig L'entorn tendirà a la dispersió, la divisió i les oposicions; n'haureu de fer una certa anàlisi lògica per buscar solucions encertades.

Bessons 21 de maig al 20 de juny Podrien arribar canvis; si esteu disposat a fer-ne i a adoptar responsabilitats, us podreu acostar a la màxima perfecció.

Cranc 21 de juny al 22 de juliol Les característiques més excel·lents seran la valentia. la capacitat i l'acció; us enfrontareu a una cosa desconeguda sense pors.

Lleó 23 de juliol al 22 d'agost Compte, podríeu topar amb enganys de persones falses que s'intenten aprofitar de vosaltres; també podríeu caure en trampes.

Verge 23 d'agost al 22 de setembre Tindreu nous plans i desitjos, per això us esforçareu per aconseguir-los; mantingueu la il·lusió i la confiança, perquè serà positiu.

Balança 23 de setembre al 22 d'octubre

Tindreu poder sobre les coses mundanes gràcies a la confiança i a l'esperit de lideratge; podríeu utilitzar la convicció.

Escorpió 23 d'octubre al 21 de novembre

Potser establiu una pressió excessiva: Iluitareu per arribar a metes o per mantenir el nivell, però haureu de procurar no caure en l'egoisme.

Sagitari 22 de novembre al 21 de desembre Podríeu patir alguna petita crisi; potser feu massa atenció a detalls que en realitat no són tan importants.

Capricorn 22 de desembre al 20 de gener

Compte amb les relacions, podríeu notar que no funcionen; potser sentiu que algú pròxim no compleix amb les responsabilitats.

Aquari 21 de gener al 19 de febrer

Potser establireu inclinació per la riquesa material i, encara que sembli contradictori, haureu de ser generosos amb els altres.

Peixos 20 de febrer al 20 de març Tindreu la gran qualitat del discerniment intel·lectual; podríeu simbolitzar la vigilància i l'observació de tot el que no sigui gaire obvi.

blanca.herrero@astro.virtualmedia.es

EL TEMPS

A Coruña

Contaminació

Sense novetats.

moderada de PM10

14/06

Quart

22/06

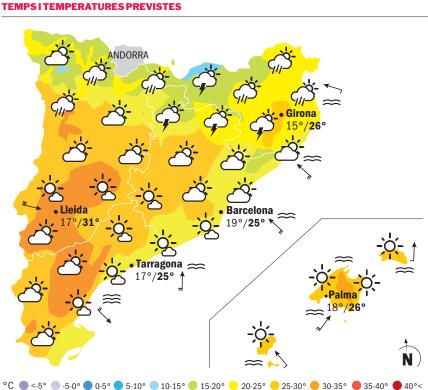
Lluna

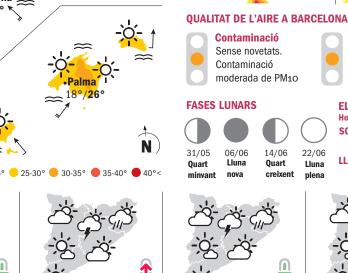
plena

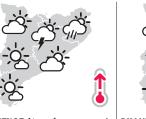
Contaminació

06/06

MÉS INFORMACIÓ A: http://eltiempo.es

DIMARTS No farà net. Cel variable i algun ruixat aïllat al

Alfred Rodríguez Picó

Tarda amb canvis

partir d'aquesta tarda s'inicia un canvi de temps important al nord de Catalunya, que s'estendrà divendres a altres comarques. Altra vegada la renovació de la massa d'aire i els canvis de temperatura, humitat i pressió atmosfèrica afectaran persones i animals de manera diferent. Punxades en antigues ferides, dolors en articulacions o cefalees són alguns dels símptomes que el sistema nerviós posa en alerta davant aquests canvis, però també anímicament podem estar més alterats, decaiguts o irritables. Estem connectats amb la naturalesa més del que ens sembla.

Catalunya. Fins a mitja tarda temps estable, núvols en augment a la meitat nord i temperatura en lleuger descens, moderat a l'interior i al Pirineu. Tempestes a la tarda al Pirineu i localment fortes a les comarques del centre i el nord de Girona. Divendres insegur a Barcelona i Girona i descens notable de temperatura.

Espanya i Europa. Amb epicentre als Alps, Alemanya, Polònia, França, el nord d'Itàlia i els països balcànics tindran uns dies tempestuosos. Descens acusat de la temperatura al Cantàbric amb nuvolositat abundant i alguns plugims. Continuarà la calor intensa al centre i al sud de la Península.

DIVENDRES Ruixats al matí a Barcelona i xàfecs de tarda a l'interior, Gran refrescada

entre Barcelona i Girona i més clarianes al terç sud. Temperat

amb xàfecs al Pirineu i l'interior. Girona, Temperatura suau Mercuri a l'alça, sense calor

nord-est. Ambient agradable

'Bardot', l'ascens a la fama de la icònica actriu i 'sex symbol'

Julia de Núñez encarna l'artista a la sèrie de Sundance TV

FRANCESC PUIG

Barcelona

L'actriu i cantant Brigitte Bardot (París, 1934), també coneguda com a BB, es va convertir als cinquanta i seixanta en una de les grans icones sexuals de la història del cinema. Ara, quatre mesos abans de fer 90 anys, fa temps que està retirada del món de l'espectacle i dels mitjans, però la seva figura ha estat recuperada en una sèrie biogràfica que s'endinsa en la seva joventut. Dels 15 als 22 anys. Des del seu primer càsting fins a l'èxit de la pel·lícula Y Dios... creó a la mujer, del 1956.

L'actriu francoargentina Julia de Núñez és l'encarregada de representar l'artista francesa a Bardot, la minisèrie de sis episodis que avui estrena el canal Sundan-

ce TV a les 22.30 h. La sèrie mostra els anys de joventut d'aquesta jove rebel que va fer servir el poder que li atorgava el seu magnetisme i bellesa per desafiar les regles de l'època i aconseguir les seves pròpies cotes de llibertat dins d'una societat eminentment masclista que la va cosificar.

"Sempre m'han trobat una semblança amb ella", ha afirmat més d'una vegada Julia de Núñez, que acaba de fer 24 anys i que va ser guardonada al Festival de Televisió de Montecarlo amb la Nimfa d'Or Internacional al talent més prometedor per aquest

De Núñez, que aquesta setmana ha promocionat la sèrie a Madrid, explica que abans de capbussar-se en el projecte "no sabia el que representava per a la seva èpocail'impacte que va tenir". En

aquest sentit, destaca la fortalesa que aquella jove va tenir per, venint d'"una educació molt estricta" i "una família molt convencional i tradicional", comportar-se com ho va fer sent capaç de "coses impensables" en aquell temps per "viure la seva pròpia vida".

"Crec que si hagués viscut en aquella època no hauria tingut el coratge de poder dir això als meus pares, has de tenir molta confiança i un caràcter molt fort", reflexiona De Núñez, que defineix Bardot com una dona avantguardista i visionària que es va enfrontar a convencions, prejudicis i discriminacions que "encara avui dia continuen sent un tema tabú".

"Totes aquestes qüestions que ella reivindicava són preguntes que ara, just ara en la nostra època, també ens fem, però amb més timidesa fins i tot", continua. I

Julia de Núñez en una imatge de la sèrie

apunta que encara que els seus actes diguessin el contrari, Bardot sempre va voler fugir de qualsevol etiqueta, fins i tot de la feminista. "El curiós és que ella no es definia així. Ella no militava, no reivindicava... però ho feia. I hi ha una diferència entre parlar i fer i

Danièle i Christopher Thompson són els creadors d'aquesta minisèrie. "No és un biopic, no

6.00

les accions són més importants,

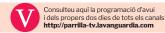
tenen un impacte més important

que les paraules".

m'agrada aquesta paraula. És un tros de vida que hem tractat", va afirmar Danièle quan va presentar la sèrie a la premsa a final de gener. La cineasta va revelar que el seu objectiu era provar de descriure "les passions que va desencadenar aquesta criatura extraordinària". I "parlar" de la França dels cinquanta: "Fins i tot en un lloc tan excepcional, no es pot escapar als lligaments, les prohibicions, els judicis de l'època, més a

GRAELLA ELABORADA PER ONEDATA. COMERCIAL@ONEDATA.ES

PROGRAMACIÓ TV

Telediario matinal.

Inclou El tiempo. (ST) La hora de La 1 (magazín d'actualitat). Presentadors: Marc Sala i

Silvia Intxaurrondo. (ST) 10.40 Mañaneros (magazín d'actualitat). (ST)

14.00 L'informatiu. Inclou El temps. (ST)

14.10 Ahora o nunca (magazín). Presentadora: Mònica López. (ST)

15.00 Telediario 1. Presenta-

15.50 L'informatiu. Inclou El

temps. (ST)

(sèrie). (ST)

17.30 La Promesa (sèrie).

l'intrús. (ST)

18.30 El cazador stars (con-

Rodríguez. (ST)

19.30 El cazador (concurs).

Vázquez. (ST)

20.30 Aquí la Tierra (divulga-

16.15 El tiempo. (ST)

dora: Alejandra Herranz.

Esports: Ana Ibáñez.

16.30 Salón de té La Moderna

L'amenaça del Gregorio

a la Pía provoca que tot

el servei intenti localitzar

curs). Presentador: Gorka

Presentador: Rodrigo

Inclou El tiempo. (ST)

14.55 Jamie Oliver: juntos de nuevo.

mouche.

14.05 Sin equipaje.

13.55 La 2 express. (ST)

15.45 Saber y ganar. (ST)

mico. (ST) 17.20 L'altaveu (magazín).

18.45 Efecte Collins express (musical).

16.30 Grans documentals (documental). Fer el

Cafè d'idees (magazín).

La aventura del saber.

10.55 Aquí hay trabajo (tre-

11.20 La 2 express (zàping).

12.20 Mañanas de cine: La

máscara de Scara-

ball). (ST)

11.45 Culturas 2.

Presentadora: Danae

18.55 El Paraíso de las Seño-

18.55 Déu n'hi do (divulgatiu). Presentadora: Shalana Rodríguez.

19.40 El Paraíso de las Señoras. (ST)

¡Cómo nos reímos!

20.35 Diario de un nómada:

ante el Ararat. (ST)

res (sèrie). La situació a El Paradís és molt greu, ja que es venen molt pocs productes a causa de les campanyes de desprestigi. (ST)

16.45 El Paradís de les Senyo-

Notícies 3/24. (ST)

Els matins (magazín

d'actualitat). Presentado-

ra: Ariadna Oltra. Magazín

d'actualitat que inclou

entrevistes, reportatges

i debats, entre altres

Presentadora: Helena

Garcia Melero, (ST)

13.50 Telenotícies comarques.

14.30 Telenotícies migdia. (ST)

15.40 Cuines (gastronòmic):

i Arnau Paris.

gran. (ST)

16.10 Com si fos ahir (sèrie).

Presentadors: Marc

Ribas, Gessamí Caramés

La Mari Carmen s'adona

perquè té un flegmó molt

que el Joel no menja

seccions. (ST)

10.30 Tot es mou (magazín).

17.30 Planta baixa (magazín d'actualitat). Presentadora: Agnès Marquès.

19.10 Atrapa'm si pots (con-

curs) 20.15 Está passant (humor).

cuatre'

Love Shopping TV Cuatro (promocional) ¡Toma salami! (zàping).

8.00 Planeta Calleja. 9.30 Alerta Cobra (sèrie) 11.30 En boca de todos

Nacho Abad. 14.00 Noticias Cuatro. Presen-

(actualitat). Presentador:

tadora: Alba Lago. (ST) 14.55 ElDesmarque Cuatro. Presentador: Manu Carreño. (ST)

15.15 El tiempo. (ST) 15.30 Todo es mentira (hu-

mor). Presentador: Risto Mejide. Col·laboradora:

18.30 Tiempo al tiempo (magazín). Presentadors: Mario Picazo i Verónica **Dulanto**

20.00 Noticias Cuatro. Presentadors: Diego Losada i Mónica Sanz. (ST)

20.40 EIDesmarque Cuatro. Presentador: Ricardo Reyes. (ST)

20.55 El tiempo. (ST) 21.05 First Dates (entreteniment). Presentador:

Carlos Sobera. (R) 21.40 First Dates (entreteniment). Presentador: Carlos Sobera.

8.10 Informativos Telecinco. Presentadores: Laila Jiménez i Arancha Morales. Inclou El tiempo. (ST)

La mirada crítica (magazín). Presentadora: Ana Terradillos

10.30 Vamos a ver (magazín d'actualitat). Presentador: Joaquín Prat. Col·laboradores: Patricia Pardo i Adriana Dorronso-

15.00 Informativos Telecinco.

15.30 ElDesmarque Telecinco.

15.50 Así es la vida (magazín).

17.00 TardeAR (magazín).

Presentadors: Sandra

Barneda i César Muñoz.

Presentadora: Ana Rosa

Quintana. Col·laboradors:

Antonio Hidalgo, Manuel

Marlasca, Laura Madrue-

ño, Miguel Ángel Nicolás,

Beatriz Archidona i Jorge

Taboada. (ST)

15.40 El tiempo.

Presentadora: Lucía

Presentadores: Isabel

Jiménez i Ángeles Blanco.

15.10 Jugones. Presentador: Josep Pedrerol.

15.30 La Sexta meteo. Presentadors: Francisco Cacho i Joanna Ivars.

Minutos musicales.

Previo Aruser@s.

Aruser@s (entreteni-

ment). Presentador:

Alfonso Arús. (ST)

11.00 Al rojo vivo (debat). Pre-

Ferreras. (ST) 14.30 La Sexta noticias 1ª

sentador: Antonio García

edición. Presentadora:

Helena Resano. (ST)

Remescar, cosmética al

instante (promocional).

15.45 Zapeando. Presentador:

Dani Mateo. (ST)

17.15 Más vale tarde (actualitat). Presentadors: Iñaki López i Cristina Pardo.

20.00 La Sexta noticias 2ª edición. Presentadors: Cristina Saavedra i Rodrigo Blázquez. (ST)

21.00 La Sexta Clave. Presentador: Joaquín Castellón.

21.20 La Sexta meteo. 21.25 La Sexta deportes.

prop del segle XIX que d'ara".

Remescar, cosmética al

instante (promocional). Las noticias de la 6.15 mañana. Inclou Deportes v El tiempo. (ST)

Espejo público (magazín). Presentadora: Susanna Griso. (ST) 13.20 Cocina abierta con

Karlos Arguiñano (gas-

tronòmic). (ST) 13.45 La ruleta de la suerte

(concurs). (ST)

15.00 Antena 3 Noticias 1. Presentadora: Sandra Golpe. (ST)

15.30 Deportes. (ST) **15.35 El tiempo.** Presentador: Roberto Brasero.

15.45 Sueños de libertad

(sèrie). (ST)

17.00 Pecado original (sèrie). El Dogan i l'Ender sopen junts. Mentrestant, la Kumru està molt afectada per haver-se distanciat del Cagatay, mentre que ell se sent culpable i només pensa en salvar el seu matrimoni. (ST)

18.00 Y ahora Sonsoles (magazín d'actualitat). 20.00 Pasapalabra (concurs).

21.00 Telediario 2. Presentado- 21.00 Diario de un nómada. ra: Marta Carazo. Esports: 21.30 Cifras y letras. (ST Arsenio Cañada. Inclou El 22.00 La matemática del

21.55 4 estrellas (sèrie). 22.50 Pel·lícula: El intercam-

bio. EUA, 2008. Dir.: Clint Eastwood. Int.: Angelina Jolie i John Malkovich. Març de 1928. Un preciós dissabte al matí, en un barri obrer de Los Angeles, Christine Collins, mare soltera, s'acomiada del Walter, el seu fill de 9 anys, per anar a la feina. Pel·lícula: Cegado por la

La noche en 24 horas.

Noticias 24 horas. (ST)

Xpress: Eugenio. (ST) **20.30 La 2 express.** (ST)

espejo. En aquest lliura-22.10 Polònia (humor).

ment. Carlos de l'Amor entrevista el duo musical Estopa, Una xerrada entre amics en què els germans rememoren. ara que estan a punt de fer 25 anys de carrera, els dies de sales buides. maquetes, feines de cambrers o el que sortís per sobreviure.

23.45 Documentos TV. El calvario de la Iglesia. (ST) Las tentaciones de Justo. (ST)

22.45 En primicia. (ST)

21.00 Telenotícies vespre. Presentador: Toni Cruanves. Esports: Maria Fernández

22.50 Alguna pregunta més? (humor). 23.30 Nervi (cultural): Magalí Datzira, Manel, Laura

Ferrés, X-Men 97. Presentadora: Andrea Gumes. El programa entrevista la cineasta Laura Ferrés, que parla de la multipremiada pel·lícula La imatge permanent. Més 324 (debat). Pre-

sentador: Xavier Graset.

Notícies 3/24. (ST) Rumba a l'estudi.

bombardeig a un camp de desplaçats a Rafah i la signatura d'un acord de seguretat entre el president Pedro Sánchez i el líder ucraïnès, Volodimir Zelenski, per al subministrament d'armament per a Ucraïna, entrre d'altres

da (magazín). The Game Show.

22.50 Horizonte (actualitat). Presentador: Iker Jiménez. Col·laboradora: Carmen Porter. El programa aborda el reconeixement de l'Estat palestí per part del Govern d'Espanya; el

temes. ElDesmarque madruga21.00 Informativos Telecinco. Presentador: Carlos Franganillo. (ST) 21.40 ElDesmarque Telecinco.

20.00 Reacción en cadena

(concurs).

21.45 El tiempo. (ST) 22.00 Supervivientes (reality

show). Presentador: Jorge Javier Vázquez. Col·laboradora: Laura Madrueño. Concurs en què personatges famosos i anònims es traslladen a una illa, on han de lluitar per la seva supervivència.

Online Show (altres). Supervivientes. Resumen diario (reality show).

Casino Gran Madrid

21.30 El intermedio (humor). Presentadors: El Gran Wyoming i Sandra Sabatés. (ST) 22.30 Pel·lícula: I Feel Good:

La historia de James Brown. R.U., EUA, 2014. Dir.: Tate Taylor. Int.: Chadwick Boseman i Craig Robinson. La música i la vida del cantant James Brown, des de la seva dura infància fins a convertir-se en una de les grans figures de la música popular estatunidenca del segle XX. (ST)

Pel·lícula: Oldboy. Pokerstars (entreteniment).

21.00 Antena 3 Noticias 2.

21.30 Deportes. (ST)

21.35 El tiempo. Presentador: Roberto Brasero. (ST)

21.45 El hormiguero 3.0 (talk show). Convidats: Hiba Abouk i Andrés Velencoso, actors. 22.45 La pasión turca (sèrie).

Emissió de dos capítols. Una nueva vida: L'Olivia emmudeix davant la policia. Els records són massa dolorosos i, per més que la seva germana intenti convèncer-la, no es veu amb cor de compartir-los. 1.15 Pel·lícula: Desprecio.

Cultura

El concert de l'any

Benvinguts al Taylorcè La nord-americana arrasa al Bernabéu amb la seva malenconia empoderada

Taylor Swift en un moment de l'actuació ahir a la nit a Madrid

ESCENARIS

JUSTO BARRANCO

Madrid

Taylorcè. Si les últimes dècades la ciència ha volgut anomenar la nostra època antropocè perquè és la mà humana la que per primera vegada dona forma al planeta, la temptació de rebatejar-la és gran: una nova força de la natura sembla disposada a canviar-ho tot. Una força que a cop de concert és capaç de canviar el signe de l'economia del seu país, els EUA, i la de les ciutats que visita. Que amb els seus temes i les seves declaracions pot decidir el color dels cabells del pròxim president dels Estats Units. I que, començant en el country, ha canviat l'univers de la música. Aquest 2024 s'ha convertit en la primera artista a guanyar el quart Grammy a l'àlbum de l'any per les nits insomnes de Midnights. És Taylor Swift, té 34 anys, mou muntanyes amb la seva barreja de malenconia, ironia i empoderament i ahir a la nit va arrasar davant d'una audiència entregada en el primer dels dos concerts que ofereix al Bernabéu.

Una audiència abillada amb quilos de lluentons, gases, faldilles curtes, samarretes de Travis Kelce, el jugador de futbol americà parella de la cantant, i, per descomptat, purpurina en quantitats industrials.

Davant d'ells un escenari gegant, amb una pantalla descomunal i una passarel·la de cent metres que penetrava entre el públic i enmig de la qual, al centre de l'estadi. va actuar en nombroses ocasions, de vegades agenollada; d'altres encimbellada per una plataforma mòbil; un xou en què de vegades va ser superheroïna; de vegades tota una princesa, com a Enchanted; d'altres un escurçó; d'altres una deessa del bosc, com als temes d'Evermore, o una cheerleader al comandament de tot amb un pal de golf lluminós en mà.

I es va viure una nit única d'energia, malenconia empoderada i comunió empesa per Swift, amb un xou cuidat al mil·límetre, capaç del més explosiu i el més íntim gràcies als llums, els braçalets amb leds de colors que es van lliurar al públic que van crear ambients màgics a l'estadi, tota una catedral, els vídeos, els tempos i les sorpreses, des de desfilades amb tambors fins a llits d'hospital. Taylor convertida en marioneta i estrella del music hall, plomes incloses, Taylor a la salvatge caseta del bosc que emergeix de terra per als temes de l'àlbum Folklore, Taylor amb la guitarra cantant tota sola I can fix him (No, really I can), Taylor al piano per a Snow on the beach, llançant-se en planxa a terra i apareixent nedant als leds del terra de la passarel·la.

Van ser tres hores llargues amb més d'una quarantena de cançons per recórrer els seus propis temps geològics. És The Eras Tour i Swift avança no sempre cronològicament d'àlbum en àlbum, de vida en vida, d'estil en estil, sempre amb el teló de fons de les seves històries d'amor i desamor, despit i

Temes que poden començar en la més lànguida malenconia i després explotar. Temes en clau. Ironia - "Sembles el meu pròxim error", canta a Blank space- i temes en què posa la cara davant els que la critiquen, com l'explosiu Shake it off. I, en la recent, Karma, amb la

Swift va demostrar amb espectacle i entrega per què ha sabut posar lletra a una generació

que va acabar, va dir "pregunta'm per què molts desapareixen i jo continuo aquí".

Però per engegar, una enèrgica Swift, amb un bodi de brillants amb què oscil·la entre la superheroïna i el cabaret, va triar un àlbum combatiu, Lover, del 2019, una carta d'amor a l'amor i molt més: va començar amb un Miss Americana & the Heartbreak Prince, metàfora sobre la situació política als EUA, i el van seguir temes sobre el masclisme, com The man, o un himne contra l'homofòbia, com You need to calm down. Temes com Champagne problems es van acabar amb el públic aplaudint durant minuts.

Després de *Lover* va passar per Fearless, l'àlbum que va llançar amb 18 anys amb temes com Love story o You belong with me. De l'àlbum Red, va cantar We are never ever getting back together. També van emocionar els deu minuts d'All too well. I, per descomptat, va arribar Reputation: la seva resposta a tants atacs, estadi embogit amb Look what you made me do. No van faltar ... Ready for it? o Delicate abans de passar als temes dels àlbums bessons, llançats durant la covid, Folklore i Evermore, i els temes de 1989, l'àlbum del 2014 amb què va saltar del country al pop. Finalment, The tortured poets department, l'àlbum llançat aquest mateix any amb temes com I can do it with a broken heart, i va acabar amb Midnights, amb la poderosa *Anti-Hero* i amb la rematada de Karma davant d'un públic felic a qui ha mostrat no només que ha sabut posar la lletra a una generació, sinó que és un espectacle total.

Tots els concerts del Bernabéu, denunciats

■ La polèmica pel soroll causat als veïns pels concerts que se celebren al nou Bernabéu va viure ahir un nou episodi. Sorprenent. El delegat de Medi Ambient de l'Ajuntament de Madrid, Borja Carabante, va confirmar que tots els concerts celebrats fins ara a l'estadi reformat han acabat amb butlletins de denúncia per als promotors per haver incomplert els nivells de soroll esta-

blerts a la normativa i que, una vegada s'acabi la part administrativa, "s'imposarà la sanció que corres-

"Hi haurà sanció per a tots els concerts que s'han cele-brat fins ara" a l'estadi del Reial Madrid, va afegir, i va explicar que les denúncies són per als promotors dels concerts, perquè són els que sol·liciten l'"autorització" per a l'esdeveniment. Tanmateix, va assenyalar

lloga o cedeix l'estadi per a aquests concerts, no es pot mantenir "aliè" a aquesta realitat. "Hem comunicat al club que ha de prendre mesures per millorar la insonorització i, per això, el Reial Madrid ha anunciat avui que col·locarà elements que permetin fer de barrera acústica". Potser la pròxima denúncia serà per a **Taylor Swift.**

que el Reial Madrid, quan

Els Javis canvien la història del Primavera Sound amb el friquisme de Stella Maris previ al concert dels francesos

I amb Phoenix, la nit recupera el seu esperit

ESCENARIS

MARICEL CHAVARRÍA

Amb un memorable triomf del friquisme com a punt de partida d'aquesta edició, el Primavera Sound va capgirar ahir dècades de festival. La boja i excel·lent producció dels Javis i els seus Stella Maris, el grup religiós de música electrònica que surt de la seva sèrie La Mesías, va connectar amb una voluminosa audiència que assitia en massa al primer dia (de franc) del festival i participava, eufòrica, del gegantí mem que els havien preparat els guanyadors d'un Goya, abans que la nit donés pas a un dels més apreciats grups de pop, els lluminosos Phoenix. Amb ells el Primavera recuperaria el seu esperit. El que li és natural.

"Estimat creient, estimat seguidor, gaudeix d'aquest espectacle", deia una veu tètrica abans de començar el xou de la prole religiosa de "nenes *pijas* tretes d'un hospici d'Osca". Enormes cartells indicaven on comprar discos i samarretes mentre en escena apareixien les filles de la llum, les de Montserrat Baró, el personatge a qui Déu anuncia que les ha de posar a cantar i ballar "per salvar el món".

Dos pilars de castellers s'eleven a cada extrem de l'escenari mentre sona *El Virolai* en versió sintonia d'ascensor i es parla de netejar la societat corrupta. Un missatge que, d'acord amb els comentaris d'un taxista que aquests dies no es cansarà de fer viatges al Fòrum, pot resultar equivoc. "Estic molt orgullós que un grup de religioses pugui actuar en un festival com aquest i s'obri pas entre això del reggaeton. Les he sentides per la ràdio i

ÀLEX GARC

Thomas Mars, cantant de Phoenix, aixecant el públic durant el dia de franc del Primavera Sound

ELS 'MUST' DE LA JORNADA D'AVUI

Pulp (Santander). En l'enèsim renaixement i amb un Jarvis Cocker en forma.

Mujeres (Estrella Damm), sorprenent àlbum de tons naïfs.

Maria Hein (Pull&Bear), en *Tot allò que no sap ningú* la mallorquina posa electrònica al folk.

Lambchop (Auditori Rockdelux), el projecte artístic de Kurt Wagner, ara amb "an intimate piano performance".

Vampire Weekend (Damm), pop sense prejudicis.

Justice (Estrella Damm), electro altament decibèlic.

Deftones (Amazone Music).

Beth Gibbons (Cupra). La veu de Portishead.

Amaarae (Amazon Music).

Alizz, de dj a Red Sound Studio by Etnia Barcelona.

el que diuen és molt necessari", deia, convençut, el creient sense nord.

La ficció superava a l'escenari Amazon Music la ficció: acoblament d'imatges, subtítols, música i veus gravades... Després de sonar cançons ja conegudes de les Stella Maris com ara La casa huele a gloria, el duo Hidrogenesse, autor de les músiques, es disfressava de detectiu i, amb una lupa, anava buscant Jesucrist. Com una presència essencial i molt d'acord amb l'esperit transgressor de l'obra, va aparèixer Albert Pla, de vint-i-un botó de groc i cantant dues cançons Las flores de mi jardín i Experiencia religiosa. Però l'apoteosi va arribar quan Carmen Machi va aparèixer com a cadàver des del fons de la pista. De sobte es va reincorporar i va clamar: "Montserrat Baró ha ressuscitat". Tot en poc més de mitja hora.

La nit queia al Fòrum quan van irrompre els Phoenix convertint aquell mateix escenari en un altre món de fantasia. El pop addictiu i il·lusionant dels de Versalles tenia lloc incrustat en espais del palau de Maria Antonieta: el saló

Albert Pla i Carmen Machi participen del mem religiós en què s'eleven castellers mentre sona 'El Virolai'

dels miralls, l'òpera, els jardins... aquests on Sofia Coppola, parella del vocalista Thomas Mars, recollia a la seva famosa pel·lícula del 2006 que combinava aspecte barroc amb banda sonora pop.

Carismàtic, elegant i de veu afilada, Mars i la seva banda van començar amb la històrica i enganxosa Lisztomania, per desgranar després temes del seu recent Alpha Zulu, un disc que arribava després de sis anys de silenci, i altres èxits del passat que els han fet grans. "El Primavera Sound és el nostre festival preferit", deia Mars al públic. I també en entrevista amb aquest diari. "Jo no aniria a molts festivals, però a aquest sí, té alguna cosa extra". "Barcelona és icònica – afegia – . Em sembla bé que no funcionés l'intent de portar el Primavera Sound a Madrid. És com Messi a París: està bé que no sortís bé. Les coses no estan per funcionar així: és amb la identitat de la ciutat que funcionen".

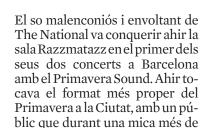
La banda d'Ohio conquereix Razzmatazz en el primer dels seus dos concerts a Barcelona

The National, elegància i potència indie

ESCENARIS

JOEL ALBARRÁN

Barcelona

dues hores va corejar com a him-

nes els principals hits de la banda.

Demà repetiran, però en aquesta ocasió a l'escenari Santander del festival.

Amb el cantant Matt Berninger, els germans Dessner a les guitarres i els germans Devendorf al baix i la bateria, el grup va inundar ahir el Razzmatazz de la potent i majestuosa atmosfera que ha convertit la banda en estendard de la música indie. L'actuació va començar al so d'un Sea of love que va connectar immediatament amb el públic. Poc després va arribar el també clàssic Don't swallow the cap i l'himne Bloodbuzz Ohio, que va portar el con-

Berninger amb els germans Dessner al concert

cert a un dels seus moments àlgids, amb tota la sala saltant i afegint-se al cor format pel grup. Després de passar per la melòdica *I need my girl*, el cantant va recordar el seu llunyà primer concert a Barcelona abans d'esgargamellar-se en una cosa propera a una

fúria punk amb el tema *Abel*, del 2005. Un Berninger que en nombroses ocasions va baixar de l'escenari per cantar amb el públic es cargolava a continuació al terra per entonar *Alien*, reflex del lament amb què The National ha aconseguit connectar amb un

gran públic, fins al punt de fer col·laboracions amb una Taylor Swift que ha comptat amb el guitarrista Aaron Dessner per produir i escriure un bon nombre de les cançons del seu últim àlbum. Malgrat les diferents edats, un estret fil de neguit generacional unia ahir les parròquies del Razzmatazz i del Bernabéu, on actuava la nova reina del pop.

A Barcelona, el concert encarava el seu clímax amb temes dels seus discos més venerats, com ara England, Graceless (amb el públic ballant i saltant) o Fake empire. Als bisos el públic va vibrar amb cançons mítiques de la banda, com un Terrible love que va fer retrunyir la sala i un About today que va començar enmig d'un silenci travessat només per una guitarra acústica i l'ara suau veu de Berninger. El comiat va arribar amb el cantant girant el micro cap al públic perquè entonés durant diversos minuts un Vanderlyle crybaby geeks que resumia l'esperit de la nit.

Primavera Sound 2024

L'Ajuntament limita l'horari dels comerços i es multipliquen les accions de neteja i control de decibels

El barri que veu passar un festival

CAMILA BERALDI

Barcelona

ls primers acords de *Xin xin i bye bye*, de la mallorquina Maria Jaume, van començar a sonar a les cinc de la tarda d'ahir al parc del Fòrum i així es va donar per començada el primer dia de concerts al recinte que acull una vegada més l'edició del Primavera Sound a Barcelona. A aquella hora els voltants encara estaven desafectats. Va ser a partir de les sis quan les terrasses de la Diagonal i la rambla de Prim es van començar a omplir i a les taules s'hi amuntegaven més ampolles de cervesa que de no pas persones. "Ha arribat l'època, per als que vivim aquí és una cosa habitual", explica Isabel, veïna del barri des de fa quaranta anys. "L'any passat el Primavera Sound el van organitzar molt bé, aquest any veig menys tanques i això m'amoïna".

La temporada més esperada per als aficionats de la música és també la més temuda per molts dels veïns que cada any es queixen pels sorolls, la brutícia i la quantitat de gent que dificulta el trànsit a la zona durant els dies del festival.

"Nosaltres estem en contacte constant amb les associacions de veïns d'aquí del barri perquè som veïns també, les nostres oficines són davant del Fòrum", explica Marta Pallarès, responsable de premsa del festival. "El

Una terrassa pròxima al festival dimecres a mitja tarda

nostre interès és que el barri també se senti estimat i escoltat per la nostra part".

Aquest any, igual com durant l'edició anterior, l'Ajuntament ha limitat l'horari dels comerços a l'entorn del Fòrum els dies del festival. Els supermercats de 24 hores tanquen al públic des de les deu de la nit fins a les vuit del matí. Els bars i restaurants funcionen fins a les onze. "La temporada del Primavera Sound per a nosaltres és molt bona", explica una de les caixeres d'un supermercat de la rambla de Prim, sense deixar d'atendre els clients que fan cua per pagar. La seva companya fa una foto amb el seu mòbil de la quantitat de gent dins el local per enviar-la als seus amics. "I avui és només el primer

A les reunions que l'organització ha dut a terme amb les institucions, les demandes principals s'han donat en tres nivells: contaminació acústica, neteja i desallotjament. "Treballem amb l'Ajuntament i TMB perquè aquest any per primera vegada el Tram funcioni ininterrompudament tota la nit, a més, s'amplien els horaris del metro i tenim autobusos que transporten el públic directament a la plaça Catalunya", explica Pallarès. Al festival hi ha persones encarregades específicament de monitorar els volums dels escenaris, "perquè no superin mai els decibels legals establerts", i un equip de seguretatinetejas'encarregade mantenir la zona en condicions. "No

Més de 200 artistes actuaran als 15 escenaris del Fòrum fins a la matinada de diumenge

netegen només el Fòrum o els carrers de davant, als adjacents també hi ha equips de neteja".

El president de l'associació veïnal Stop Concerts i vocal de la Xarxa Veïnal Contra el Soroll, Enric Navarro, explica que "s'ha fet un petit pas", però no creu que n'hi hagi prou. "Havíem demanat que hi hagués menys escenaris i aquest any n'han afegit tres més". El "nivell de permissivitat de Barcelona", segons Navarro, és massa alt en comparació a les restriccions s'imposen en altres països. "És inadmissible que el festival s'acabi avui a les onze de la nit i la resta dels dies a les sis de la matinada".

EL SENTIMENT DE DUES BANDES NACIONALS

MUJERES

"Som els Shellac nacionals del Primavera"

■ Ja han passat 17 anys des que els llavors jovenets de la banda catalana Mujeres van decidir batejar-se així i llançar-se a explorar sonoritats vintage del rock'n'roll. En el seu grup d'amics hi havia algú amb poca facilitat per lligar a qui anomenaven Mujeres. "D'allà va sortir el nom", explica Pol Rodellar, el baixista de l'ara trio que va començar com a quartet. Faltava per arribar l'onada woke i l'exaltació trans, de manera que ara es debaten entre canviar el nom o suportar algunes crítiques. "Al final el nostre és un projecte artístic, i això era un gir de l'absurd que s'entenia en la nostra generació, potser ara no és així". El Primavera Sound els cuida, "ja hem tocat una dotzena de vegades, som com els Shellac nacionals. En els inicis vam experimentar un hype i el Primavera ens va cridar, i any rere any ho han continuat fent. Ens proposen idees rares, com ara irrompre disfressats dels Beatles en la sessió d'un dj. I a nosaltres ens semblava molt bé. Un altre any ens van demanar de tocar de matinada versions dels Psycho... Hi ha una relació molt fluida.

Mujeres actuen avui a les 17.30 h

Aquest any és el primer que actuem tan d'hora, a les 17.30 h., sempre estàvem en franges tardanes". Ara tenen disc nou, Desde flores y entrañas, 17 temes que han gravat amb temps, amb el qual s'han llancat a mostrar una part diferent de la banda: més simples, de sintes rònecs, més sensibles, emocionals. "Els havíem pensat com a cares B de formats singles, però ens van animar a fer un doble LP"./M. Chavarría

LISABÖ

"Encara anem amb la furgoneta carregada"

■ Jabi Manterola, guitarra i veu de Lisabö, la banda basca de rock que es manté ferma en temps canviants, constata que són dels pocs que continuen arribant als festivals amb la furgoneta ben carregada. "Ens diuen que les furgos van arribant més i més buides, no és el nostre cas". Mentre el digital s'imposa als escenaris i els instruments caben en un xip, ells militen en l'essències posthardcore i no se senten descavalcats. "Es fruit d'una elecció, no és que ens hagi agafat amb el pas canviat i no ens hàgim assabentat del que està passant. Al final, no estar tan exposat també té el seu contrapès, treballes amb tranquil·litat", assegura. Els avalen més de dues dècades d'insubornable so que penetra amb intensitat sota la pell. Aquella ètica de la música independent es tradueix en una fidelitat per part del Primavera Sound, que els torna a convidar. "Per nosaltres no és el mateix aquest festival que d'altres, hi ha un pòsit en el Primavera

Sound, ens agrada tornar". I torna-

Lisabö actuen dissabte a les 18.50 h

ran amb l'àlbum del 2023 que completava la frase del celebrat disc del 2018, Eta edertasunaren lorratzetan biluztu ginen (Rere el rastre de la bellesa ens vam despullar). La pandèmia va endarrerir la continuïtat d'aquest treball, però aquí tenim aquest Lorategi izoztuan hezur huts bilakatu arte (Fins que em converteixi en un simple os al jardí glaçat). / M. Chavarría

Els historiadors de l'art Álvaro Pascual, Judith Urbano i Michel Schulman al costat del Degas

El Degas aparegut es va comprar a Todocolección per 926 euros

El quadre va ser adquirit per un col·leccionista barceloní

TERESA SESÉ

Les plàcides aigües del mercat de l'art a Espanya es van agitar el 2021 fins a extrems insospitats quan es va descobrir que un quadre atribuït al cercle del pintor Ribera que es vendria en subhasta a Madrid a un preu de sortida de 1.500 euros en realitat havia sortit del pinzell de Caravaggio. Després de ser declarat inexportable, un mecenes anglès en va pagar més de 30 milions d'euros. Aquella mateixa època, desembre del 2021, sense despertar l'atenció dels especialistes, la plataforma Todocolección treia a subhasta el que es creia que era llavors un fals pastel de Degas, ara batejat Elogi del maquillatge, que va ser adquirit per un col·leccionista barceloní per 926 euros. La història es repeteix: després de l'estudi i autenticació, l'estimació del valor al mercat actual podria ascendir a entre set i vuit milions d'euros, segons fonts pròximes a l'afortunat comprador. D'altres eleven la xifra fins a dotze milions.

La notícia que el Degas redescobert a Barcelona va ser malvenut a Todocolección en una licitació el preu de sortida de la qual era d'un

euro va ser revelada per *El Punt Avui* i ha estat confirmada per *La* Vanguardia, que el dia 26 avançava des d'aquestes mateixes pàgines el redescobriment del quadre. Dimarts va ser presentat en societat a l'Ateneo de Madrid per l'expert i autor del catàleg raonat en línia del pintor impressionista Michel Schulman. L'equip encarregat de la investigació, de què també van formar part la historiadora de l'art Judith Urbano, de-

'Elogi del maquillatge' pertanyia des del 1940 a la família de l'industrial tèxtil Joan Llonch i Salas

gana de la facultat d'Humanitats de la UIC, Álvaro Pascual, de la Universitat de Valladolid, i el consultor Juan Arjona, van explicar l'agitada biografia del Degas. Tot i això, van obviar aquest últim capítol.

Elogi del maquillatge va ser adquirit el 1887 directament al pintor (3.000 francs) pel també artista i escriptor Julián Bastinos, que després es va desplaçar amb ell al Caire. Després de la seva mort a Egipte, va ser repatriat a Barcelona pel seu germà, Antonio J. Bastinos, i va penjar al palauet familiar dels Jardinets del passeig de Gràcia, juntament amb un altre Degas, dos Goyas, quadres de Nonell o Fortuny..., fins que la Generalitat republicana el va confiscar per salvaguardar-lo. Va ser dipositat al monestir de Pedralbes i després el van exposar a l'edifici de la Caixa de Pensions de Montjuïc, des d'on el Servei de Defensa del Patrimoni Artístic Nacional (SDPAN) va gestionar les devolucions. Al revers es pot veure una etiqueta amb la llegenda "Recuperat de l'enemic", amb data de l'endemà de l'entrada de les tropes de Franco a Barce-

Mort Antonio J. Bastinos, la seva vídua va demanar a un veí, Francisco Mario Ricart, que el recuperés i li va donar poders perquè en gestionés la venda, materialitzada el 1940 a l'industrial tèxtil Joan Llonch i Salas, mecenes i col·leccionista, que va presidir el Banc de Sabadell i en va pagar 3.000 pessetes. El 2021, els hereus, segurament dubtant de l'autenticitat, el van subhastar a Todocolección. Preu de sortida: 1 euro.

La llibreria Tòmiris de Barcelona celebrarà dissabte l'obra d'Auster

LARA GÓMEZ RUIZ

Amor a primera vista. Seria una bona manera de descriure l'idil·li que van mantenir Paul Auster i Barcelona i que encara avui, malgrat la seva mort el 30 d'abril, encara és ben viu. Tant és així que la llibreria Tòmiris, situada als voltants de la Sagrada Família, li vol retre homenatge dissabte a les 12 hores amb una trobada entre escriptors, periodistes i traductors, entre els quals no faltaran Anna Caballé, David Castillo, Sònia Hernández, Carlos Zanón, Sergio Vila-Sanjuán o Marta Rebón.

"La idea és que cadascun dels convidats, i si volgués algú del públic, pugui dir alguna cosa so-

bre Auster. Pot anar des de l'experiència lectora i sensacions fins a, qui s'animi, llegir algun fragment de les seves obres. És lliure i informal. No volem un públic assegut davant d'un escenari, sinó quelcom més espontani, que permeti celebrar-ho de manera festiva. Per això, proposem als lectors un vermut al pati de llibreria", avança Elena González, que, juntament amb el seu company David Salvador, lidera aquesta iniciativa, a què també s'ha afegit La Vanguardia.

Els assistents podran, a més, gaudir d'una petita exposició amb aquarel·les i il·lustracions relacionades

amb el món Auster, a càrrec d'artistes com ara Jordi Vilella, Kap o Daniel Esteve, entre d'al-

Fa mesos que aquesta cita literària es gesta. "No havíem dedicat mai res així a cap autor. Va sorgir d'una manera natural i tenia tot el sentit del món, per la seva relació amb la capital catalana", assenyala González. Aquí hi ha les editorials que van publicar la major part de la seva obra a Hispanoamèrica: Anagrama, primer, i, després, Seix Barral. I a la ciutat també sempre s'hi va sentir el furor quan

l'autor de Leviatan venia de promoció dels seus llibres o per acompanyar la seva dona, la també escriptora Siri Hustvedt. El matrimoni es va arribar a allotjar uns dies, fa 21 anys, en un dels pisos de la Casa de les Lletres, al costat de Correos.

Estracta, doncs, d'un autor especialment llegit aquí, més fins i tot que als Estats Units, a excepció de Nova York, de manera que no és estrany que sorgeixin trobades com la de dissabte, o la que fa unes setmanes va organitzar Grup 62, encarregat de difondre gran part de la seva obra en català. Per tota aquesta atracció i per l'originalitat de les trames, li van atorgar el 2006 el premi Princesa d'Astúries de les Lletres. "Les seves històries aconsegueixen unir la millor de

L'escriptor Paul Auster

les tradicions nord-americana i europea", va especificar el jurat.

Quan li van lliurar el guardó, l'escriptor va reconèixer que "no sé per què em dedico a això. Si ho sabés, probablement no tindria la necessitat de dedicar-m'hi. És una estranya manera de passar la vida: tancat en una habitació amb la ploma a la mà, esforçant-se per omplir unes quartilles de paraules per donar vida al que no existeix, excepte en la imaginació. I per què algú s'obstinava a fer una cosa així? Perquè no pot fer res més".●

imarts es va publicar a *La* Vanguardia l'article firmat pels artistes plàstics Marta Ricart Masip i Josep Minguell Cardenyes sota el títol "El mural de Joan Miró no vola". Denunciaven i s'oposaven que Aena traslladi el seu mural gegantí de la terminal 2 de l'aeroport de Barcelona a la terminal 1. Fonamentaven la posició en el fet que es dona per suposada la conformitat de Miró d'acord amb aquestes anotacions de l'artista el 1971: "El meu propòsit per a Barcelona, com a donació meva: A-Aeroport. La ben-

vinguda a la gent que arribi per l'aire". Doncs bé, sapigueu que aquest manuscrit me'l va fer a mans per ser publi-

Aquesta era la voluntat de Miró

Lluís Permanyer

text a la seva fundació.

Els dos artistes plàstics silencien o ignoren que en aquell reportatge jo recollia el que Miró em va confiar tot seguit i que passo a transcriure: "Aquest mural -i també el d'Osaka- ha estat pensat de manera que pot ser desmuntat amb facilitat i traslladat a un altre lloc, de manera que es preveu la possible eventualitat que en un futur les necessitats de creixement obliguessin el trasllat de l'aeroport de Barcelona a una altra zona més adequada".

Per si no n'hi hagués prou, el propòsit confessat de Miró el vaig comentar una altra vegada al meu article del 9 de març

cat al meu reportatge de La Vanguardia del 2024, a propòsit del desig manifesdel 21 de març del 1971. He donat aquest tat per Aena de traslladar el mural, i vaig passar a recordar en aquests termes el que aquell 1971 Miró ja m'havia relatat amb fermesa sobre la seva iniciativa: "Li havia plantejat a Gardy Artigas, fill del ceramista i ja el seu principal col·laborador, la conveniència de fer servir una tècnica que permetés desmuntar amb facilitat el mural i sense fer malbé cap peça. Motiu? L'exigència d'un trasllat o defensar-lo davant l'eventual agressió de la proximitat insuportable d'una escultura, com, per exemple, aquella quixotesca ja instal·lada en la proximitat".

Oueda, doncs, molt clara no només la previsió, sinó sobretot la voluntat de Joan Miró. Ha de ser respectada.

'Ànima', un musical en català de gran format, obrirà la temporada del TNC

Belbel i Cambray estrenen 'Hamlet.02', desconstrucció de l'obra de Shakespeare

MAGÍ CAMPS

Barcelona

El TNC ha decidit fer un pas endavant en la polèmica sobre la llengua dels grans musicals. Per això, lluint múscul, inaugurarà la temporada 2024-2025 amb Ànima, un musical de gran format en català, el 26 de setembre a la Sala Gran. La joventut de l'elenc i de l'equip artístic, amb Oriol Burés, Blanca Bardagil, Víctor G. Casademunt i Gara Roda, és també una declaració d'intencions. Així ho va explicar ahir la directora del Teatre Nacional de Catalunya (TNC), Carme Portaceli, en la presentació de la temporada 24-25.

La idea que definirà aquesta temporada són "els marges", va anunciar. "Marginal és el que queda fora del model que està considerat desitjable. Què s'ha de programar per estar connectada al món?", es pregunta Portaceli. "Les persones que per sobreviure s'han hagut de posar al

marge d'una ratlla social sempre són interessants".

A dreta llei, la temporada engegarà al Taller de Pintura uns dies abans, el 18 de setembre, amb l'estrena del monòleg Hamlet.02, de Sergi Belbel, amb Enric Cambray a l'escenari. Aquesta desconstrucció del segon acte de Hamlet es podrà veure recuperant també el primer acte un parell de dies. L'Any Guimerà es tancarà a la Sala Gran amb L'aranya, una obra poc coneguda i que farà gira. Jordi Prat i Coll, dramaturg i director, apunta que l'obra "parla de la infertilitat", perquè "Guimerà era homosexual, com després va fer Lorca amb Yerma".

D'entre els 39 espectacles, finalment Angélica Liddell recalarà a Barcelona amb el muntatge que va estrenar el 2023 a Temporada Alta: la macroproducció de cinc hores Vudú (3318) Blixen. I Michael Cunningham presentarà la producció The hours. Portaceli i Anna Maria Ricart Codina han escollit la

Foto de família dels artistes que participaran en la temporada 2024-2025 del TNC

TRES PRODUCCIONS

'El dia de la marmota' i 'Mar i cel', a la tardor

A la tardor arribaran tres grans musicals en català, gràcies a la determinació del Departament de Cultura. A més d'Ànima al TNC, Àngel Llàcer i Manu Guix estrenaran *El dia de la* marmota, i Dagoll Dagom posarà el seu punt final amb Mar i cel.

reivindicativa i sempre enlluernador Anna Karènina, de Lev Tolstoi, amb Ariadna Gil; i Oriol Pla Solina aquesta vegada estarà sol a l'escenari amb Gola, creada amb Pau Matas Nogué, amb el plaer de tot el que implica el pecat de gola com a centre d'aten-

Altres peces que es presentaran són Vosaltres les bruixes, de Jan Vilanova; Breve historia del ferrocarril español, de Joan Yago; Massa brillant, d'Oriol Puig Grau; Marie, la roja, de Rosa Maria Arquimbau; La tercera fuga, de Victoria Szpunberg, i Hannibal, de Michael De Cock i Júnior Mthombeni.

La companyia Roberto G.

Alonso presentarà Loneliness; María Velasco dirigirà Primera sangre; Sol Picó portarà un espectacle per a tots els públics, Macarron power; Humanhood recupera Infinite, que es va veure durant la pandèmia al Mercat de les Flors, i Lorena Noguera, Karolin Stächele i Lea Ved presentaran Choreolab interna-

La temporada es completarà amb altres cicles, com Barcelona calling Palestina i 365 dones l'any. Aquest any no hi ha col·laboracions amb els teatres de Palma i València, "per la frenada que van suposar els canvis de governs, però seguim tenint converses", va assegurar Portaceli.

LAVANGUARDIA GOURMET

Som de Cava

Selecció especial de sis ampolles

🕎 gourmetlavanguardia.com

935 500 105

DO Cava

DO Cava

RIMARTS

10% parellada i 20% chardonnay

Gala Brut Nature Reserva DO Cava 50% xarel·lo i 50% chardonnay VALLFORMOSA

a iaia Rosinda organitzava una decoració de Nadal que m'agradava molt. Decorava tota la casa amb vellut vermell: tenia unes tovalles especials i una funda del sofà, vermella amb ribets daurats, que només posava per les festes. L'arbre de Nadal, amb les boles de vidre i unes bombetes que semblaven glaçades, i l'estrella al capdamunt. A sobre les bústies, la portera instal·lava tot de capses embolicades amb papers brillants de colors, amb uns grans llaços, com si fossin regals. El veí de sota, que vivia sol, decorava la porta d'entrada perquè tothom que passava per l'escala veiés que estava content. Hi posava unes cintes de paper platejat, estarrufades, llums que resseguien les motllures, que s'encenien i s'apagaven: les tenia engegades de dia i de nit. La meva iaia va inventar el fast déco, aquest que vostè diu. La customització? Si, també, perquè va entendre que no és el mateix el dia 24 de desembre que el 28 o que el 3 de gener. Tenia uns basics,

Una víctima del 'fast déco'

Julià Guillamon

que anava adaptant amb altres peces.

Després va venir el Halloween, amb les teranyines, les carabasses i els esquelets. Això em va fer veure que era una bestiesa tenir la casa parada sempre igual. Cada dia som persones diferents! Plou: no pots tenir els mateixos llençols i cobrellits que si fa sol. Porto un vestit carbassa. No queda bé amb unes estovalles de quadres blancs i vermells! Cal tenir unes estovalles que facin joc amb el vestit. Ara tinc tants vestits que necessito un bon fons d'armari d'estovalles individuals. La casa de la primavera té color de colònia fresca, amb uns marcs de fusta blanca moníssims, cadires pintades com si s'haguessin despintat de tant fer-les servir. La de tardor té colors torrats, d'aquests colors nous que han sortit, tan elegants: el Moniato Quatum i el Dubai Moniato. I la casa d'hivern juga amb blaus foscos i grisos. Hi he incorporat un petit skype room perquè l'hivern cansa i cal trobar la manera de sortir-ne. L'estiu passat vaig fer servir un estil destroyed, amb uns marcs i uns aplics que semblaven trets del contenidor però que he comprat al supermercat, que ara té una secció de decoració que es veu senzilla però que és de disseny. Aquest any estic pensant en una decoració marinera, com si la casa fos un apartament llogat a la platja, però amb un toc hygge. Si

han de venir amics a sopar m'invento jocs de buscar el tresor, que creen bon rotllo, ajuden a descobrir la casa i admirar-ne els detallets. Ho vaig copiar d'un amic que treballa en una oficina d'aquestes gamificades, que promouen enfrontaments amistosos per estimular la competència. Abans només competí-

Aquests colors nous que han sortit, tan elegants: el Moniato Quatum i el Dubai Moniato

em per veure qui bevia més gintònics o qui tirava millor la canya. Ara tot té un propòsit constructiu.

S'ha acabat la dictadura dels dissenyadors i ara cadascú és el seu propi trendsetter. És un moment de llibertat. Que contenta que estaria la iaia Ro-

"A Cormac McCarthy li vaig dir: Jo sé dibuixar les paraules"

Manu Larcenet

Autor de còmics. Adapta 'La carretera'

ENTREVISTA

JORDI CANYISSÀ

Què el va moure a adaptar La carretera?

El primer que em va atreure de la novel·la va ser que diu que tot està cobert de cendra. Trencat, humit, ple de cendres i de pols. Jo ja havia dibuixat la humitat, la sequera... però no la cendra. De manera que en primer lloc em va atreure aquella imatge. Perquè al principi sempre hi ha el desig del dibuixant que et mou a fer alguna cosa. I després hi ha el treball d'adaptar-ho tot, en el qual vaig dedicar un temps enorme.

Va treballar durant un any i mig, onze hores al dia, set dies a la setmana, sense vacances.

Quan deixes una història, quan pares i te n'apartes, després necessites temps per tornar a entrar i posar-te en situació de continuar. Per això el millor és no sortir de la història, no parar.

Va haver de convèncer McCarthy perquè el deixés adaptar la seva novel·la...

Ja havia dibuixat algunes pàgines i l'editor les hi va enviar, a través del seu agent, per buscar la seva aprovació. Jo li vaig afegir una carta de motivació, com aquestes que escriu algú que vol aconseguir un lloc de treball i explica per què es considera el més adequat. Després vaig des-

JEAN-BAPTISTE QUENTIN / EFE

L'historietista francès Manu Larcenet

cobrir que li havien presentat dos projectes d'adaptació més en còmic... El meu va ser l'únic que va continuar endavant.

Què li va explicar a la carta? Li vaig dir que jo no sabia escriure, però que amb tres dècades de carrera professional havia arribat un moment en què sabia dibuixar les paraules. I que allò que ell va escriure amb paraules jo podia mostrar-ho bé ara a través del dibuix.

Cal llegir la imatge per entendre el còmic.

Al llibre hi ha tan poc text que calia fer una mena de dibuix que obligués el lector a aturar-s'hi. Per això vaig complicar el dibuix fins al límit del que és llegible, perquè el lector no tingués la temptació de passar ràpidament les pàgines. Aquesta va ser la meva primera preocupació. Que llegís les imatges, sí. Que estigués un temps contemplant

Oportunitat Inversors!

LOT DE 5 PISOS

T. 673 26 09 02 / 93 566 40 02

LOCAL EN LLOGUER-TERRASSA

Llogats

amb contractes

indefinits,

gran potencial.

EN VENDA

AL RAVAL

· Preu:

412.000€

· Rendibilitat

actual: 3%

aquelles vinyetes com si hi hagués molt de text.

Al llibre fa servir una àmplia paleta de grisos.

Si explicava aquesta història en color era massa alegre i si ho feia en blanc i negre el resultat era massa violent. Vaig optar per una gamma de grisos amb tots els seus matisos. Es diu gris acolorit: prens un gris mitjà i hi afegeixes una mica de groc o de vermell... Aquests grisos sostenen el dibuix. Són diferents per a cada escena perquè he buscat el tipus

Estil gràfic

Complico el dibuix perquè el lector no estigui temptat de girar full ràpidament"

de gris que s'ajusta més bé al que s'explica en cada moment.

La carretera és molt diferent a Teràpia de grup, un llibre d'humor en color, amb un dibuix molt lliure, en el qual cada història sembla un joc

En efecte. En aquest cas em vaig plantejar prescindir de la història. Perquè a les historietes clàssiques d'humor se sol buscar una història i després explicar-la d'una manera divertida. I jo no volia trobar una història, volia, simplement, fer petites escenes l'una rere l'altra. De vegades és important deixar-se anar una mica. L'humor té un punt de mecànic i el risc és que acabi sent previsible.

En aquesta altra obra parla de bloqueig mental, falta d'inspiració, ansietat, bipolaritat... És una manera de parlar de problemes que vostè coneix i afecten milers de perso-

Sí, i a més, són coses que jo no podria explicar de cap altra manera. Si volgués fer un àlbum autobiogràfic estaria ple de patetisme i de paraules complicades. Realment, és molt més senzill explicar-ho amb rialles. De vegades, a través de l'humor, es poden transmetre coses molt complexes molt més bé que de qualsevol altra manera.

GUIA TEMPS LLIURE

TEATRES

AQUITÀNIA TEATRE: Av. Sarrià 33, BCN - info@aquitaniateatre.es Blanca Desvelada de Dj. a Diu. Si lo cuentas te mato Diu. David Fernández: No estoy bien Diss.

CONDAL (Av. Paral·lel, 91. 93 442 31 32). Fins 31 maig **Escape** Room 2, de dt. 28/05 a dv. 20 h. I 7 i 8 de juny, BGMC&The Queen. teatrecondal.cat i promentrada.com

GOYA (Joaquín Costa, 68. Tel. 93 343 53 23). El favor, de dt. a dv. 20 h, ds. 17.30 i 20 h, dg. 18.30 h. teatregoya.cat i promen

HEARTBREAK HOTEL Lluna Plena d'Aki Shimazaki Direcció Àlex Rigola, amb Andreu Benito, Lluïsa Castell, Miranda Gas i Pep Munné, Del 02/04 al 02/06. Dm a Dv 19:30 Ds 17:30 i

LA BADABADOC TEATRE c/ Quevedo 36 bj Bcn 93 024 5140. Cuatro noches sin luz (Díptico sobre el amor y otras conjeturas - parte 1) del 31/05 y 17/06 a las 20hs (Vie y Lun) a las 18hs (Sab y Dom) www.labadabadoc-teatro.com 930245140

LA VILLARROEL (Villarroel, 87. 93 451 12 34). Fins 2 juny Conspirancia, de dt. a dv. 20 h, ds. 17.30 i 20.30 h, dg. 17.30 h. A partir 5 juny, L'lilla deserta. lavillarroel.cat i promentra

ROMEA (Hospital, 51, 93 301 55 04). Fins 2 juny **Burro**, de dt. a dv. 20 h, ds. 17.30 h, dg. 18 h. Del 5 al 16 de juny, **La Zaran**da: Manual para amar un sueño. teatreromea.cat i promen

SALA ARS TEATRE C/ Jonqueres, 15 (BCN) salaarsteatre.com Divendres: "Miss Cuarenta" a les 22:00h.

SALA ATRIUM Consell de cent. 435 BCN · 931824606 No hi ha fills innocents de Pier Paolo Pasolini. Teorema Teatre, Amb Oriol Genís i Pau de Nut. Estrena 7/5 Fins al 2/6 De dimecres a dissabte 20h., diumenge 18:30h. www.atrium.cat

SALA ATRIUM Consell de cent. 435 BCN · 931824606 "No hi ha fills innocents" de Pier Paolo Pasolini. Amb Oriol Genís i Pau de Nut. Fins al 02.06.24. De dc. a ds. a les 20h., dg.

a les 18:30h. Informació i entrades: www.atrium.cat

TANTARANTANA TEATRE Les Flors, 22. 934417022. Baixos22: The Amateurs pres. Un bilió d'estels fins el 2/6.

Àtic22: La Maièutica pres. Tot en ordre a partir del 30/5

TEATRE AKADÈMIA. Llegat, de Daniel J. Meyer i direcció de Montse Rodríguez Clusella. De dx a dss a les 20h i dg a les 18h. Entrades: teatreakademia.cat. C.Buenos Aires, 47-49.

TEATRE DEL RAVAL St. Antoni Abat, 12 93 443 39 99 Un qua dre, una paret, una piscina | Dim. 20h. Homes que estimen | Dij 20h. Oficinats | Div, 20h. Diss, 18h Micromacho | Diss 21h. Pots ser tu, puc ser jo | Diu, 18h teatredelraval.com

TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA (Pl. de les Arts, 1). Sala Petita: Amnèsia de Nelson Valente. Do a ds. 19 h. do. 18 h. Sala Tallers: Baby no more de VVAA Col·lectiu. Dc. a ds. 19 h; dg. 18 h. Informació i venda entrades: www.tnc.cat

TEATRE POLIORAMA (Tel. 93 317 75 99. La Rambla, 115) **Prima Facie** amb Victoria Luengo. Horaris: dc i dj. 20h; dv. 20:30h; dss, 20h; dg, 18:30h. Venda d'entrades a teatre poliorama.com

EXPOSICIONS D'ART

(*) Galeries adherides al Gremi de Galeries d'Art de Catalunya

1.000 m² amb 40 metres lineals de façana. 3.700 m²/€ mes Acceptem col.laboració d'agències immobiliàries - Tel. 606 386 346 ART MAR. Tel. 93 488 18 68. www.grup-escola.com

Esports

El nou tècnic barcelonista

Fórmula Flick

L'alemany firma, desgrana el seu patró i se'n va després d'una visita llampec

Hansi Flick, acompanyat del president Joan Laporta, va firmar ahir el contracte que el vincula amb el Barcelona fins al 2026

ANAÏS MARTÍ

Barcelona

"Un brindis per Hansi Flick!", va deixar anar el president Joan Laporta en anglès al sopar de benvinguda al tècnic alemany que es va celebrar dimarts a la nit. Hi va haver cava, peix i molta conversa en un reservat del restaurant Torre Melina, situat al Grand Meliá, l'antic hotel Rey Juan Carlos. Al president i a Hansi Flick els van acompanyar Pini Zahavi, agent del nou tècnic barcelonista, i també la comissió esportiva del Barcelona. És a dir, el director esportiu, Deco, i el coordinador de futbol, Bojan Krkic. També el directiu responsable del futbol base, Joan Soler, Enric Masip, assessor de Laporta, i el vicepresident esportiu, Rafa Yuste, dels primers a arribar i també a marxar. La conversa va ser en anglès, idioma que el president domina. Pel que fa a Flick, fa uns mesos que estudia espanyol. I ho continuarà fent. De fet, ja ha contractat un professor particular natiu per continuar avançant tant aquest estiu com la pròxima temporada. "És llest, aprèn ràpid", insisteixen des de l'entitat. "I al final l'idioma del futbol és universal", afegeixen.

Tot i així, la intenció del club és incorporar al seu cos tècnic un quart membre que l'ajudi amb l'idioma i li faciliti la integració. A ell i als dos ajudants que aterraran a començaments de juliol amb Flick ja per assentar-se i preparar la pretemporada blaugrana, que en principi arrencarà el 10 de juliol tal com estava estipulat amb Xavi Hernández.

Els ajudants de Flick són Toni

Tapalovic, preparador de porters del Bayern del 2011 al 2023, que al Barça exercirà com a segon entrenador, i Marcus Sorg, que va ser la mà dreta de Flick a la selecció alemanya. L'entrenador de porters continuarà sent José Ramón de la Fuente, de la màxima confiança de Ter Stegen.

Acabat el sopar, passades les 23 hores, Flick va abandonar les instal·lacions per la porta del darrere i amb un vehicle amb els vidres fumats. Calia preservar la seva imatge fins ahir, quan es va fer oficial el tracte.

Abans es va resoldre un altre tràmit. Mentre Flick visitava la ciutat esportiva per tornar a reunir-se amb Deco i Bojan i conèixer jugadors com Frenkie De Jong, que s'està recuperant de la seva lesió, Xavi Hernández va firmar els papers per desvincular-se del club, amb què li quedava un any de contracte. El ja extècnic ha renunciat als 11 milions bruts d'euros del seu salari. El club li va agrair mitjançant un comunicat "les facilitats donades per desvincular-se contrac-

tualment".

L'anunci següent ja va ser el de Hansi Flick. "Es pròxim, el tracte ha estat exquisit", explicaven diverses fonts del club que van compartir amb el teutó el moment de la firma fins al 2026. Cobrarà uns 3 milions d'euros nets el primer any i plusos si guanya

66

L'essència d'aquest club és semblant a la meva filosofia del futbol de possessió i d'atac"

"Treballaré amb Deco i Laporta; per a mi és molt important el treball en equip"

"L'equip té una bona barreja d'experimentats i talent jove"

Hansi Flick

títols. Després va atendre els mitjans oficials del club. "Vull agrair a totes les persones que m'han ajudat a ser aquí. És un gran honor i un somni", va apuntar el tècnic en anglès.

Pel que fa a objectius, Flick, que va guanyar el sextet de títols amb el Bayern el 2020 -ell i Guardiola amb el Barça són els únics que ho han aconseguit-, va insistir en les seves ganes de continuar col·leccionant trofeus al Barça. "Aquí tots estimen aquest club i proven de donarho tot. La seva filosofia és semblant a la meva filosofia del futbol de possessió i d'atac", va relatar. També pretén continuar apostant pels joves Lamine Yamal, Pau Cubarsí, Héctor Fort i companyia. "La Masia és una de les millors escoles del món. I l'equip té una bona barreja de jugadors experimentats i talent jove. Continuarem treballant per millorar la seva trajectòria juntament amb Deco i amb el president Laporta. Per a mi és molt important el treball en equip", va resoldre.

Després va agafar les maletes que li havia transportat el seu agent, Pini Zahavi, i va tornar a Alemanya. Durant aquest juny Flick estarà en constant comunicació amb Deco. Serà el director esportiu qui liderarà el pla de fitxatges i comunicarà les baixes. Pel que fa a Flick, tornarà al juliol amb la família per ser presentat i per quedar-se.

"Hi ha coses més importants que el futbol"

■ Nascut a Bammental el 1965, Flick va estudiar per ser banquer. Però la seva passió sempre ha estat el futbol. Home tranquil i familiar, es va casar el 1989 amb la seva esposa, Silke Flick, el seu pilar. Junts van dirigir durant més de dues dècades (1995-2017) la botiga d'esports Hansi Flick Sport und Freizeit a la seva ciutat natal. El moment més complicat de Flick va arribar el 2010, quan Silke va tenir càncer de mama després del Mundial de Sud-àfrica. Durant aquesta fase es va apartar del càrrec com a assistent de la selecció. "Admiro la meva esposa per la força i la calma amb què va superar la difícil situació. Jo plorava cada nit", descobreix Flick al seu llibre En aquest moment: sobre l'èxit, la bellesa del joc i el que realment

compta en la vida. Un relat personal en què repeteix que "hi ha coses més importants que el futbol" i que va ser publicat el setembre del 2022, quan ja era el seleccionador d'Alemanya i preparava el Mundial de Qatar. El matrimoni, que s'instal·larà a Barcelona, té dues filles, Kathrin i Hannah. Aquesta última és fotògrafa i mare dels dos nets de Flick.

Rudy Fernández intentant aturar Ricky Rubio

SSERGIO PÉREZ / EFE

Bàsquet El Reial Madrid s'avança en la semifinal després de mostrar-se molt superior al Barça al primer partit

Cal més que resiliència

REIAL MADRID

BARÇA

78

Reial Madrid: Campazzo (20), Causeur (2), Hezonja (10), Musa (10), Tavares (18); Poirier (2), Rudy Fernández (0), Llull (14), Sergio Rodríguez (2), Abalde (3) i Yabusele (16)

Barça: Ricky Rubio (8), Satoransky (5), Abrines (8), Parker (11), Vesely (4); Laprovittola (13), Willy Hernangómez (12), Kalinic (1), Da Silva (10), Brizuela (3), Parra (3) i Jokubaitis (0)

LUIS BUXERES

Barcelona

El Reial Madrid va ser millor i el Reial Madrid va guanyar. Només hi va haver color blanc en l'estrena de la sèrie de semifinals entre els dos colossos del bàsquet espanyol, minimitzat el Barça en una nit en què el millor per al conjunt blaugrana és que ja ha passat. Els de Grimau van demostrar un costat resilient que els va permetre no desenganxar-se del partit en cap moment, però van topar amb un rival superior, llepades les ferides de la derrota a la final de l'Eurolliga, que va controlar en tot moment la situació i va fer el primer pas cap a la final de la Lliga Endesa.

El clàssic va començar a jugar-se abans del salt inicial, amb els dos entrenadors modificant els seus habituals quintets a la recerca de la sorpresa inicial. Causeur irrompia en el dels blancs, i Abrines, amb Satoransky de parella de Ricky, ho feia en el dels blaugrana. No van tenir gaire influència en el joc, cal dir-ho, que va comencar de manera frenètica amb Campazzo com a Von Karajan i Tavares com el seu millor violí. Entre els dos van firmar els primers 15 punts del Madrid. Al Barça li costava Déu i ajuda anotar, però s'obstinava i s'obstinava per poder anar sumant. Quan no li entren els triples l'equip de Grimau sempre pateix, ahir 2/12 al descans i 4/22 al final, i l'equip de Chus Mateo,

indiscutible dominador de la pista, cavalcava còmode pel WiZink fins al 24-14, última cistella del primer quart, que va firmar Sergio Rodríguez. Gran entrada la que va registrar el pavelló madrileny, que va confirmar que hi ha vida més enllà de Taylor Swift.

La defensa de Hezonja i Abalde sobre Laprovittola donava els seus fruits, però el Barça va entendre a temps que abans d'anotar havia de defensar. Així, amb Da Silva com a estendard, els blaugrana van començar a retallar jugada a jugada, sense impacientar-se, i collant molt en defensa. Un camí que va derivar primer en un triple de Brizuela que igualava el marcador (28-28, m16), i poc després en dos tirs lliures de Ricky Rubio que posaven l'equip per primera vegada en tota la nit al comandament (30-31, m17).

No va semblar saber gestionar les emocions llavors el Barça, a mig camí del cim, i va permetre al Madrid prémer l'accelerador. Yabusele percudia des de fora i amb el seu segon triple tornava a tenyir de blanc el lluminós

ELS TÈCNICS

Grimau: "El mal inici del tercer quart ens ha passat factura"

■ Visiblement contrariat, Roger Grimau atenia Movistar després del duel. "No hi ha res de bo avui, el mal inici del tercer quart ens ha passat factura. Després ens hem pogut enganxar una mica, però en dues o tres accions seguides se'ns n'ha anat", lamentava. "Estic orgullós de la feina dels nois, han fet un gran esforç", destacava Chus Mateo. del WiZink (42-33), encert que va combinar amb una cistella inversemblant damunt la botzina per abaixar el teló de la primera meitat.

Al Barça li devien tallar l'aigua calenta en el descans perquè va sortir en la segona part congelat i va acabar de llançar per la borda tot el seu esforç. Com si fos Thor, el Madrid va enarborar el seu martell i va començar a cavar un forat letal contra un rival que semblava invisible. Tavares i Campazzo continuaven regnant al parquet, però al festival també s'hi sumava Musa. El resultat va ser que en menys de quatre minuts l'equip de Mateo havia anotat 18 punts. Una dada estremidora, un curtcircuit imperdonable, un altre més per al Barça, d'aquests que li han impedit d'acostar-se a la glòria fins ara.

Un triple de Campazzo feia la ferida gairebé mortal (61-38), però llavors va tornar a aparèixer el costat més resilient dels blaugrana. Es va despistar una mica el Madrid i Laprovittola va agafar els comandaments de la nau. A poc a poc, va començar a tancar la ferida puntada a puntada. Parra compa-

Quatre triples de Llull l'últim quart van tallar la darrera reacció dels de Grimau

reixia i tornava a aportar minuts productius. Acabat d'estrenar l'últim acte, Jabari Parker va trencar la barrera dels deu punts (72-64, m31), però al Barça no li va donar temps ni de tancar els ulls per somiar amb la gesta. Sergio Llulli els seus 36 anys van decidir posar fi al patiment: el menorquí va anotar quatre triples gairebé consecutius per tallar qualsevol tipus de reacció i brindar la victòria al Madrid. Malgrat tot, el Barça no va abaixar els braços, una bona notícia de cara al segon envit. El primer ja era blanc.

PER L'ESCAIRE

Sergio Heredia

Ser tennista; quin luxe, eh?

ou mesos després, Pablo Carreño es veu a si mateix a la pista 4 de Roland Garros.
És un escenari petitó, aclaparat per la Philippe Chatrier, que s'eleva al seu costat, colossal: un estret passadís connecta les pistes 4 i 5. Amb prou feines hi caben un centenar de persones.

Carreño té 32 anys, però ha estat un tennista important. Ha estat top 10, ha guanyat set títols i ha disputat dues semis a Nova York i dos quarts a París. Carreño s'ha vist ovacionat en un ventall de pistes centrals, als grans coliseus del tennis, a la Philippe Chatrier de Roland Garros i a l'estadi Arthur Ashe de Flushing Meadows. Ha estat bronze olímpic i ha guanyat una Copa Davis.

Avui és el 1.049è del món.

Dimarts, a l'amagatall de la pista 4, es va veure petitó a si mateix.

Se'l miraven un grapat de curiosos, unes quantes desenes. Jugava gairebé tot sol, i es rendia davant un rival menor (l'argentí Mariano Navone), lluitant contra els seus propis dimonis ("He tingut pensaments una mica d'autodestrucció, negatius, que no em recuperaria del colze dret", ha arribat a confessar).

Nou mesos en blanc, es va estar.

Després de rendir-se, va atendre la premsa. En una sala menor, un habitacle que amb prou feines acull deu places, mal insonoritzat: de fons, es colaven les veus dels reporters que, unes passes més enllà, discutien pel telèfon o feien

Carreño, que va ser aplaudit en grans fòrums, lluita avui en pistes menors davant una desena de curiosos

broma entre si, tot fent un cafè.

Malgrat el terrabastall, el cronista va caçar frases de Carreño: l'home se sentia satisfet per haver pogut tornar, però atabalat perquè les coses no són tan simples, no són com abans.

Ser el 1.049è l'obliga a demanar invitacions als organitzadors dels tornejos.

-No em dona ni per entrar als *challengers*. Espero que em vagin donant invitacions. Depenc d'això i del rànquing protegit.

Quan les lesions envolten un talent, el concepte *rànquing protegit* envaeix el seu argot. El rànquing protegit congela el tennista, li permet conservar la posició que ocupava en el moment de la lesió. Quan li va fallar el colze, Carreño era el 18è del món. Cada jugador pot acollir-se al rànquing protegit en nou ocasions: si n'utilitza un, el gasta.

Carreño, fins fa quatre dies un tennista important, especula avui amb aquests elements, amb les invitacions i el rànquing protegit. Per aparèixer a l'amagatall de la pista 4, ha cremat una de les seves nou bales.

Per aparèixer a Wimbledon, en cremarà una altra.

Si perd de bon començament, com li va passar contra Navone, haurà avançat poc. Continuarà perdut en espais recòndits, somiant despert amb aquells temps, no tan llunyans, quan la vida del tennista era un luxe.

Potser el tennis és això, i no allò altre.

Torneig de

Roland Garros

Tennis Carlos Alcaraz necessita quatre sets i 3h8m per superar Jesper de Jong, procedent del quadre petit, i projectar-se cap a la tercera ronda a París

No és bufar i fer ampolles

BERTRAND GUAY / AFF

Carlos Alcaraz connecta un cop de manera acrobàtica, ahir a París

SERGIO HEREDIA

París Enviat especial

Ahir, a París, el grup de Carlitos Alcaraz (21) se citava d'hora.

Sonen els despertadors, es matina. Es troben tots, tret de Carlitos, al gimnàs de l'hotel boutique on s'allotgen, al centre de la ciutat. S'entrenen en el que toqui, especialment en la força, s'espremen i s'estimulen. Al final de la sessió, que dura una hora, de set a vuit del matí, cada un d'ells -el tècnic Juan Carlos Ferrero, el representant, el fisioterapeuta, el metge...- torna a l'habitació, es dutxa, revisa correus i després baixa a recepció.

Ningú no esmorza allà -el nutricionista defensa el dejuni intermitent-, ningú tret de Carlitos (com ha de fer el dejuni intermitent un esportista d'elit?), i

després tots surten de pressa, rapidet, sota el xim-xim que no cessa, cap a la vanette del tor-

Mitja hora més tard, el grup arriba a l'oest de París, Roland Garros. Després, a mig matí, tots compareixen a la Philippe Chatrier, acompanyen el talent: Alcaraz escalfa motors.

I després, ja al migdia, tots ells seuen junts a la llotja vip de la pista central, molt junts i concentrats, per veure l'evolució del noi que els uneix, Alcaraz, que invertirà 3h8m i quatre sets per tombar Jesper de Jong (6-3, 6-4, 2-6 i 6-2).

Sí, el tennista està acompanyat.

Però al final, allà a baix està

Jesper de Jong (23) no té un equip tan ampli al darrere. Es distingeixen places buides a la seva llotja. De Jong ve de la fase prèvia, és el 176è del món, no ha passat mai del 125è, l'escola neerlandesa no ha tingut mai escomeses (tret de Krajicek i el llegendari Martin Verkerk, inesperat finalista a París el 2003).

De Jong no ha jugat mai en un escenari semblant, tan imponent, com la Philippe Chatrier.

I, tot i això, no s'arronsa pas. Ni tan sols quan es veu dos sets per

De Jong es llança endavant en el primer joc, trenca el servei d'Alcaraz, planteja un front de batalla i el talent murcià entén que això no serà una passejada. Ha d'espreme's, oblidar-se del malmès avantbraç dret, la maledicció que l'ha frenat en aquesta fase de terra, començar a picar

Més de 100 esglaons separen l'un de l'altre, Alcaraz de De Jong, i aquesta dada estadística cobra forma en els dos primers

Alcaraz treu la dreta domi-

Durant uns instants, De Jong desconfigura el murcià, amb un joc que insinua llacunes de concentració

"En aquests tornejos hi ha jugadors que ho donen tot en cada punt, en cada cop", diu Alcaraz

nant, sovint serveix a 200 km/h i domina el neerlandès, que ha de retrocedir dues passes i observar com se li'n va el murcià.

Alcaraz s'apropia del primer set en 43 minuts. S'apropia del segon quan sumen 1h47m.

De Jong es precipita sobre

l'argila en un parell d'ocasions, s'embruta la samarreta, se n'ha d'anar al vestidor, se'n va a buscar roba neta. El partit sembla que s'adorm. Centenars de criatures vociferen a les grades, encenen el llum del mòbil i es comuniquen amb les criatures de la grada oposada.

La història s'acabarà de seguida, això ens pensem.

I llavors, Alcaraz s'encalla.

No s'havien intuït focs d'artifici a la pista, era més aviat un rutinari dia a l'oficina, i a la llotja del murcià, tots amuntegats, es veien complaguts, i llavors De Jong apuja el nivell, no hi té res a perdre. Prova deixades i canvis de ritme, trenca el servei d'Alcaraz en dues ocasions, es dispara fins a l'1-5 i treu el murcià del confort.

Alcaraz ha d'elevar el to.

-M'ha tocat patir -li dirà després a Àlex Corretja.

D'entrada, accelera el servei, prova d'intimidar el neerlandès, no ho aconsegueix del tot. Ve rodat, aquest De Jong, quatre partits ha guanyat aquests dies a París, els tres del quadre petit i el quart contra Draper, i s'ha acoblat al ritme del torneig, es regira, firma un altre break en l'obertura del quart parcial, i la cosa es torna un galimaties.

Alcaraz li torna el break.

De Jong l'hi torna.

Alcaraz l'hi torna una altra ve-

Quatre jocs, quatre breaks. El marcador està en 2-2, Alcaraz necessita corregir la inèrcia: amb una deixada que li dona el 3-2, torna a trencar el servei del neerlandès i aclareix a la fi l'horitzó. S'apaga la màgia de De Jong, no guanyarà cap joc més.

-En aquests tornejos, hi ha jugadors que ho donen tot en cada punt, en cada cop. No t'ho posa fàcil ni tan sols algú que no és al top 100 -diu.

Carlitos ja és a la tercera ronda (s'enfrontarà al guanyador del Korda-Kwon, suspès per la tempesta, igual que la resta de partits de les pistes exteriors).

Avui, al grup li toca matinar altra vegada a París. A les set, tots al gimnàs de l'hotel boutique.

Tots tret de Carlitos, esclar. Després d'ensurts com aquest, val més que tingui un respir.

DEL AL

MUSTO

Vinícius, al centre de la imatge, vol liderar el Madrid a Wembley

Futbol Primera final dels blancs a Anglaterra

El Madrid vol fer caure el mite de Wembley

CARLOS NOVO

l Reial Madrid busca dissabte no només la quinzena, sinó aconseguir-la a potser l'únic gran temple del futbol europeu que encara li falta per conquerir, el mític estadi de Wembley, on precisament el Barcelona ha guanyat dues de les seves cinc Champions; entre les quals la primera, el 1992.

Per als blancs aquest serà la seva final de Champions número 18. De les 17 jugades, n'han guanyades catorze i n'han perdudes tres, l'última el 1981, contra el Liverpool a París, la mateixa ciutat on va guanyar l'última fa dos anys i contra el mateix equip, però en un altre camp, l'Stade de France en comptes del Parc dels Prínceps. Els blancs han jugat i guanyat tres finals de Champions al Regne Unit, però mai a Anglaterra. Dues les van guanyar a Hampden Park, a Glasgow (Escòcia), el 1960 i el

2002, i una altra a l'estadi del Mil·lenni, a Cardiff (País de Gal·les), el 2017.

Construït el 1923 i seu permanent de la selecció anglesa, Wembley és també l'escenari tradicional de les finals de l'FA Cup, la Copa de la Lliga d'Anglaterra i la Community Shield. Enderrocat

Els blancs han jugat 17 finals: dues a Escòcia i una a Gal·les, i la seva última derrota va ser a París el 1981

el 2002, es va acabar de construir una altra vegada el 2007 d'acord amb un disseny de Norman Foster en un projecte que va costar 1.097 milions d'euros de l'època com a part de les obres per als Jocs Olímpics de Londres del

Entre les seves dues etapes ha allotjat set finals de la Copa d'Europa o Champions.

El primer equip que va guanyar una final a Wembley va ser el Milan (1963). Després la van guanyar el Manchester United (1968), l'Ajax (1971), el Liverpool (1978) i el Barcelona del dream team de Cruyff (1992). Al nou Wembley va guanyar una altra vegada el Barcelona (2011) i el Bayern de Múnic (2013), precisament contra el Dortmund, el rival del Madrid.

La vegada que més a prop va ser el Madrid d'arribar a una final de Wembley va ser la temporada 2010-2011, la primera amb Mourinho a la banqueta dels blancs i amb Pep Guardiola a la dels blaugrana. El clàssic va tenir lloc en semifinals. Al partit d'anada, el Barcelona es va imposar 0-2 al Bernabéu i a la tornada, el resultat va ser d'1-1. Aquella eliminatòria és recordada pel madridisme per les duríssimes crítiques de Mourinho a l'àrbitre, l'alemany Wolfgang Stark, arran de l'expulsió de Pepe. Al tècnic portuguès la UEFA liva imposar cinc partits de sanció.

Vela Els vaixells ORC a Dos seran els encarregats d'iniciar la competició

Una regata costanera obre el Comte de Godó

JAUME SOLER

El 51è Trofeu Comte de Godó BMW de vela comença aquest dijous al Reial Club Nautic de Barcelona i per tercera edició consecutiva els vaixells ORC a Dos seran els que obriran la regata amb un recorregut costaner en què els primers vaixells no acabaran fins ben entrada la matinada de divendres. Avui, en funció de les condicions meteorològiques, el Comitè de Regates anunciarà el recorregut poques hores abans de la sortida, prevista per a les 15 hores.

Amb el Campionat del Món d'ORC celebrat a Barcelona al setembre, l'Ia Orana de Jordi Zaragoza serà qui defensarà el títol de guanyador del Trofeu Comte de Godó en ORC a Dos aconseguit el 2023.

El vaixell del Club Nàutic Vilanova es va imposar en l'edició de l'any passat després d'una emocionant lluita fins al final amb el vaixell del Reial Club Nàutic de Barcelona Shaka d'Iván Olive. Els dos vaixells van fer un primer i un tercer en les dues proves disputades, però el vaixell del Garraf va acabar guanyant perquè tenia més bon coeficient després de la disputa de les dues proves.

Però aquest any se'ls uneixen altres vaixells que de segur lluitaran per ser a dalt, sense anar més lluny, dos que van fer podi al Mundial: d'una banda, el vaixell murcià O'Marylou, que va ser un dels guanyadors del Campionat del Món ORC a Dos, en aquesta ocasió tripulat per Unai Cilleruelo i Gonzalo Terceño, que substitueix Jesús de Miguel, i de l'altra, el subcampió del món Tarterita, de l'RCM Barcelona de Jordi Bosch.

Altres equips que cal tenir en compte són l'Smerit (CV Blanes) de Tito Moure i el neerlandès Yellow Rose de Marten Jan Ringers, que sempre estan en les posicions capdavanteres.

Els tres primers classificats s'enduran els trofeus Joan Guiu, que aquest any s'integren dins del Trofeu Comte de Godó

Les regates ORC a Dos estan

Preparatius del trofeu

L'Ia Orana' de Jordi Zaragoza serà qui defensarà el títol aconseguit l'any passat

guanyant cada vegada més terreny dins de les tradicionals de creuer d'alt nivell.

La resta de la flota, ORC 0-1, ORC 2, ORC 3, ORC 4-5 i els monotips J70, començarà el Trofeu Comte de Godó BMW quan els A Dos tornin del seu primer recorregut costaner divendres.

Futbol Sergio García i Bojan Krkic van ser homenatjats a Sabadell

Catalunya empata contra Panamà en la seva tornada

CATALUNYA PANAMÀ

ca, la selecció catalana va tornar a

vestir la quadribarrada. No ho va

EDURNE CONCEJO Barcelona

Dos anys després del seu últim partit a Montilivi contra Jamai-

poder fer amb un triomf contundent com llavors (6-0), i no va passar de l'empat (2-2) contra Panamà, número 45 del rànquing FIFA i dirigida per l'exblaugrana Thomas Christiansen.

Va jugar sense jugadors com Cubarsí, Dani Olmo o Lamine Yamal, citats amb la selecció espanyola. Oriol Romeu, Eric García o Ferran Jutglà van ser alguns dels triats per Gerard López per al partit a la Nova Creu Alta (Sa-

El màxims golejadors de la selecció van ser homenatjats

badell), que va servir també d'homenatge a Sergio García i Bojan Krkic, els dos màxims golejadors de la selecció.

Catalunya va començar bé i Ferran Jutglà va obrir el marcador al minut deu, va aprofitar la mala sortida del porter panameny per picar la pilota per sobre seu amb una vaselina. Panamà va reaccionar i es va aconseguir avançar abans del descans amb els gols d'Eric Davis i Góndola.

Catalunva no volia decebre els 5.859 espectadors que es van aplegar a Sabadell i tot just començar la segona part, Carles Aleñá va posar el 2-2 al marcador amb un xut creuat ajustat al pal. Més enllà del gol, ni Catalunya ni Panamà van aconseguir generar ocasions clares i el partit va acabar en empat.

Ciclisme Com un empresari de perfums va quedar fascinat per la història de la jove pilot de BMX que va publicar 'La Vanguardia' i es va abocar a ajudar-la

El padrí de la Mia

ÀLEX GARC

Ignasi Ayats lliura simbòlicament a Mia Ayats la bicicleta Meybo Expert i el casc Troy Lee al circuit de BMX d'Horta

TONI LÓPEZ JORDÀ

Barcelona

gnasi Ayats és un empresari de 55 anys de Vilanova i la Geltrú que va llegir un article a les pàgines d'Esports de *La Vanguardia* i va quedar atrapat. Fascinat. Una espècie d'encanteri li va remoure l'interior i li va despertar l'esperit altruista. Sense adonar-se'n, es va convertir en mecenes.

El culpable va ser la història d'una nena d'11 anys amb el seu mateix cognom –tot i que no són família–, Mia Ayats, pilot de BMX, que volia anar a competir als EUA per defensar la seva corona mundial guanyada un any abans, però que trobava la barrera econòmica del viatge i la nul·la ajuda d'una Federació Espanyola de Ciclisme poc sensible. Com que els pares removem cel i terra pels fills, el de la Mia, Marc Ayats,

EL REPORTATGE Campanya de donatius perquè una nena			S S	
d'11 anys disputi el Mundial de BMX als EUA, atesa la inacció de l'RFEC			may al Manufiel de EMX 3331 color	
El so			à de la	
Times direct some him of the other con- graves handered and for any para- parabilities and the congrave handered and the congrave per dupt it insertly to mility per- spir dupt it insertly to mility per- pending the congress of the congrave of the breat in the factor of the other to find the fill handle gave a spei- tlered and the congrave of the AUSO convert. Intellige perspire for all perspired and the proposal design per perspired and the factor of the first proposal design per perspired analysis and design and perspired analysis and design and AUSO consideration and even perspired analysis and design and perspired analysis and design and AUSO confidence and even and the consideration and AUSO conside	plegament, manutonisi, increjujeta la reuni indumentalia oficial de la selavati. oficial de la selavati. mani-la lugar consensos qui ving mani-la lugar consensos qui ving mani-la lugar consensos qui ving meritare - dande a la Caritalana consensos, que le mante consensos, que le mante consensos, que le mante consensos, que le mante na consensos, que la consensos que la pase - qui la lugar de la caritalia de la mante de la pase - que la pase - qu	cione de mens de 10-12 anys ele- professors. "Estates que ecculosieram que los anteripados que los estados en terripados que los estados en celaboram en caracterista de la cidad del nobección tambél Pieme de pagar mondierer; en propienta Manto Apata, que ha hagar de po- pagar mondierer; en propienta Manto Apata, que ha hagar de po- pagar mondierer; en propienta Mantonia, "Elema de la camaneria delicide particoladas por Codida i la camaneria delicide particoladas por Codida i la camaneria delicide particoladas por Codida i la camaneria delicide delicide delicide delicide delicide delicide delicide delicide delicide delicide delicide delicide delicide haselección. Recuenda delicide haselección. Recuenda delicide haselección. Recuenda delicide haselección. Recuenda delicide haselección. Recuenda del cultura delicide	part l'auditions de la silecció per la Federica de la silecció que la Federica de la manufa quan el la Federica de la Federica del para del considera del partir de la Federica del partir di las Algunos en la generació per aproventario de la Federica del Pederica de	decrease de 20 augus), "En tres que no devia interessa guier", comentar el para de la Maña que no devia interessa guier a devia interessa guier a propuis devia a tida en traspetar de la Maña para de la Maña de
Test i alab, que la Min sigui- cumpissam sembal des Engines um disciplina elimpies no de su presentar a la relación de la constitución presentar que la relación de la presentar presentar que presentar por presentar presentar por contrato de la constitución de presenta que la presentar presenta de la Franciscia à las principios de la Franciscia à las principios de la Franciscia à las principios de la Nata, el procede de Marta comparingo como senio servir, so unidant mas como senio servir, so unidant mas mantenes de la plantificación del las testas del y alación municipio que se caler de la del T. del delorgo que culeir la comparingo de la del como por la constitución del la manua, so de des meses, de- clar y mentione del con- trato del T. del colorgo que culeir la companya, testa del circa del de tabal- para procesa del con- trato per contrato del como por contrato del 2.2 ser consolado del 2.2 ser cons	En menys de dos meisos la campanya de dos meisos la campanya de dosmetius ha receptat 3,295 dels 8,000 cures que li calen que l'action que l'action que l'action de la religional les fas a parte de la Portuguida de la Portuguida de la Portuguida de commissante de la parte del parte de la parte de la parte de la parte del parte de la parte del la parte del la parte de	Una especialism offengica resecuda a Califferina shoctanta. 10 ETBMX, samudaviva the Califferina shoctanta del especialism del californa del cantitorna che sua dicipliana del californa titore, canno shi porte ind- turera sambire listella especialism the plant de manterela a che plant de manterela a che plant de manterela del plant de manterela del plant de manterela che plant de manterela del plant de manterela del plant del proceso priori estrem soli fore- ripira a rarobaleries, è sua request entre mais l'ave- lentat estable. Les courses location estable les con- location estable les con-	La Federació adducix que no és competent que no és competent per convocar no la ajudar els mennos de 10 anys ni els veterans na exparamientent el mel elitar per la recurso de la mys ni els veterans na exparamientent el mel elitar per la leva de la leva	The domainem que almenys paguin la samerate a foricial, però tampo e no contesten", lumenta el para vera distante de la contesta del la contesta de la contesta del la contesta de la cont

Abast mediàtic

Les pàgines de 'La Vanguardia' recollien a l'edició del 31 de març la campanya de donatius perquè Mia Ayats pogués disputar el Mundial als EUA va muntar una campanya de donatius via micromecenatge per portar la seva filla al Mundial de Rock Hill (Carolina del Sud).

-Si no s'hagués dit Ayats probablement ni m'ho hauria plantejat. Però som molt pocs Ayats i em va cridar l'atenció. Vaig decidir posar-me en contacte amb el pare... – explica Ignasi Ayats, que l'endemà, 1 d'abril, es desplaçava a Altafulla per conèixer la que seria la seva fillola adoptiva.

-Vaig conèixer la Mia, els seus pares, en Marc i l'Anna, i em van enganxar. Tenen una espurna que em va encantar –diu l'empresari vilanoví, dedicat a la compravenda de perfums.

El va atrapar la senzillesa i passió d'aquella bona gent, sense més pretensions que fer realitat el somni americà de la filla. Tanmateix, els Ayats, amb sous modestos –en Marc és jardiner, i l'Anna, comercial– no podien permetre's el luxe de travessar l'Atlàntic.

MANCANCES

"Sospesem viure a França perquè la Mia s'entreni"

■ Un dels problemes dels practicants de BMX a Espanya és la falta de circuits internacionals per entrenar-se i competir. "Si no disposes de les mateixes condicions que els pilots estrangers no podràs estar al seu nivell... Així doncs, ens hem plantejat anar a viure a França perquè la Mia s'entreni en condicions", comenta Marc Ayats, que tem que sa filla "es quedi enrere". Un circuit internacional requeriria una inversió mínima de 600.000 euros.

–Lluitant i amb patiment, m'he fetun lloc al mercati podia ajudarlos d'alguna manera. Quan vaig llegir la seva història a *La Vanguardia* em vaig sentir commogut i em va sorgir un sentiment d'apadrinament. És un orgull ajudar aquesta família. Em va impregnar la seva il·lusió i no vaig dubtar a afegir-me al seu projecte –relata Ignasi Ayats.

En un primer moment, l'empresari els va oferir diners, però la família de la Mia ho va refusar. La campanya de micromecenatge estava funcionant prou bé, havia recaptat 3.000 euros dels 5.000 que necessitaven per a les despeses del viatge i l'estada als EUA.

-Però a la Mia sí que li feia falta unabici de competició. L'Ignasi es va quedar flipat que no en volguéssim el model més car. Em va dir: "No miris prim" -recorda en Marc, que deixa caure una llàgri-

66

En llegir la història em va sorgir un sentiment d'apadrinament, és un orgull ajudar-la"

Ignasi Ayats

ma-. Ès que m'emociona... Que algú que no et coneix de res confiï en tu m'emociona. Com també la resposta de la gent. Després de sortir la notícia a *La Vanguardia*, les aportacions es van disparar... – explica agraït amb el diari el pare, que va tancar la campanya amb 5.867 euros de 104 donacions.

Li van comprar una bicicleta Meybo Expert, valorada en 2.400 euros, i, com que li semblava poc, l'Ignasi també li va regalar unes proteccions i un casc Troy Lee (de 240 euros).

-No m'ho podia creure. De debò? Em vaig posar molt contenta. Li estic molt agraïda -intervé la Mia, entre salts i derrapades al circuit on s'entrena amb el BMX Catalonia Team Club, al costat del velòdrom d'Horta.

D'aquella trobada accidental, propiciada per un article de *La Vanguardia*, en va néixer una relació amistosa i familiar, "una comunió molt maca" i una gran sintonia, segons l'Ignasi, que està pensant a continuar col·laborant amb la Mia perquè arribi molt lluny en la seva carrera en BMX.

-El 2026 el Mundial és a Austràlia... -deixa caure el pare.

La pròxima cita de la jove figura del BMX –que va ser subcampiona mundial als EUA– és l'Europeu diumenge a Verona, on defensa la corona continental.

Espanya porta als Europeus de Roma 68 atletes

ATLETISME Espanya va als Europeus de Roma (7-12 juny) amb una llista inicial de 68 atletes entre els quals destaquen Ana Peleteiro, Adel Mechaal, Asier Martínez, Adrián Ben i Fátima Diame, i els debutants Jordan Díaz, en triple salt, i Yulenmis Aguilar, en javelina, tots dos d'origen cubà i que han rebut l'autorització per competir amb Espanya. / Efe

Pedro Martínez deixa Manresa i dirigirà el València

BÀSQUET Pedro Martínez no continuarà a la banqueta del Baxi Manresa i firmarà pel València. Martínez, que acabava contracte després de cinc campanyes consecutives al Bages, firmarà per una temporada més una altra d'opcional amb el València. Amb aquest moviment, arrenca la reestructuració que s'espera aquest estiu a Manresa. / Efe

THANASSIS STAVRAKIS / AP-LAPRESSE **El Kaabi celebrant l'1-0 a Atenes**

L'Olympiacos guanya la Conference League a la pròrroga

FUTBOL L'Olympiacos de Mendilibar va guanyar ahir a la nit el primer títol europeu de la seva història superant el Fiorentina (1-0) a la final de la Conference League disputada a Atenes. Els dos equips van tenir opcions i el partit es va decidir a quatre minuts del final de la pròrroga gràcies a un gol d'El Kaabi que va haver de revisar el VAR. / Redacció

El Bayern firma com a tècnic Vincent Kompany

FUTBOL El belga Vincent
Kompany va ser anunciat com
a nou entrenador del Bayern.
El tècnic, que reemplaça Thomas Tüchel, va firmar el seu
contracte fins al 2027 amb
l'entitat muniquesa i assumeix el càrrec després d'una
etapa a les banquetes a l'Anderlecht i una altra al Burnley,
amb què acabava de baixar a
la segona divisió anglesa. / Efe

Economia

Eleccions europees

El sector digital europeu es mobilitza en contra de l'extrema dreta

Associacions de deu països rebutgen els discursos proteccionistes i antiimmigració

BLANCA GISPERT

Barcelona

Les empreses digitals europees alcen la veu en contra dels discursos de l'extrema dreta. Menys de dues setmanes abans dels comicis europeus, una quinzena d'associacions d'empreses tecnològiques de deu països europeus s'han mobilitzat per signar un manifest que reclama una Europa més forta, oberta i tecnològica, que vagi en contra de les polítiques proteccionistes i antiimmigració propugnades per l'onada ultraconservadora que recorre el continent.

La iniciativa ha estat impulsada des de l'espanyola Adigital, que els últims dos mesos ha aconseguit mobilitzar més d'una desena d'associacions digitals de tot Europa i una vintena de directius a títol individual. És un moviment inèdit en l'economia espanyola i també en l'europea. Fins ara únicament les grans multinacionals alemanyes s'ha-

La iniciativa ha estat impulsada des d'Espanya per l'associació d'empreses Adigital

vien manifestat obertament en contra de les polítiques de la ultradreta amb vista a les eleccions al Parlament Europeu. Després d'aquesta declaració, el president Pedro Sánchez va fer una crida a les empreses perquè es pronunciessin en el mateix sentit.

En el manifest *Una oportunitat* única per una Europa oberta i tecnològica, al qual ha tingut accés

els emprenedors, hi ha fundadors i consellers delegats d'empreses emergents com ara Wallapop, Cabify, Glovo, BlablaCar,

Mirakl, Sumup o Clikalia. "Davant el creixement dels discursos populistes, al març ens vam adonar que calia fer un pas més enllà. Moltes organitzacions ja havíem col·laborat promovent documents tècnics i regulatoris, però vam veure que ara calia mostrar un compromís més polític per Europa", comenta Miguel Ferrer, vicepresident d'Adigital.

El manifest no demana el vot per cap partit en concret i els impulsors tampoc no es volen pronunciar sobre la família política que representa més bé els seus interessos. "Simplement, volem alertar dels perills que suposa per al nostre futur aplicar polítiques reaccionàries i nacionalistes, que van en contra de la tecnologia, la diversitat o el canvi

climàtic", apunta Ferrer.

La major part del sector digital europeu, format per un total de 20.000 empreses emergents (segons EU Startups), tem que l'avanç de l'extrema dreta impliqui un retrocés del projecte europeu d'integració i que impedeixi la consecució del mercat únic digital, l'entrada de professionals tecnològics de fora de la UE i l'arribada de capital estranger. "Si la innovació és realment

Startup (Finlàndia), Startup Poland (Polònia), Sapie (Eslovàaquest diari, apareixen com a asquia) i Besco (Bulgària). Entre

El Banc d'Espanya avisa de la debilitat de la inversió els últims anys

JAUME MASDEU Madrid

La combinació de la pandèmia, la crisi energètica i els tipus d'interès són tres dels factors que han limitat la inversió empresarial a Espanya els últims anys. Una llosa que ha suposat que el nivell d'inversió de les empreses pateixi d'una "notable debilitat" i que, a finals del 2022, encara no hagués recuperat les xifres d'abans de la covid, segons va advertir ahir el Banc d'Espanya en un informe del butlletí econòmic.

L'estudi se centra en el període 2019-2022, però se sap que l'any passat tampoc no va ser un bon any per a la inversió. El ministre d'Economia, Carlos Cuerpo, ho reconeixia en una entrevista amb La Vanguardia el mes passat, afirmant que el 2023 esperaven un millor comportament de la inversió, tot i que circumscrivia el problema a un sector, la construcció, que arrossegava cicatrius de la crisi anterior.

En qualsevol cas, durant el període que analitza el Banc

d'Espanya, 2019-2022, apareix la caiguda inversora el 2020 de les empreses més afectades per la covid, com ara l'hostaleria, el transport i el lleure, malgrat que la veritat és que la bretxa d'aquests sectors amb la resta es va reduir progressivament i el 2022 ja no era significativa. És a dir, el problema no és tan sectorial, perquè aquestes àrees van recuperar terreny, sinó generalitzat.

La taxa mitjana d'inversió es manté sota la mitjana del 2019 en pràcticament totes les branques d'activitat, tot i que destaca el retard que es produeix en agricultura, construcció i activitats immobiliàries. L'únic sector amb nivells d'inversió més alts que els de l'etapa prepandèmia és el d'energia.

Un altre element que assenyala l'informe és el paper dels crèdits de l'ICO durant la pandèmia. Es calcula que, entre les empreses que van rebre aquests avals per cobrir la liquiditat el 2020-2021, la proporció de les que van invertir va ser 1,5 punts percentuals més alta que la de la resta. En el cas dels avals per una prioritat, la UE ha de donar suport als emprenedors per crear campions tecnològics i superar altres potències mundials", afirma Jordi Romero, cofundador de l'empresa emergent barcelonina Factorial.

En el manifest, els emprenedors també hi critiquen les polítiques de partits més moderats que han governat la UE durant l'última dècada. "A escala mundial, som una potència regulatòria i el més desitjable seria alçarnos com una superpotència innovadora", sosté Ferrer. En aquest sentit, assegura que el sector ha patit "un tsunami" regulatori en matèries com ara la intel·ligència artificial, la privacitat de dades o les tecnologies cripto. "No volem que la UE es converteixi en el Far West, però la regulació actual és excessiva, ens resta incentius per innovar i

Els emprenedors també es queixen d'un excés de regulació a la UE que frena la innovació

al final acabem sent menys competitius a escala global", lamenta. D'acord amb el manifest, la UE necessita donar suport als innovadors amb regulació, però també amb inversió publicoprivada, educació en matèries STEM i estratègies digitals transnacionals.

Aquesta setmana el canceller alemany, Olaf Scholz, i el primer ministre francès, Emmanuel Macron, es manifestaven en la mateixa línia en un article en el *Financial Times*. En el text, els dirigents afirmaven que la UE necessita reduir complexitats regulatòries i burocràcia, i apostar per la innovació, el mercat únic i la inversió pública i privada.

Amb aquests discursos ara alineats, els emprenedors i inversors europeus ho tenen clar demanant a la societat un compromís amb el projecte europeu: "Les pròximes eleccions europees són una oportunitat única per canviar les coses a millor: fomentar la democràcia, la diversitat i el dret dels emprenedors a quedarse a Europa per fundar i escalar una empresa emergent".•

Fitch eleva el ràting del Sabadell i no veu segur l'èxit de l'opa del BBVA

L'agència creditícia creu que l'oferta afectarà els plans del banc vallesà

MANÉ ESPINOS

La seu de Banc Sabadell a Sant Cugat del Vallès

IÑAKI DE LAS HERAS

L'agència de qualificació creditícia Fitch va donar ahir suport a l'estratègia de Banc Sabadell i va expressar de passada la falta de certesa sobre l'èxit de l'opa del BBVA. Al seu últim informe sobre el banc vallesà, va elevar un esglaó el ràting (des de BBB- fins a BBB), després d'apreciar una millora "estructural de la rendibilitat i de la solvència", així com una "àmplia capacitat de generació orgànica de capital a futur".

Aquests dies els bancs espanyols estan rebent millores de ràting i era previsible que el Sabadell n'obtingués una, de manera que l'interès informatiu de l'informe de Fitch procedeix més aviat de les seves consideracions sobre l'opa del BBVA. L'oferta, diu, "no té implicacions materials" sobre la qualificació, mentre "no hi ha certesa sobre l'acceptació per part dels accionistes del Sabadell".

L'agència també avisa que la prolongació en el temps de l'oferta, a què el BBVA assigna un termini d'entre sis i vuit mesos, pot afectar l'execució de l'estratègia del Sabadell.

Un altre dels missatges comunicats per Fitch al Sabadell és que podria millorar la perspectiva del seu ràting els pròxims sis o dotze mesos en funció de l'entorn operatiu. Ho fa després de destacar els resulDiu sobre l'opa que "no hi ha certesa de l'acceptació per part dels accionistes del

Sabadell"

tats de l'estratègia implementada els últims anys. Els plans de reestructuració han estat exitosos i han permès a la filial britànica TSB millorar la contribució als resultats del grup, afirma.

La capitalització del banc ara és "robusta" i es veu sostinguda per la capacitat per generar recursos. Les ràtios de solvència quedaran situades per sobre del 13%, significativament per sobre de les exigències del BCE.

A l'hora de valorar la situació general del sector, Fitch assegura que "l'entorn operatiu dels bancs espanyols està millorant a causa de les perspectives de creixement econòmic resilients i a uns tipus d'interès estructuralment més alts". En tot cas, apunta a la distorsió que provoca l'impost extraordinari a la banca.

L'opa del BBVA també apareix en un altre capítol de l'informe, el que fa referència als riscos a futur sobre el ràting, tant a l'alça com a la baixa. En aquest punt, insisteix en la incertesa entorn de l'operació i adverteix que, en cas que augmentessin les probabilitats d'una fusió, avaluaria el potencial impacte sobre la qualificació del banc.

La legislació obliga el Sabadell a respectar un deure de passivitat davant l'opa del BBVA, cosa que limitarà el marge d'actuació els pròxims mesos. Qualsevol mesura que pugui afectar l'èxit de l'opa, entre les quals s'inclouen operacions i corporacions, requeriria l'aprovació de la junta d'accionistes del Sabadell.

Aquesta setmana el president del Sabadell, Josep Oliu, s'ha adreçat per escrit als accionistes del banc per convèncer-los de la conveniència del projecte en solitari. A la carta, afirma que el procés d'adquisició es podria prolongar fins a finals del 2024 o el 2025 i que el Sabadell té "excel·lents perspectives".

El ministre d'Economia, Carlos Cuerpo, va reiterar ahir el rebuig de l'operació. Va insistir que la posició del Govern central és "molt clara" rebutjant l'operació, tant per la forma, consistent en una opa, com pel fons, que és l'objectiu final d'una fusió.

a inversió, la bretxa és més gran, de 10 punts percentuals, però és una xifra condicionada, ja que se suposa que les empreses que van sol·licitar els ajuts són les que ja tenien plans per invertir.

L'informe també destaca que la pandèmia del coronavirus va afectar especialment els patrons d'inversió de les empreses joves, que solen tenir més propensió a invertir, però en aquest període la bretxa positiva entre l'esforç inversor de les empreses joves i la resta és més reduït.

El Tresor torna a superar els 125.000 milions de demanda en una emissió

I. DE LAS HERAS Madrid

El Tresor va rebre ahir, per segona vegada en la seva història, una demanda superior als 125.000 milions d'euros abordant una emissió de bons. Aquesta circumstància, asseguren des del Ministeri d'Economia, ha permès reduir l'interès del deute respecte al que es preveia.

El nou bo és a deu anys i té caràcter sindicat. La col·locació se sol fer al juny, però s'ha avançat uns dies per aprofitar l'entorn de mercat abans de la reunió del BCE la setmana que ve.

S'han emès 10.000 milions de deute i la rendibilitat ha quedat en sis punts bàsics sobre la referència actual a deu anys, cosa que, segons el Govern central, millora "de manera notable l'estalvi financer".

La rendibilitat d'aquesta emissió, comercialitzada entre inversors particulars, ha quedat situada al 3,37%. "La gran demanda, juntament amb l'elevat nombre d'inversors i d'alta qualitat, reflecteixen el profund accés del Tresor als mercats financers", afirma Economia.

Les peticions rebudes només s'han vist superades per l'emissió feta el gener d'aquest any, en què es van rebre sol·licituds per 138.000 milions d'euros. El Tresor va decidir en aquell moment col·locar 15.000 milions, la xifra més gran fins ara, només igualada per una altra emissió del 2020.

El 6 de juny el BCE es reunirà per decidir si aplica una primera baixada als tipus, situats al 45%

a recent visita del president xinès, Xi Jinping, a París ha posat de manifest la complexa relació de la UE amb el gegant asiàtic. La Xina és un gran competidor econòmic i, alhora, un dels nostres principals socis comercials. L'economia europea depèn avui de la importació de tecnologia i productes manufacturats xinesos, cosa que es tradueix en un elevat dèficit comercial bilateral, que va ascendir a 291.000 milions d'euros el

El seu domini és preocupant al sector de les energies renovables pel que implica de dependència. Bona part de les bateries elèctriques, plaques solars o turbines eòliques que fem servir venen de la Xina, potència que, a més, controla el mercat dels materials crítics que es fan servir per a la seva fabricació, com ara el coure, el liti, el níquel o el cobalt, la demanda dels quals es multiplicarà amb força per al 2040.

Si Europa no aconsegueix un subministrament segur de materials crítics, la

Europa ha de reaccionar

Mariano Marzo

descarbonització de l'economia podria ser més lenta i cara del que es preveu. Qualsevol eventualitat a la cadena de subministrament perjudicaria el desenvolupament de la mobilitat elèctrica i de l'emmagatzemament d'electricitat a través de bateries estacionàries, una tecnologia, a més, essencial per facilitar el desplegament massiu de l'energia eòlica i solar.

Si passem d'Orient a Occident, emergeix un altre aspecte preocupant. El 2023 l'electricitat per a la indústria va costar més del doble a Europa que als Estats Units, mentre que el preu del gas natural va ser gairebé sis vegades més alt. Aquest diferencial demostra que la UE necessita una nova política energètica que fomenti l'ús de totes les energies que poden reduir les emissions de CO₂ i no només de l'electricitat renovable.

A l'elevat preu de l'energia, hi cal afegir una legislació cada vegada més complexa i restrictiva, el principal propòsit de la qual és disminuir la petjada de carboni. Per això, el regulador ha optat per prohibir tecnologies concretes en lloc de fomentar el desenvolupament de totes les que poden ajudar a aconseguir aquest objectiu. A més, Brussel·les ha elevat diverses vegades els objectius de reducció d'emissions sense valorar-ne l'impacte en l'economia.

La indústria no passa el millor moment, però hi ha raons per ser optimista. Per primera vegada, la UE reconeix que cal prendre mesures per frenar la pèrdua de competitivitat i una de les primeres consisteix a reindustrialitzar el continent. Per aconseguir-ho serà clau tenir una regulació més estable que fomenti el desenvolupament de noves indústries relacionades amb la transició energètica,

El 2023 l'electricitat per a la indústria va costar més del doble a Europa que als EUA

però que també es cuidi de sectors tradicionals que encara són fonamentals per a l'economia. Combinar la nova indústria i la tradicional serà l'única manera que Europa torni a tenir un sector secundari competitiu, capaç d'augmentar fins al 20% l'aportació al PIB i continuar creant ocupació de qualitat i benestar social.

conclouen a Iberia.

"La consolidació és necessària per a la competitivitat d'Europa. Frenar els processos de consolidació suposa, en definitiva, descapitalitzar el nostre continent",

La directora de la patronal de línies aèries europees (A4E), Ourania Georgoutsakou, també va afirmar fa uns dies que per-

què les aerolínies continuïn transportant els passatgers europeus i inverteixin en descarbonització i renovació de les se-

ves flotes cal "garantir que con-

tinuïn sent competitives a l'escenari mundial". Les aerolínies s'afegeixen a la crida d'un

gran acord en matèria de políti-

IAG dona suport a la proposta franco-alemanya i confia que el

moviment ajudi a desencallar

l'operació. El conseller delegat

del grup, Luis Gallego, com el president d'Iberia, Marco

Sansavini, han argumentat que

l'adquisició oferirà més opcions

als viatgers, crearà nous llocs de

treball i, a més, permetrà mante-

nir la competència de preus gràcies a la cessió de rutes a altres

IAG té previst escometre

un projecte de renovació de flota

en què gastarà 8.900 milions i

900 milions més a ampliar-la.

Cal afegir-hi els compromisos

amb el combustible net, el SAF, que el grup vol impulsar, però que és entre tres i cinc ve-

gades més car que el querosè

actual. La companyia defensa que aquestes operacions són

costoses i que només un grup

potent és capaç d'emprendre in-

versions d'aquesta mena. Air

ca indústria.

Iberia confia que una posició més flexible de la UE faciliti la compra d'Air Europa

Alemanya i França plantegen que Brussel·les sigui menys estricta amb les regles de la competència

FERNANDO H. VALLS

La Comissió Europea esfulla la margarida de l'autorització de la compra d'Air Europa per part d'IAG per facilitar una fusió amb Iberia. El grup dirigit per Luis Gallego considera que l'operació és clau per a la indústria de l'aviació i per al país, ja que permetrà crear a l'aeroport de Barajas, a Madrid, un centre de connexions de referència amb Llatinoamèrica.

Però la companyia encara no té el vistiplau i no és l'única operació del sector aeri pendent de la decisió de la comissària euro-

pea de la Competència. L'adquisició d'una participació en la italiana ITA per part de l'alemanya Lufthansa també està bloquejada. Les empreses demanen més flexibilitat i les dues principals economies fan el mateix.

Alemanya i França acaben de plantejar, d'una manera conjunta, una revisió de les regles de competència amb l'objectiu que les aerolínies o les empreses de telecomunicacions no es trobin amb tants problemes per créixer. "Necessitem revisar les actuals normes europees de competència", proposen Berlín i París, per poder crear "consorcis i empreses consolidades en sectors clau" i enfortir així "la

SUSANA VERA / REUTERS

Avions d'Iberia i Air Europa a l'aeroport de Barajas

resiliència europea". El president Macron i el canceller Scholz van signar un article conjunt aquesta setmana en el Financial Times en què apuntaven en la mateixa direcció i proposaven "un renovat impuls a la competitivitat" per a la pròxima legislatura de la UE. Els dos governs pensen en el període 2024-2029 i en les línies mestres de la futura Comissió Europea.

"En el sector de l'aviació la competència és global i les aerolínies que no són prou grans no poden sobreviure en un mercat

Iberia: "Europa necessita aerolínies més grans per competir amb les americanes, asiàtiques i del Golf'

amb jugadors de tanta envergadura", expliquen fonts d'Iberia. "A Europa necessitem aerolinies amb més massa crítica, companyies més grans per poder competir amb les americanes, les asiàtiques i les del Golf", afegeixen. La companyia espanyola té clar que "si les aerolínies europees no tenim prou força per atendre les necessitats dels ciutadans d'aquest continent i de les seves empreses, les vindran a atendre aerolínies d'altres continents".

Europa, per exemple, està tri gant anys a tornar els ajuts que va rebre durant la pandèmia. L'aerolínia espanyola defensa, en definitiva, que per continuar competint en un entorn cada vegada més complicat amb companyies dels Estats Units o de l'Orient Mitjà seria important disposar de gegants europeus de l'aviació.

El 10 de juny finalitza el termini per actualitzar les cessions de rutes a la competència i el 15 de juliol la Comissió Europea ha de comunicar si autoritza l'adquisició d'Air Europa.●

AVISOS OFICIALS

Inversiones Financieras e Inmobiliarias, S.A.

Anuncio de corrección de errores del anuncio del 2024 en La Vanquardia. En el punto primero del orden del día, donde dice 2022 debe decir

Barcelona, 21 de mayo de 2024 Mireia Artigas

Ajuntament de Barcelona **Mobilitat, Infraestructures** i Serveis Urbans, Urbanisme i Habitatge

ANUNCI D'APROVACIÓ ÚNICA

Exp. núm. 24SD0133PU

La Comissió de Govern, en sessio de desarral maig de 2024, ha adoptat l'acord següent: La Comissió de Govern, en sessió de data 23 de

d'urbanització del polígon d'actuació urbanística del Pla de Millora Urbana de l'àmbit comprès entre els carrers Guipúscoa, Ca n'Oliva, Binèfar i el límit del terme municipal de Sant Adrià del Besòs (Fase 3)", promogut per la Junta de Compensació del reComissió de Govern de 24 de maig de 2018 (expedient núm. 17SD0396P, publicat al BOPB de 17 d'octubre de 2018), inclòs dins l'àmbit del Pla de Millora Urbana de l'àmbit comprès entre els carrers Guipúscoa, Ca N'Oliva, Binèfar i el límit de terme municipal de Sant Adrià del Besós, aprovat definitivament per acord del Plenari del Consell Municipal de 31 de maig de 2013, d'acord amb l'Informe Tècnic del Projecte (ITP amb qualificació B) de data 21 de març de 2024 que figura a l'expedient administratiu i que a aquests efectes es dona per reproduït, amb pressupost d'1.534.328,74 (21% IVA inclòs), d'acord amb allò que preveu l'article 235.2 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei Municipal i de règim local de Catalunya que té per objecte recollir els ajustos menors efectuats, per tal de donar compliment a les observacions realitzades pels responsables d'Espai Públic i harmonitzar la solució del nou accés a l'aparcament amb l'espai públic previst, en aquesta mateixa ubicació, amb la integració de nous criteris per a una millor utilització de l'espai destinat a vianants. Publicar el present acord en el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona (BOPB) i en un diari dels de més circulació de la província. Notificar el present acord a la part interessada i Comunicar-lo a les dependencies municipals interessades. Donar-

ne compte a la Comissió d'Ecologia, Urbanisme, Mobilitat i Habitatge."

Contra aquest acord, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar recurs potestatiu de ant de l'òrgan que l'ha adoptat, en el termini d'un mes comptat des del dia següent al de la seva publicació, o es pot interposar directament recurs contenciós administratiu davant del Jutjat del Contenciós Administratiu en el termini de dos mesos comptats des de l'endemà de la present notificació. El recurs potestatiu de reposició s'haurà de resoldre i notificar en el termini d'un mes. El termini per interposar el recurs contenciós administratiu serà de dos mesos comptats des del dia següent de la recepció de la notificació de l'acte exprés. Contra la desestimació tàcita del recurs potestatiu de reposició, que s'entendrà produïda un cop transcorregut un mes comptat des de l'endemà a la seva interposició sense que s'hagi resolt expressament, es pot interposar re curs contenciós administratiu en el termini de sis mesos a comptar des del dia següent al que s'hagi produït la desestimació tàcita. També, es pot utilitzar qualsevol altre recurs que es cregui conve-

Barcelona, 23 de maig de 2024.- Eva Redó i Verdaguer, Secretària delegada d'Urbanisme (P.D.

Palma prohibeix el lloguer turístic a tota la ciutat i n'eliminarà 4.000 places

Proposa més limitacions als creuers i implantar una taxa als creueristes

NEKANE D. HERMOSO

Palma prohibeix totalment el lloguer turístic en tota la ciutat. L'alcalde, Jaime Martínez (PP), va anunciar que modificarà el pla general per prohibir aquesta activitat als habitatges unifamiliars i entre mitjanceres, que és on estava permès, ja que als habitatges plurifamiliars està prohibit des de fa anys. La mesura tindrà efecte directe quan s'aixequi la moratòria de places que va aprovar el govern de Francina Armengol en el seu mandat i la consequència directa és que s'eliminaran unes 4.000 places que encara es podrien haver autoritzat.

La decisió de Martínez arriba dies després d'una gran mobilització ciutadana que va reunir milers de persones a Paldemanar per habitatge digne i en contra de la massificació turística. També enmig d'un debat promogut per la presidenta balear, Marga Prohens, per buscar mesures contra el desbordament turístic. L'alcalde, que ha negat que advocar per frenar el turisme suposi un canvi de discurs del PP, ha considerat com a "urgent" limitar l'arribada de visitants a Palma, que

Una manifestació a Palma per l'accés a l'habitatge dissabte

pateix problemes comuns als de "multitud de ciutats turístiques".

Una altra de les mesures que planteja Palma és la creació d'una nova taxa que pagarien els creueristes que arriben a la ciutat, que ja paguen l'ecotaxa si passen més de quatre hores a Palma. També s'abordarà la creació d'una taxa que pagarien les empreses dels creuers i, en paral·lel, l'Ajuntament vol

limitar el nombre màxim de persones que podran passejar per la ciutat en grup en una vi-

La prohibició total del lloguer turístic s'aprovarà immediatament i la resta de mesures es proposaran en el marc de la taula que ha constituït Marga Prohens per buscar solucions a la massificació, en què participen un centenar d'entitats de les illes. Entre aquestes mesures hi ha limitar encara més l'arribada de creuers a la capital balear perquè no arribin vaixells amb capacitat superior als 5.000 passatgers. Palma ha estat la primera ciutat d'Espanya que ha limitat l'entrada de creuers i només n'autoritza tres al dia. Només un pot ser un megacreuer.

L'Ajuntament de Palma també proposarà en aquesta taula la limitació d'entrada a la ciutat dels cotxes de lloguer. Javier Martínez va proposar la creació d'aparcaments dissuasius i una millora del transport públic que connecta les principals destinacions turístiques amb Palma. La intenció és que els turistes no arribin a Palma amb els cotxes llogats, sinó en transport públic.

Les mesures que s'han plantejat a Palma, algunes d'aplicació directa, es traslladaran a la taula que ha posat en marxa Prohens, en què participen més d'un centenar d'entitats. La presidenta balear defensa que les Balears no poden continuar creixent en volum de

L'Ajuntament també planteja posar restriccions a l'entrada de cotxes de lloguer

turistes i que ha arribat el moment de posar-hi límits. Les illes van rebre l'any passat 17,8 milions de turistes i s'espera que aquesta xifra s'acosti als 19 aquest any.

L'arxipèlag balear concentra unes 600.000 places turístiques en un territori on viuen 1,2 milions d'habitants, és a dir, una plaça turística per cada dos habitants. Només els últims vuit anys el nombre de places ha crescut en 115.000, maioritàriament a causa de l'extensió massiva del lloguer vacacional, però cal sumar-hi els milers de places il·legals que es calcula que hi ha a les

Ganes de renovar l'armari?

OFERTES, DESCOMPTES I PLANS EXCLUSIUS PER A SUBSCRIPTORS

52 LA VANGUARDIA

DIJOUS, 30 MAIG 2024

Dones directives

La manca de referents femenins en la construcció, a debat al Construmat

Al sector només hi ha un 11% de dones, i menys en llocs directius. Una situació que es va debatre en el marc del Sustainable Building Congress del saló Construmat, en una taula rodona organitzada per l'Associació de Promotors de Catalunya (APCE)

Les ponents de la taula rodona 'Presència de la dona en àmbits directius dins la construcció', organitzada per l'APCE en el marc del saló Construmat

N. NOGUER

er cada dona que treballa a Espanya en el sector de la construcció, hi ha aproximadament deu homes. En total unes 154.000, segons l'Observatori Industrial de la Construcció de la Fundació Laboral de la Construcció (FLC). Són algunes de les dades que van aparèixer a la taula rodona sobre la presència de la dona en àmbits directius dins la construcció en el marc del Sustainable Building Congress del saló Construmat.

Organitzada per l'Associació de Promotors i Constructors d'Edificis de Catalunya (APCE), en la sessió hi van participar Elena Massot, vicepresidenta primera d'APCE i CEO de Grup Vertix; Maite Ramos, directora general de l'empresa d'enginyeria en edificació BIS; Verònica Giró, sòcia fundadora i gerent de l'empresa de rehabilitació i renovació 4ARK; Ana Puig-Pey, arquitecta i codirectora del Màster en Di-

recció d'Empreses Immobiliàries Innovadores de l'Escola Sert (COAC), i **Patricia Martínez**, secretària general de l'APCE, CEO de la constructora Tarraco i moderadora de la taula.

Accedir a càrrecs directius

Segons les dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA), el perfil de la professional ocupada en construcció correspon a una dona d'una edat mitjana de 43,6 anys, majoritàriament amb estudis superiors (61,3%) i de nacionalitat espanyola (84,3%). Quines dificultats tenen per accedir a càrrecs directius? Les ponents van coincidir que la principal és el fet de compaginar la vida personal amb un càrrec directiu, que requereix moltes hores de dedicació. L'arquitecta Anna Puig-Pey va remarcar que "la principal questió a corregir són els horaris, perquè les dones ofereixen una qualitat molt alta, però no és viable que hagin d'estar disponibles durant tot el dia". En aquest sentit, Verònica Giró, gerent de 4ARK, va afegir

La taula va repassar l'estil de lideratge femení i les característiques que han de tenir les dones per accedir a càrrecs directius, les dificultats amb què es troben i els reptes i les oportunitats per generar el canvi en el sector que "aquests càrrecs requereixen molta dedicació, i si les dones no compten amb el suport necessari del seu entorn, se'ls fa molt complicat". Elena Massot, de Vertix, va afegir que "hi ha poques directives perquè hi ha molta sobrecàrrega de funcions executives i molts sovint no és compaginable amb la conciliació familiar". Maite Ramos, directora general de BIS, va posar èmfasi en la conciliació "perquè tothom pugui compaginar vida laboral i personal".

Promoció en la direcció

Quins són els reptes i les oportunitats per augmentar la presència femenina en llocs destacats del sector? Puig-Pey va recomanar "establir mesures per garantir l'espai de les dones des de les institucions i promoure la dona en l'àmbit del desenvolupament empresarial i de la direcció". Massot va considerar que "s'ha d'empoderar més les dones i lluitar per la paritat de gènere", i va apuntar la possibilitat d'aplicar mesures que incentivin la presència de la dona

dins les empreses (bonificacions temporals, creació d'un segell de qualitat...). Giró va destacar "la importància de treballar per objectius, perquè les treballadores i els treballadors puguin autogestionar la seva jornada". Ramos va remarcar que cal "prioritzar el compromís per arribar a una relació flexible entre l'empresa i les persones treballadores".

Lideratge femení

Parlant de manca de referents femenins dins el sector, les ponents van reflexionar sobre si hi ha un estil de lideratge femení. Per a Puig-Pey, "les dones fan que el lideratge sigui diferent en el sentit que són més col·laboradores, inciten a la participació de tothom i aposten per una direcció més social". I va assenyalar, com a codirectora del Màster en Direcció d'Empreses Immobiliàries Innovadores, que les seves alumnes "són molt constants, no es rendeixen amb facilitat i tenen una gran capacitat de concentració i, per tant, he vist que estan preparades per liderar un equip". En la mateixa línia, Verònica Giró va afegir que "les dones tenen un estil més col·laborador, són més resilients i estan molt conscienciades amb les relacions socials. Les dones hem tingut un paper en la societat que ens ha portat a desenvolupar aquestes habilitats que ara condicionen la nostra manera de dirigir equips".

Per a Elena Massot, "la clau de l'èxit empresarial és que les habilitats de dones i homes es complementin per tenir equips i paritat de gènere". En aquest sentit, considera que, "per poder exercir funcions directives, cal talent i que tothom demostri les seves habilitats". Per la seva banda, Maite Ramos va destacar el talent personal i comptar amb un entorn que permeti trobar l'equilibri entre la feina i la conciliació familiar com a factors indispensables perquè les dones puguin accedir a càrrecs de responsabilitat dins l'empresa, i va considerar que "les característiques necessàries per assolir alts càrrecs són pròpies de la direcció, i no tant de la persona".

Les ponents van incidir sobre la pressió que comporta per a les dones assolir alts càrrecs en un sector tan masculinitzat, i van apuntar el sentit d'autoexigència i d'autocrítica que té la dona com una de les barreres a superar perquè hi hagi més referents directius femenins en el sector.

Per concloure, Patrícia Martínez, la moderadora, va reflexionar sobre el lent creixement de la presència de dones en el sector, que l'any passat va ser de només un 1%. I va tancar amb un missatge optimista: "Poder veure com deixem enrere un sector en què el fet de ser dona és una anècdota".

DIJOUS, 30 MAIG 2024

Construmat 2024

Un Construmat líder i sostenible

La ministra d'Habitatge i Agenda Urbana, Isabel Rodríguez, juntament amb el president de Construmat i l'APCE, Xavier Vilajoana, visitant l'estand de l'APCE en la inauguració de Construmat

El saló ha augmentat en aquesta edició un 50% el seu espai expositiu respecte del 2023 i s'ha convertit en l'esdeveniment més transversal del sector a Espanya

N. N.

alt de qualitat de Construmat. En la seva 23a edició, el saló de la construcció de Fira de Barcelona ha incrementat la seva oferta expositiva en un 50%, amb la participació de més de 300 expositors i més de 600 marques que cobreixen la pràctica totalitat de l'eco-

sistema de la construcció. Així, s'ha erigit com l'esdeveniment més representatiu i transversal del sector a Espanya, en una edició amb la sostenibilitat i la innovació com a grans protagonistes.

Segons el president de Construmat i de l'APCE, **Xavier Vila-joana**, aquesta edició ha consolidat la nova etapa iniciada el 2023 amb l'objectiu d'aconseguir un sector més sostenible, eficient i innovador. Per al director del saló, **Roger Bou**, aquest Cons-

trumat ha estat "molt útil per als professionals de la construcció, que hi han pogut trobar les últimes solucions i innovacions que ja són al mercat. Les empreses han presentat continguts d'alta qualitat que ajudaran a transformar i impulsar el sector".

L'Associació de Promotors de Catalunya (APCE), com a entitat membre del comitè organitzador del saló Construmat, ha tingut un paper rellevant en els tres dies de fira, amb un estand

de 40m² construït amb fusta i altres materials reciclats.

Solucions en sostenibilitat

Amb el lema 'Construint sostenibilitat', l'oferta del saló més emblemàtic i longeu de la construcció espanyola ha girat al voltant de la sostenibilitat i la innovació com a grans eixos temàtics. Així, s'hi han presentat les darreres novetats i solucions del mercat centrades en l'eficiència energètica i la rehabilitació del parc d'habitatges, dos dels grans reptes que cal afrontar de manera immediata.

Per això, Construmat ha ofert un ampli programa d'activitats. Més de 120 ponents s'han citat al Sustainable Building Congress, el gran congrés de l'esdeveniment, que, amb 50 ponències i quinze taules rodones en dos auditoris, ha donat a conèixer les darreres iniciatives desenvolupades per minimitzar l'impacte ambiental de l'activitat constructora. L'AP-CE també hi ha pres part, ja que hi ha organitzat una sessió sobre la presència de la dona en rols directius en la construcció.

'Startups' i innovació

Construmat també ha donat cabuda a les joves empreses emergents al PropCon Hub, un espai dinàmic on s'ha donat visibilitat a vint *startups* que fan ús de la tecnologia digital en els àmbits de la construcció (ConTech) i de la gestió immobiliària (PropTech), i que ha comptat amb un Fòrum on hi ha hagut presentacions d'experts en innovació en la construcció, des de la prefabricació sostenible fins a l'ús de la intel·ligència artificial.

A la zona de workshops i tallers s'han celebrat unes jornades del Consell per a l'Acreditació Internacional d'Arquitectura i Disseny (CIAAD), soci oficial de les Nacions Unides per a la implementació i l'avenç dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), amb seu a Dubai, i una sessió de certificació de Fischer per a instal·ladors del sistema Solar-Fix, pas previ a l'examen per aconseguir l'acreditació TÜV Rheinland.

Arc mediterrani

D'altra banda, el saló Construmat ha posat el focus en els mercats internacionals de l'arc mediterrani. Així, el Marroc ha estat el país convidat d'aquesta edició, amb la presència d'una missió comercial oficial marroquina. Cal destacar també la presència d'unes 50 empreses expositores procedents de divuit països, com ara Alemanya, Bèlgica, la Xina, Egipte, França, Itàlia o Polònia.

El programa d'activitats de Construmat 2024 va finalitzar amb una nova edició dels prestigiosos Premis Construmat, comissariats per la Fundació Mies van der Rohe i que han incorporat, per primera vegada, el premi del públic.

Innovació digital i projectes internacionals

La Fundació Laboral de la Construcció de Catalunya (FLC) ha presentat a Construmat els seus últims projectes

N. N.

a Fundació Laboral de la Construcció de Catalunya (FLC) ha estat present a Construmat amb un estand institucional que ha aglutinat diverses activitats. Així, ha comptat amb una àrea dedicada a innovació i digitalització amb els diferents recursos de què disposa l'entitat paritària en aquesta matèria, com ara els simuladors de carretó elevador i retroexcavadora per al maneig de maquinària d'elevació

i de moviment de terres, així com de grua torre, a més d'ulleres de realitat virtual (VR).

D'altra banda, la Fundació Laboral ha estat informant durant el saló sobre la seva oferta formativa, a través de recursos per al desenvolupament de competències transversals amb diferents dinàmiques de grup dirigides a treballadores i treballadors, persones desocupades i empreses.

També, com a punt d'informació de l'agència FP CAT, l'FLC ha acompanyat les persones usuàries i empreses en la inscripció del procés d'acreditació de competències.

Dins del Congrés, l'FLC ha destacat la necessitat d'atreure talent al sector de la construcció per pal·liar el problema del relleu generacional. En aquest context, la incorporació de la dona al sector és clau a l'hora de presentar dades i iniciatives pròpies de l'entitat paritària.

També han destacat dos dels projectes internacionals en què està treballant l'FLC: "Construye 2030" i "Women Can Build LatAm". El primer és un projecte cofinançat pel programa Life Clean Energy Transition de la Comissió Europea, amb l'objectiu d'identificar les necessitats de

Patricia Ayuso Andrés, responsable de màrqueting de l'FLC, presentant una ponència a Construmat sobre la dona en el sector de la construcció

formació per a la descarbonització del sector de la construcció i mesures per abordar el relleu generacional.

El segon, "Women Can Build LatAm", és el primer projecte transoceànic liderat per l'FLC, cofinançat pel programa Erasmus+ de la UE per a la inserció de la dona al sector de la construcció d'Espanya, Itàlia, Xile i Argentina, que se centra en dos eixos: d'una banda, compartir els coneixements de formació, i de l'altra, l'ocupabilitat de treballadores de la construcció d'Europa a l'Amèrica Llatina.

Holaluz es reuneix amb el BME Growth per aclarir dubtes sobre el seu futur

La companyia puja un 20% al parquet després de confirmar els objectius per a aquest exercici

Oriol Vila, Ferran Nogué i Carlota Pi, fundadors d'Holaluz

GABRIEL TRINDADE

La comercialitzadora energètica Holaluz va explicar ahir que recentment ha mantingut una reunió amb la direcció del BME Growth, el mercat en què cotitza, per aclarir dubtes sobre el seu futur. La companyia catalana, que travessa una etapa molt complicada després de perdre 26 milions d'euros el 2023, va presentar a l'esmentada trobada els resultats del primer trimestre per demostrar que s'ha produït una millora del negoci recurrent.

La comunicació d'Holaluz va tenir un efecte directe al mercat. El valor de l'empresa va caure lleugerament durant el matí, però, després de l'anunci, es va produir una important pujada. Al tancament de la sessió, la revalorització va ser del 28,2%, fins als 1,5 euros per títol. Tot i això, no compensa el descens acumulat en tot aquest any de més del 50%. La capitalització borsària ascendeix a 33 milions.

Holaluz va explicar a la direcció del BME Growth que ha obtingut un resultat operatiu brut (ebitda) normalitzat positiu de 3,1 milions d'euros fins al març, davant el resultat negatiu de 14,9 milions del mateix període el 2023. L'empresa preveu aconseguir aquest any un ebitda normalitzat d'entre 19 milions i 24 milions d'euros.

La companyia, presidida per Carlota Pi, va indicar que, en termes d'ebitda comptable, ja ha arribat al break even els últims 12 mesos, amb què ha remuntat 23 milions d'euros respecte a l'ebitda registrat en el conjunt del 2023.

A la reunió, Holaluz va exposar que té una facturació mensual recurrent que oscil·la en una forquilla d'entre 15 i 20 milions d'euros. L'empresa catalana va indicar que manté la divisió d'instal·lació d'energia solar a les llars, una de les àrees de negoci que van generar més pèrdues el 2023.

La comercialitzadora també va informar l'operador del mercat borsari del procés de recerca de finançament a llarg termini per valor de 20 milions d'euros en què està immersa, amb l'objectiu de substituir el programa de pagarés a curt termini. La companyia manté contacte amb l'Institut Català de Finances (ICF), Avançsa i diversos inversors industrials i financers. El mes passat Holaluz va comunicar que s'havia garantit una línia de finançament de quatre milions d'euros per als pròxims mesos.

Holaluz s'ha vist afectada per la crisi de les renovables, fruit dels baixos preus de l'electricitat al mercat majorista. El desembre de l'any passat va haver de presentar un ERO per a 200 treballadors i la companyia va anunciar que sospesa presentar el preconcurs de creditors si no tanca el refinança-

El 28 de juny l'actual direcció se sotmetrà a l'opinió dels accionistes durant la pròxima junta general, quan s'hauran d'aprovar els comptes de l'any passat.

Iberdrola pateix un ciberatac que afecta 850.000 clients

REDACCIÓ Madrid

Iberdrola va patir entre el 5 i el 7 de maig un ciberatac a un dels seus servidors informàtics que va deixar exposades les dades d'aproximadament 850.000 clients. Segons l'energètica, la informació extreta pels delinqüents "no és sensible" i no inclou dades de caràcter financer.

D'aquests afectats, 600.000 corresponen al negoci d'electricitat i 250.000 al de gas, a través de la comercialitzadora Curenergía.

Després de detectar l'inci-

L'incident té lloc després dels que van afectar el Santander i Air Europa

dent, la companyia afirma que en va informar "immediatament" a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i les forces de seguretat. A més, va enviar cartes als clients afectats, a través de les quals la informació va transcendir ahir.

Les dades extretes es refereixen al nom, cognoms, número de DNI i contactes dels usuaris. Des de l'empresa asseguren que prop de 400 persones treballen per evitar aquesta mena d'atacs, que s'han incrementat des de la invasió d'Ucraïna.

L'atac conegut ahir va donar accés "parcial" a "informació

dels clients", afirma l'empresa a la carta enviada als afectats. L'empresa ha demanat als usuaris que no obrin enllaços de correus electrònics ni de telefonia mòbil de procedència sospitosa. S'ha posat en contacte amb les operadores de telefonia per informar del que

El ciberatac arriba després del que va patir fa uns dies el Santander. En aquest cas, va afectar una base de dades amb informació sobre els clients a Espanya, Xile i l'Uruguai, i sobre tots els empleats i exempleats del grup.

Aquesta setmana Telefónica ha engegat una investigació per dilucidar si hi ha hagut una possible filtració de dades de 120.000 clients i empleats. Un usuari va informar en un fòrum especialitzat que tenia aquesta informació, fet que va posar en guàrdia l'empresa.

Fa uns mesos, Air Europa va patir un atac informàtic que va permetre que els delinqüents accedissin a les dades de les targetes de crèdit dels clients. Va ser a través d'una bretxa de seguretat dels sistemes de pagament.

Els ciberatacs s'han convertit ja en una de les principals preocupacions de les empreses i les autoritats. A l'última memòria anual de reclamacions, el Banc d'Espanya calculava que una de cada tres denúncies presentades davant la institució va tenir a veure amb fraus detectats en els pagaments digitals. Els casos denunciats van ascendir a 10.361, cosa que suposa un increment del 109% en tot just un any.

MERCATS

Cotització	IBEX 35	DOW JONES 38.441.54	EURO STOXX 50 4.963.20	FOOTSIE 8.183,07	DAX 30 18.473.29	NASDAQ 16.920,58	NIKKEI 38.556,87	Prima de risc	Mercat de	divises
EN NEGRETA, LA VARIACIÓ DEL DIA I EN RODONA, LA DE L'ANY	-1,16% +9,46%	-1,06% +2,00%	-1,33% +9,98%	-0,86% +5,98%	-1,10% +10,16%	-0,58% +12,72%	- 0,77% +15,83%	ESPANYA 75 0	1 DÒLAR VAL 0,9211	1 EURO VAL 1,0857

Mercat continu *VALORS PERTANYENTS A L'IBEX35

** LA CAPITALITZACIÓ DE PUIG CORRESPON A LA SUMA DE LES ACCIONS DE LA SÈRIE A I LA SÈRIE B

		Cotitzaci Euros \	ó /ar. %	Capitalitz. borsària	Rend. any %			Cotitzac i Euros V	ió /ar. %	Capitalitz. borsària	Rend. any %			Cotitza Euros	ció Var. %	Capitalitz. borsària	Rend. any %		F	Cotitzaci Euros V		Capitalitz. borsària	Rend. any %
Acciona Energía*		20,48	-4,30	6.743,1	-27,07	Catalana Occidente		37.40	-0,27	4.488.0	22,86	Iberdrola*		11,93	-1,85	76.597,8	0,46	Realia		1,00	-0,90	820.3	
Acciona*		115,00	-3,20	6.308,5	-13,73	Cellnex*		33,14	-1,81	23.412,6	-7,07	Iberpapel		19,50	-0.76	209,6	8,33	REC*		16,21	-1,16	8.770,9	-,-
Acerinox*		10,04	-0,40	2.503,3	-2,77	Cevasa		5,75	-4,17	136,0	-4,17	Inditex*		43,58	-0,50	135.823,7	12,43	Reig Jofre	Λ	2,84	2,90	226,2	26,22
ACS*		40,88	-1,02	11.105,7	1,79	Cie Automotive	Λ	27,60	0,18	3.306,7	9,18	Indra*	Λ	20,74	1,87	3.663,8	48,14	Renta 4	$\dot{\uparrow}$	10,40	0,97	423,2	
Adolfo Domínguez		5,14	-4,10	47,7	2,80	Clínica Baviera		29,20	0,00	476,2	26,96	Inmobiliaria del Sur	<u>,</u>	8,50	2,41	154,0	23,85	Renta Corporación		0,87	0,00	28,6	8,75
Aedas		20,00	-0,99	874,0	23,53	Coca-Cola E.P.		66,90	0,00	30.286,3	11,98	Lar España		6,86	0,00	574,1	26,12	Repsol*		15,05	-0,66	18.321,8	15,30
Aena*		177,00	-0,17	26.550,0	12,64	Colonial*		6,07	-1,70	3.275,5	-7,21	Libertas 7		1,50	0,00	32,9	47,06	Rovi*		88,10	-0,45	4.758,8	46,35
Airbus Group		157,06	-1,26	124.451,9	13,84	Corp. Financiera Alba		51,50	-0,96	3.051,1	7,29	Línea Directa	\wedge	1,13	1,07	1.229,9	32,78	Sacyr*		3,37	-0,94	2.570,4	7,87
Airtificial		0,13	-1,79	175,2	1,86	Deoleo	\wedge	0,24	2,16	118,0	3,51	Lingotes Especiales	\wedge	7,14	2,29	69,0	16,67	San José		4,59	-1,29	298,5	37,16
Alantra		9,02	-0,44	348,5	7,81	DIA	个	0,01	2,24	795,5	16,10	Logista*		26,30	-0,83	3.491,3	13,03	Solaria*		11,04	-4,00	1.379,5	-40,68
Almirall		9,69	-1,42	2.028,0	14,96	Duro Felguera		0,61	0,00	132,2	-6,44	Mapfre*		2,19	-0,64	6.744,2	17,20	Soltec		2,22	-3,28	211,8	
Amadeus*	\wedge	64,02	0,57	28.841,0	-0,64	Ebro Foods	\wedge	16,02	0,13	2.464,9	4,69	Melia Hotels*		7,65	-1,03	1.686,1	28,36	Squirrel		1,62	-3,28	146,9	
Amper		0,11	-0,53	168,2	34,45	Ecoener		3,80	-0,52	216,4	-10,38	Merlin*		10,58	-1,21	4.970,2	7,46	Talgo		4,44	0,00	549,3	1,03
AmRest		6,00	-0,66	1.299,8	-2,76	Edreams Odigeo		6,80	-0,15	867,7	-11,34	Metrovacesa		8,66	-0,69	1.313,5	11,20	Tecnicas Reunidas		12,63	-0,79	1.322,4	51,26
Aperam		26,28	-1,72	2.050,8	-18,82	Elecnor		20,50	-1,20	1.783,5	4,86	Miquel y Costa	\wedge	12,85	0,39	518,0	10,14	Telefonica*		4,18	-0,69	23.712,6	
Applus Services		12,72	0,00	1.641,8	27,20	Enagas*		13,80	-1,15	3.615,5	-9,60	Montebalito		1,39	0,00	44,5	-4,79	Tubacex		3,28	-1,50	415,1	-6,29
Arcelor Mittal*		23,19	-3,05	19.776,7	-8,75	Ence		3,40	-2,80	837,3	20,06	Naturgy*		24,36	-1,30	23.619,8	-7,99	Tubos Reunidos		0,77	-2,29	134,2	
Arima		8,30	-0,48	236,0	30,71	Endesa*		18,02	-1,66	19.073,4	-2,41	Naturhouse		1,64	-2,10	98,7	4,05	Unicaja*	\wedge	1,32	0,23	3.491,1	54,55
Atresmedia	\wedge	5,18	1,17	1.163,2	44,13	Ercros		3,50	0,00	320,0	32,58	Neinor		11,28	-0,35	845,7	12,09	Urbas		0,00	0,00	55,7	-11,63
Atrys		3,71	-3,13	282,0	1,09	Faes Farma		3,73	0,00	1.179,5	19,50	Nextil		0,31	0,00	107,1	-18,16	Vidrala		109,60	-0,36	3.536,0	
Audax		1,90	-1,86	861,5	46,15	FCC		14,70	-0,54	6.410,8	0,96	NH Hotel		4,32	-2,27	1.880,2	2,98	Viscofan		59,10	-1,17	2.748,2	
Azkoyen	\wedge	6,50	1,25	159,4	2,20	Ferrovial*		36,10	-1,10	26.738,9	9,33	Nicolás Correa		6,60	-2,65	81,3	5,58	Vocento	\wedge	0,86	0,94	107,9	56,36
Banc Sabadell*		1,90	-0,99	10.347,3	74,49	Fluidra*		23,12	-1,11	4.442,0	22,65	OHLA	\wedge	0,42	0,48	245,7	-7,56						
Banco Santander*		4,69	-1,52	74.206,1	26,54	GAM		1,35	-2,88	127,7	14,41	Oryzon	\wedge	1,91	2,03	120,4	1,27						
Bankinter*		7,92	-0,63	7.119,0	36,65	Gestamp		2,83	-1,91	1.628,7	-17,65	Pescanova		0,39	-1,75	11,3	91,71						
BBVA*		9,77	-1,71	57.013,3	23,08	Global Dominion		3,55	-1,80	535,8	5,51	PharmaMar		35,88	-2,97	658,6	-12,66						
Berkeley	\wedge	0,26	2,76	116,4	49,31	Grenergy		27,15	-3,04	831,1	-20,71	Prim		10,15	0,00	172,9	-1,81						
Bodegas Riojanas		4,20	-3,67	21,2	-9,09	Grifols B		6,44	-2,57	1.683,6	-38,96	Prisa		0,37	-2,11	403,0	27,93						
Borges-bain		2,78	-0,71	64,3	8,59	Grifols*		9,01	-3,62	3.837,7	-41,73	Prosegur		1,77	-1,12	965,8	0,68						
CAF		33,30	-1,48	1.141,6	2,15	Grupo Ezentis	\wedge	0,21	5,58	96,4	108,00	Prosegur Cash		0,51	-1,73	757,3	-3,15	-					
Caixabank*		5,14	-0,89	37.866,3	49,92	I.A.G.*		1,99	-2,62	9.875,8	11,54	Puig**	↑	26,26	0,31	14.920,6		-					

El director general de Volvo Trucks a Espanya, Giovanni Bruno

Ofensiva d'obertures de Volvo Trucks a Catalunya

La companyia inverteix 25 milions en concessionaris propis

GABRIEL TRINDADE Barcelona

Volvo Trucks completa la seva aposta pel mercat espanyol amb una ofensiva d'obertures a Catalunya. La filial especialitzada en vehicles pesants de la històrica marca sueca, ara integrada al conglomerat xinès Geely, invertirà 25 milions d'euros a obrir tres concessionaris a les províncies de Barcelona i Girona per comercialitzar els seus camions i donar serveis als clients.

La inversió s'ha destinat a comprar dos centres de negoci a la Zona Franca i Montornès del Vallès, i en l'adquisició d'un solar a Salt per promoure un altre concessionari. Als dos primers s'hi faran millores en matèria d'optimització de processos i de sostenibilitat (carregadors elèctrics, plaques fotovoltaiques, etcètera). Volvo Trucks confia a tenir els tres centres operatius a començaments de l'any que ve. Fins al moment, l'empresa comercialitzava els vehicles a Catalunya mitjançant tercers.

"Després de consolidar-nos a Madrid i Saragossa, reforçar Catalunya era una prioritat", comenta el director general de Volvo Trucks, Giovanni Bruno. "El mercat català té un PIB semblant al d'alguns mercats europeus", comenta el directiu

La filial es referma en el principal corredor logístic espanyol i aposta per la mobilitat elèctrica

per destacar la rellevància de la inversió. D'aquesta manera, la companyia completa el principal corredor logístic a Espanya, una connexió per carretera que centenars de transportistes solen fer servir cada dia.

La companyia espera donar un impuls a la mobilitat sostenible amb aquests centres. Volvo compta amb clients importants que aposten per la mobilitat elèctrica als segments de recol·lecció de residus i distribució de productes tèxtils i alimentaris. "Amb els elèctrics, a més de reduir emissions, obres la porta a la distribució nocturna, perquè no fan soroll", diu. D'altra banda, el fabricant d'automòbils també pretén donar serveis als autobusos de Volvo Bus, que tenen TMB com un dels principals clients.

El grup Volvo va facturar l'any passat 967 milions d'euros a Espanya (+37%), amb una important aportació del negoci de vehicles pesants. La filial ven principalment vehicles de combustió, però s'ha convertit en una de les pioneres a entrar al mercat elèctric amb sis models. El 2023 va vendre uns 2.000 camions connectats a Europa, una xifra que suposa un 2% del total. "Volem ser part de la solució al canvi climàtic, però per a això és necessari un procés llarg. Un vehicle pesant és una eina de negoci i implica un canvi en el model de negoci", comenta.

RENOVABLES

Enerside Energy compra un parc solar a Xile a la catalana Impulso Energía

■ Energy Enerside avança en la seva nova estratègia de desenvolupament i comercialització d'actius de renovables. La companyia aprovarà a la pròxima junta d'accionistes, prevista per a finals de juny, l'adquisició de diversos actius a la catalana Impulso Energía. Es tracta de cinc instal·lacions

fotovoltaiques en construcció de 37 MW. L'operació s'ha estructurat amb un desemborsament en efectiu de 500.000 euros i en accions de la companyia per un total del 0,5% del capital. Per als títols, Energy Enerside farà una ampliació de capital valorada en més de 900.000 euros. / Redacció

LA CAIXA

Elisa Durán deixa el càrrec de directora general adjunta a la fundació

■ Elisa Durán deixarà demà 31 de maig el càrrec com a directora general adjunta de la Fundació Bancària La Caixa després de més de 15 anys. Durán, que recentment ha fet 66 anys, es va incorporar a l'entitat financera el 1978. Malgrat que deixa el càrrec, l'executiva conti-

nuarà representant La Caixa en institucions culturals com el MNAC, el Macba, el Gran Teatre del Liceu i el Palau de la Música. Duran ha contribuït des del seu càrrec a la bona marxa de les polítiques socials de la Fundació i a l'expansió del model CaixaForum. / Redacció

ANA JIMÉNEZ

La directora general adjunta, Elisa Durán

INDÚSTRIA

Quadpack redueix un 10% les vendes i entra en números vermells amb 2,6 milions

■ El fabricant de *packaging* per al sector de la bellesa **Quadpack Industries va** reduir la facturació un 10%, fins als 129 milions d'euros, i va entrar en pèrdues amb 2,6 milions davant el milió d'euros en positiu d'un any abans. Durant l'exercici passat, la

companyia, amb seu a la plaça Europa de l'Hospitalet, va posar fi a un projecte industrial amb l'alemanya **Inotech Cosmetics. Aques**ta decisió va tenir un impacte negatiu en el resultat, tot i que no va afectar la generació de flux de caixa. / Redacció

Euromillones

Combinació guanyadora:

EUROS

73.05

53.82

16.22

13.13

12.12

7.20

5.96

4,77

28 de maig

2+0 668.155

16-18-35-36-41

Lotto 6/4	EI	
29 de maig Combinació guany 19-23-28-32-41- Complemen: 2 Re Número Plus: 6 Joker: 166741	26 d Comil 10-17 Núme GUAN 5+1 -	
GUANYADORS 6+P - 6 - 5+C - 5 - 4 44 3 862	EUROS 82,25 10,33	5+0 2 4+1 4 4+0 2 3+1 1 3+0 1 2+1 1 2+0 1 0+1 2

Trio 29 de maig VESPRE 070 515

El Gordo de maig binació guanyadora: 7-19-26-28 nero clau (reint): 8 YADORS **EUROS** 71.263.93 41 632,05 293 103,18 1.246 27,73 0 934 10,27 16 576 5.21

149.400 3,00 52 316 1,50 La Grossa 24 de maig 88547

Primitiva 27 de maig Combinació guanyadora: 9-14-31-41-42-43 Complemen: 23 Reint: 6 Joker: **9082884**

GUANYADORS EUROS 6+R -5+C 4 30.622.96 5 77 2.916.47 4 4.578 71.35 3 89.039 8.00 R. 591,991 1.00

Bonoloto 29 de maig Combinació guanyadora: 9-18-27-29-41-45 Complementari: 30 Reintegrament: 8

GUANYADORS FUROS 6 1 390.057,28 5+C2 70.919.51 5 92 770.86 5.168 20.58 3 74.979 4.00 R. 452.306 0.50

Once 29 de maig 93929 Sèrie: **004**

Cuponazo 24 de maig 6.000.000€ 92424 Sèrie: 114

Pot acumulat per al següent sorteig:

El Gordo, 15.100.000 euros. La Primitiva, 33.500.000 euros

6/49+Plus, 1.410.000 euros. 6/49, 705.000 euros.

Eurojackpot, 112.000.000 euros. Euromillones, 61.000.000 euros.

Euro Dreams 27 de maig Combinació guanvadora: 2-7-14-15-23-24 Somni: 3

GUANYADORS **EUROS** 6+1 -120 000 00 6 2 5 196 60.62 4 7.023 27.20 92.654 3 3.83 484.437 2 2.50

Eurojackpot 28 de maig Combinació guanyadora: 13-26-27-35-46 Sols: 3-4

GUANYADORS 5+2 -

Estrelles: 6-7 Codi 'El milió': COS41153 GUANYADORS **EUROS** 5+2 -5+1 5 452,799,80 5+1 2 250.693.21 5 4 319.197.50 5+0 12 9.765,19 4+2 30 7.020.10 4+2 15 2.433.29 4+1 968 271.90 4+1 513 131.06 3+2 2.029 142.70 3+2 973 4+0 928 4 1.825 115.30 2+2 27.132 24.70 2+2 15.394 3+1 45 008 3+1 21.209 16.80 3 83.891 3+0 42.788 16.80 1+2 87,237 1+2 140.622 12.60 2+1 332.149 2+1 610.683 8.70

LA CONTRA

Víctor-M. Amela - Ima Sanchís - Lluís Amiguet

Sven Biscop, dirigeix el programa europeu de l'Institut de Relacions Internacionals de Brussel·les

Tinc 48 anys i acabo de ser nomenat comandant de l'Ordre de la Corona Belga: si no la tinguéssim, el cap d'Estat seria flamenc o való i Bèlgica no existiria. Vaig néixer a Flandes i soc belga. El meu marit és taiwanès i ara mateix viatgem massa per tenir gat. He dissertat per a la Fundació La Caixa

"El que ens fa europeus és l'Estat de benestar: defensem-lo"

uè és el que ens fa europeus? Les pensions, la sanitat pública, l'ensenyament per a tothom, els serveis socials concebuts per al bé comú... L'Estat de benestar és el cor de la Unió Europea.

No el tenen els EUA ni Rússia ni la Xina ni l'Àfrica ni semblen desitjar-lo?

Tampoc no tenen el respecte als drets humans, que van néixer aquí, ni del ciutadà i la democràcia. Aquest conjunt és el que ens fa europeus. No és un luxe, no és un caprici; és l'essència de la UE, la nostra raó de ser. I cal defensar-lo.

Està en perill en aquestes eleccions? La UE es mou a la dreta?

L'extrema dreta sembla avançar en totes les enquestes i el seu objectiu és desconstruir fins a destruir el nostre Estat de benestar. Volen arribar al poder democràticament per desmuntar des de dins la democràcia a la UE.

Però no tota l'extrema dreta ni els nacionalismes europeus són iguals.

Hi ha un nacionalisme regional sense estat, d'una banda, i una altra extrema dreta nacionalista amb estat, i tots dos són identitaris, però no tots són d'extrema dreta.

Què els fa ser o no extrema dreta? L'extrema dreta és euroescèptica, antieu-

ropeista: volen degradar i destruir la UE

Doncs les enquestes els donen com a guanyadors en molts països... I a Bèlgica.

A Bèlgica, l'extrema dreta flamenca guanya als sondejos al nord; però al sud venç l'extrema esquerra. I tenim eleccions alhora belgues i europees. A la Unió Europea la gent vota a les europees en clau nacional. A França serà, per exemple, un vot Macron sí, Macron no...

Així doncs, per a què serveixen les eleccions europees?

Si un partit obté un mal resultat a les europees, també perd poder i influència al Consell Europeu i a la UE, però hem d'admetre que, ara per ara, no votem un líder europeu.

I si el Partit Popular Europeu finalment pacta amb l'extrema dreta en auge?

Afebliria el PPE i la mateixa UE, perquè col·locaria al cor de les decisions europees els amics de Trump, Milei, Bolsonaro... Ens degradarien.

El Brexit va ser només un avançament?

Què és ser europeu

Defensar les nostres pensions; sanitat i ensenyament gratuïts i drets... Això és ser europeu. I, per això, milions de persones fora de la Unió Europea somien ser-ho. La UE, explica Biscop, va néixer per evitar una altra guerra mundial -i ho ha aconseguit- gràcies a l'eix Alemanya-França que aniria substituint els nacionalismes europeus -això no ho ha aconseguit- amb un europeisme compartit. Però la realització institucional del projecte europeu és freda i burocràtica i no té l'emoció tribal que sí que generen les nacions europees. El resultat és que en aquestes eleccions europees votarem menys que a les nacionals i, a més, en clau nacional. Per si fos poc, les enquestes anticipen un avanç dels nacionalistes euroescèptics que volen desmuntar la UE des de dins i, després, les nostres pensions, sanitat, educació...

El Regne Unit no va ser mai al cor de la UE, que és la reconciliació francoalemanya. Però, després del Brexit, Londres no acaba de trobar el seu lloc al món: tenen els EUA, que els utilitzen però no els necessiten. I són massa petits per ser necessaris en el concert mundial.

Per què no hi ha un partit unionista europeu a la UE?

La UE va ser creada després de la Segona Guerra Mundial per evitar que n'hi hagués una altra...

Això ho hem aconseguit.

...Però el mitjà d'evitar-la era substituir els nacionalismes europeus per un europeisme compartit.

Això no ho hem aconseguit.

Perquè no hem distingit entre patriotisme, que és positiu i inclusiu dels no natius i immigrants; i nacionalisme, que és excloent dels no natius i creu que "ho fem bé i ho farem millor sense tu, que no ets d'aquí".

De fet, aquesta reflexió guanya avui en les enquestes per a les europees.

Perquè l'elit europeista va subestimar el poder emocional del nacionalisme.

El poder tribal de què manca l'europeisme: insípid, fred, tecnòcrata i funcionarial. Sí, però la paradoxa del nacionalisme a qualsevol país de la UE és que vol fer-ho tot sol, i en aquest món globalitzat sense cooperació internacional aquest nacionalisme és incapaç d'aconseguir res.

No es poden tenir relacions comercials sense la UE i cap altra?

Aquest nacionalisme regressiu ens faria perdre prosperitat a tots i a l'Estat de benestar que ens uneix com a ideal.

Com podem aconseguir europeisme emocional?

Els europeus ens sentim com a tals quan estem junts, francesos, alemanys, belgues, espanyols... Per exemple, als EUA, a l'Àsia o l'Àfrica...

Però a la UE cadascú vol ser únic?

En canvi, sí, a la UE ens agrada emfatitzar les diferències nacionals...

I a cada país les regionals?

Les hauríem de compatibilitzar totes.

Però l'evolució ens fa tribals. I, en canvi, la història ens fa europeus a tots

amb la nostra cultura, art, ciències, educació... Inseparables.

Som més europeus del que ens agrada

Exacte, i els belgues sabem que les nostres elits eren les mateixes que les espanyoles i les de l'imperi dels Austries i tots els europeus tenim història comuna i cultures i lligams de tot tipus... I, per això, tenim també un futur junts.

LLUÍS AMIGUET

BBVA AMB LA INNOVACIÓ EMPRESARIAL

Entrevista a Abel Ortiz, CEO de Textil A. Ortiz S.A.U.

'En el tèxtil som pioners en reciclar el 100% de l'aigua utilitzada'

extil A. Ortiz és una empresa familiar que, des del 1954, fabrica teixits de folre sostenibles. Té les oficines i la fàbrica, de 25.000 m², a Santa Perpètua de Mogoda on fa tots els processos: filatura, teixidura de calada i punt, tint i acabat del teixit gràcies a un equip d'un centenar de persones. Fabrica 25 milions de metres lineals de teixit sostenible a l'any.

La sostenibilitat és un dels eixos de l'empresa.

Sí, per fabricar els teixits utilitzem matèria primera d'origen sostenible procedent de fils de polièster de filament continu reciclat, acetat i viscosa que prové de cel·lulosa reciclada i regenerada, i cotó d'origen orgànic, i tot certificat.

En què converteixen aquestes fibres d'origen reciclat?

Les teixim i tintem per convertir-les en teixits de folre, que serveixen tant per a la confecció per al canal Horeca com per a ús sanitari. Són teixits eco-dissenyats, certificats i reciclables.

Com més es percep la sostenibilitat a l'empresa?

L'energia que utilitzem és 100% verda, i aquest 2024 tenim una inversió en curs per ser la primera em-

presa tèxtil del món que reutilitzi el 100% de l'aigua que fa servir en els processos. A més, no emetem cap microplàstic al medi ambient.

Tenen ajuda financera per impulsar els diferents projectes? El gruix l'hem fet amb fons propis i finançament bancari, com el que ens ha ofert BBVA, un banc molt

en l'impuls de la sostenibilitat.

proper que ens ha ajudat a avançar